

نتنماره 66 مارچ ۲۰۲۳

هر کتابی که بوی عشق به بشریت نمی دهد، برگ کاغذ است ورنگ مروف!

فهرست

غـوث الديـن ميـر	۲٪ - سـخن فصـل۲
فريبا آتش صادق	۳۔ سخن مدیـر مسـؤول۳
سيد اميـن آريبـال	۴ - سخن ویراستار۴
نجــلا زمانــی	۶ ۔ زنـان در گــذر زمـان
حنيفه واحـد	۷ ۔ کـودک بـی سرنوشـت میهـن
صالحـه واصـل واهـب	۸ ادبیات فارسی
سـيده طلــوع	۱۰ ملکـه کلیوپاتـرا کیسـت؟
پلوشـه همـزاد	۱۱ روانشناسـی و ویژگـی هـای آن
عزيـزه عنايـت	۱۲ - کوت هسنگی بنام بی بی سنگی
اناهیتـــا ادا	۱۴ - انتقـام بعــد از مــرگ
ئتر شـکریه قرغـه مینـه پـال	۱۸ -صحت بـرای همـه داکتـر روح افـزا نعیم/داک
فريبا چرخي	۲۲ - متنفـر شـدم
فريبا ناصريان	۲۴ ۔صور خیـال۲۴
زرغونـه ژواک عطـا	۲۶ - د خمتـا کمیـس۲۶
فر دیانـا طبیـب زاده	۲۸ - معر فی بانـو صفیـه میـلاد
زرغونـه ولـی	۳۰ - هشتم مارچ روز همبستگی۳۰
مرضيـه جهـش	۳۱ - سـوما و يـا هومـا۳۱
اکیـس	۳۲ - گـزارش کنفرانـس وضعیـت زنـان افغانسـتان –
پرنيان صديقيان	۳۶ ـ زن و زیبایی۳۶
ليلما سديد	۳۸ - هشـتم مـارچ در افغانسـتان
رزغونـه عـدل اسـتانزي	۴۲ - بیایید آشپز خود باشیم
کریـم اسـتالفی	۴۴ - آدینـه شـب امیـر!۴۴
پلوشـه همــزاد	۴۵ – هالنــدی ۴۵
صوفيـا وليــزاده	۴۷ ـ زن، موسیقی و شعر۴۷
اکیـس	۴۹ - قطعنامــه کنفرانــس ويــن
ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــ	۵۱ - جشـن نـوروز۵۱
شـفيقه يا <i>ر</i> قيـن ديباج	۵۲ - افغانسـتانده عياللـر موسيقهسـي
۔۔۔۔۔ غـوث الديـن ميـر	۵۵ - مـادرم
<u>سر بین بین</u> مینا میر	
غـوث الديـن ميـر	، ۔ میں آلمانی۶۰
	, ,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

بانو نخستین نشریهٔ مستقل زنان افغان در اروپا

> بنیادگذاروصاحبامتیاز: غوثالدینمیسر

> > مدیر مسؤول: فریبا آتش صادق

ویراستار: سیدامین آریبال

هیئتتحریر: لطیــف کریمــی اســتالفی، نجـلا زمانــی، داکتـر روح افـرا نعیــم، انجینیـر فردیانـا طبیـب زاده، پرنیـان صدقیان و زرغونه ژواک

 ادارهٔ مجلـهٔ "بانـو" بـه دیـدگاه هـا، عقایـد و نظریـات نویسـنده هـا و فرهنگیان عزیـز احترام دارد؛ اما در ویرایش نوشته ها دست باز دارد.
 مجلـهٔ "بانـو" العـکاس دهنـدهٔ صـدای خفتـهٔ زنان و دختران افغان است.
 مجلـهٔ "بانـو" مخالـف هرگونـه تبعیـض و تعصب قومـی، نـژادی، مذهبـی و فرهنگـی

تماس با ما:

(0043) 660 35 45 469 mir.ghousudden@chello.at www.banu-magazin.com www.akiseu.com

آفرسی فیسبو ک ما: نائر اندیشه مای زنان افغانستان در اروپا BANU

م مرابا (اتراک نائد اشتراک سالانه در اروپا مبلغ ۴۰ یورو قیمت تک شماره مبلغ ۱۲ یورو مشتر کین محترم خارج قاره اروپانسبت کران بودن پُست لطفاً معادل ۶۰ یورو واریز نمایند.

ثارو حاب بانمی: IBAN: AT89 6000 0103 1023 7189 BIC: BAWAATWW BAWAG PSK

BANU Erste unabhängiges afghanische Frauenjournal

Inhaber und Gründer der Zeitschrift: Ghousuddin Mir

Design & Druck: MT Design Co. www.mtdesign.at

Inhalt:

Inhalt diese Zeitschrift Vor Wort von Inhaber und Gründer der Zeitschrift Heim und Familie Fraune recht Frauen schöheit Frauen gesund heit Regenbogen Gedichte Poet Frauen Occupational Health and Beauty Interviews Wahre **Geschichten Ein Ventil** tausend Worte Literatur und Frauen Report Nachricht. Kochen Frauen freiheit bewegung Kids und Teens Kunst und Künstler.

Kontakt:

(0043) 660 35 45 469 mir.ghousudden@chello.at www.akiseu.com www.banu-magazin.com

سـخن فصـل را بـه نـام فاتـی کـه زن ، زندگـی و آزادی را نقـش آفرین است ، آغاز می کنم . عزیزانم،

وضعیت بد چند ماه پسین ، به ویژه حالت خیلی اسفناک بانوان افغانستان ، مرا ناگزیر ساخت تا بیشتر از همه امورات زنده گی ، افکارم را روی وضعیت ناگوار وطن متمرکز کنم .

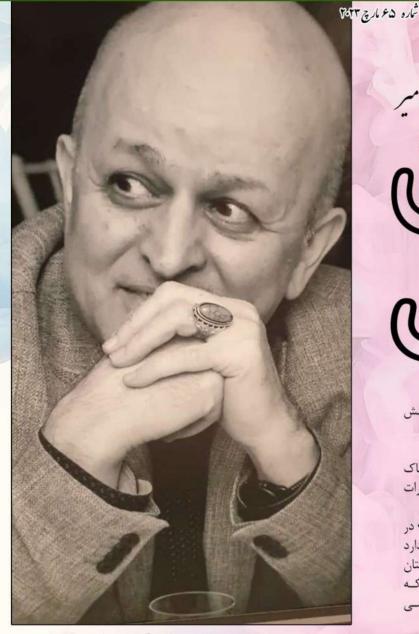
روی این ملحوظ ، تدویر کنفرانسی را زیر نام « انقلاب زنان » در شهر ویانا ، که دفتر سازمان ملل متحد درین جا موقعیت دارد ، روی دست گرفتم ، تا ازین طریق صدای مظلومانه زن افغانستان را به گوش مردم دنیا برسانیم و خموشی جامعه جهانی را که جز تقبیح در قبال زنده گی رقتبار بانوان کار عملی انجام نمی دهند ، تقبیح نماییم .

کنفـراس «انقـلاب زنـان» یـک انقـلاب خـود جـوش بـود کـه ، از سـر تـا سـر دنیـا زنـان آگاه و رسـالتمند حمایـت و پشـتیبانی خـود را بـا ارسال مطالب متنوع و ویدئو های اعتراضی اعلان کردند .

در بحبوصه و جنب و جـوش نزدیک شـدن بـه کنفـراس انقـلاب زنـان ، یـازده تـن از وزرای خارجـه زن جامعـه جهانـی ، حمایـت و پشـتيبانی شـان را در کنفـراس بيـن المللـی مونيخ از زنـان افغانسـتان اعـلام کردنـد ، کـه از طـرف شـماری از زنـان شـامل در کنفـراس انقلاب زنان مورد تاييد قرار گرفت .

ریاست کانون فرهنگ افغانستان مقیم ویانا ، به پاس قدر دانی از اشتراک و زحمات شایسته بانوان « آوارد رابعه بلخی» را تهیه و برای نخستین بار به یک بانوی مبارز در داخل کشور و دو بانوی پر تلاش در اروپا و یک بانوی عضو مجله بانو ، که زحمات شان مثمر ثمر بوده و بنابر فیصله هیئت ژوری برای بانو گلچهره یفتلی ، انجنیر طبیب زاده ، تمنا پرنیان و زرغونه جان ولی ، توسط جناب کریمی استالفی اهدا و تقدیم حضور شان گردید .

در ضمن قابل یاددهانی می دانم که : کندی در ارسال شماره ۶۴ فصلنامه بانو به مشترکین محترم سبب سهل انگاری برخی از عزیزانی شد که خود از کار کرد شان نادم هستند .

شایسته است تا درین جا از اهدای «آوارد مهربانی» که از طرف نهاد مهربانی در شهر ورجینای آمریکا به ریاست بانو الهه احرار و تیم کاری شان باحضور داشت سید مخدوم رهین وزیر اسبق اطلاعات کلتور ، میرویس بلخی وزیر معارف ، فرهاد دریا هنرمند پر آوازه افعانستان ، به پاس خدمات شایسته و حمایت از زنان و ایجاد فصلنامه بانو ، ایجاد بنیاد خیریه میر در کابل ، کمک به دختران و زنان بی بنا معار آمد .

همچنان تجمع زنان افغانستان از سرتاسر اروپا بتاریخ دهم مارچ و کنفرانس علمی بتاریخ ۱۱ مارچ که تعدای از شخصیت های دانشمند و سیاسی به شمول جناب نبیا غمین مسکینیار ، بانو هیلی نجیب و ده تن زنان شجاع و دلیر ، از کشور های سویس ، بلجیم ، ناروی ، فرانسه ، آلمان ، هالند ، دانمارک ، اتریش ، ایتالیا ، چک ، مجارستان حضور بهم رسانیدند و در اخیر کنفرانس قطعنامه ی ترتیب و به مراجع مسوول فرستاده شد .

الم المدينة المان الكافر العدا العا

سخن _{فريا}ت شادن مدير مسوول

درمسير آزادى

فسلنكمسطاني

از زمانی که رابعه بلخی شهید راه آزادی شد در هر گوشه ار سرزمین هر چند بندرت فریاد عدالت خواهی زنان این مرز و بوم بلند بوده است. در این گوشه ی خون آلود از کره خاکی نظام های سلطه و مستبد به زن ها به چشم ابزاری برای مردان نگاه کرده اند.

با پیشرفت تکنالوژی و توسعه رسانه های جمعی صدای زنان هم بیشتر شنیده شده است این صدا در پیوند با زنان کشور های دیگر به خصوص کشور های پیشرفته جان تازه گرفته است. زنان افغانستان ثابت کرده اند که در شرایط دموکراسی می توانند جایگاه های رفیعی را علم و فرهنگ و هنر بدست آورند. چگونه در باورمان بگنجد در حالیکه زنان ما در مسیر پیشرفت و رهایی از قید و بند های سیاه سنتی رها می شدند. یکی از تباه ترین و متحجّر ترین اندیشه ها در دهه سوم قرن بیست و یک در کشور حاکم شود. چقدر افتخارآمیز است مبارزه زنان با بی رحم ترین در نجاب مان حاکم در حالیست که ارتش و مبارزه خونینی در پیشروست:

شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین حائل کجا دانند حال ما سیکباران ساحل ها

این مبارزه بی امان جنبه های مختلفی را در بر می گیرد: ۱- مقاومت و نافرمانی مدنی: شهروندان شهرهای مختلف با اجتماعات گسترده هیمنه ی دیو سیاه استبداد را در هم بشکنند تا صدای آن ها در همه جای جهان شنیده شود تا در صدر اخبار رسانه ها قار بگیرند. همچنین نافرمانی مدنی و تمرد از دستورهای قرون وسطایی حاکمان کج اندیش، هژمونی آن ها را

بشدت ضعيف مي كند.

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

۲- مبارزه سیاسی در داخل: بر عهده ی متفکران، ادیبان، دانشمندان و تمامی اهل قلم در داخل کشور اعم از مرد و زن است که تمام توان اندیشه و قلم خود را در جهت آگاه سازی افراد جامعه و آگاه ساختن زنان نسبت به حقوق شان طبق اعلامیه جهانی حقوق بشر؛ به کار گیرند.

۳ مبارزه سیاسی در خارج از مرز ها: بدیهی است که با هجوم تیره اندیشان و حاکمیت آن ها خیل عظیم از نخبگان و متفکران به ناچار هجرت کرده اند. این مهاجران وظیفه سخت و سنگینی را به عهده دارند، آن ها می توانند از طریق رسانه های جمعی اعم از تلویزیون، رادیو و مطبوعات و هم چنین شبکه های اجتماعی پیام رسان فریاد زنان سرزمین به گوش جهانیان باشند. حتی اگر دولت های غربی بنا بر مصالحه سیاسی فشار افکار عمومی بر دولت ها میتوانند قدم های موثری فشار افکار عمومی بر دولت ها میتوانند قدم های موثری در پیوند نا گسستنی با زنان افغانستان دارند و سال ها همزیستی همدلانه با هم داشته اند با شعار زن، زندگی، آزادی الهام بخش زنان ما هستند. ارتباط هر چه گسترده تر زنان این دو کشور بدون تردید می تواند راه آزادی را هموار تر کند.

نوروز برای ما همواره پیام آور شادی و تولد دوباره طبیعت بوده است هر چند سایه سیاه تحجر چشم دیدن نوروز را ندارد ولی ما با تمام وجود این عید بهارانه را به تک تک زنان و دختران سرزمین ما شاد باش گفته و آرزوی مان بالندگی دوباره افغانستان و نابودی تبه کاران حاکم است.

فسلنامسانو

خود پرستی (اگوییزم) -نارسیسیزم (خود شیفته گی) -کاریزما

خودپرستی به انگلیسی(Egotism) :

پدیدهای فلسفی، روانشناختی است مبنی بر ترجیح خود و خواستههای شخصی خود بر دیگران و خواستههای آنها. به بیانی دیگر خودپرستی ارتباطی است که فرد خود را در مرکز جهان (هستیشناسی خود) قرار داده و این موجودیت و هستی، فارغ از دیگران و دنیای آنها میباشد. و فرد خود را بالاتر و برتر از دیگران میداند.

این مفهوم با خودشیفتگی یا نارسیسم رابطه تنگاتنگی دارد و ارتباط هر دو از طریق عشق افراطی به خود و غلوکردن در رابطه با انگاشتها و قابلیتهای فردی است. فرد خودشیفته یا خودپرست، دچار یک خود برتر بینی، عمیق و خیالی است که همین خصیصه روانشناختی، او را از حقایق موجود در محیطش دور نگه میدارد.

وقتی این شاخصههای خودپرستانه به نهایت افراطی گری خود میرسند، موجب پیدایـش جنبشهایـی ماننـد فردگرایـی خودخواهانه و نفی بشردوستی میشود.

ایــن افــراد از دیگــران اســتفاده ابــزاری میکننــد و خواســتههای جمعـی در ذهنیـت آنهـا امـوری عبـث تجلـی میکنــد و دائــم از جمع گرایی فرار میکنند.

خودشیفتگی یا نارسیسیسم به انگلیسی(Narcissism):

بیان *گ*ر عشـق افراطـی بـه خـود و تکیـه بـر خودانگاشـتهای درونـی است.

در روان پزشکی نیز نارسیسیسم افراطی، براساس خصیصههای روانی و شخصیتی در عشق بیش از اندازه به خود و خودشیفتگی بی حد و حصر شناسایی می شود و آن را نوعی اختلال روانی می دانند.

)فرویـد (عقیـده داشـت کـه بسـیاری از خصیصههـای خودشـیفتگی بـا بشـر بـه دنیـا میآینـد و او نخسـتین کسـی بـود کـه خودشـیفتگی را با روانکاوی توضیح داد.

آندرو موریسون نیز ادعا کرد، در دوران بزرگسالی، میزان مفیدی از خودشیفتگی در افراد وجود دارد یا به وجود میآید؛ که آنها

اشرادشای نگان اظائران والوا

را قادر میسازد تا در رابطه برقرار کردن با دیگران، فردیت خود را نیز در نظر بگیرند.

واژهٔ نارسیسیسم را در روانشناسی فردی گاه به جای اصطلاحاتی مانند تحقیر کننده، پوچی، خودپرستی یا خودپسندی استفاده می کنند و گاهی نیز در جامعه شناسی آن را به جای نخبه گرایی یا بی تفاوتی نسبت به سرنوشت دیگران، می نامند.

در سال ۲۰۱۹میلادی محققان دانشگاه کوئینز بلفاست ایرلند نتیجهٔ تحقیقاتی را منتشر کردند که طبق آن خودشیفتهها شادتر از مردم دیگر هستند و به نظر میرسد کمتر در معرض استرس و افسردگی قرار میگیرند.

شخصیت خـود شـیفته یـا نارسیست ،ماننـد پوقانـه ی سـت کـه هیچ سـوزن انتقـاد را در خـود نمـی پذیـرد ،زیـرا فکـر میکنـد بـا ایـن سوزن، همه شخصیت بادی اش، برباد خواهد شد.

كاريزما:

کاریزما به معنی جذابیت غیرعادی و دارا بودن صفتهای ویژه و ممتاز و منحصربهفردی است که مورد پسند و ستایش تعداد زیادی از دیگر انسانهاست.

کاریزما جاذبهای انفرادی (فردی) است ،که اثری اجتماعی (جمعی) دارد.

از اواسط قرن بیستم و در ادبیات سیاسی و اجتماعی، واژه کاریزما به تعبیر غالبی در توصیف چهرههای سیاسی برجسته بدل شد، چهرههای مثبت یا منفی که جذابیت مقاومتناپذیری برای تودهها داشته، توان اثر گذاری بی مانندی بر آنها یافته بودند.

واژه کاریزماتیک نیز برای توصیف ابر- انسانی بکار میرود که فراتر از اراده و اختیار مردم، آنان را تحت تأثیر قرار میدهد و هیچکس یارای مقاومت در برابر او یا حق انتخاب و انتقاد ندارد.

.زبان بدن در افراد کاریزماتیک چگونه است؟

زبان بدن یکی از مولفه هایی است که می تواند ما را متمایز نشان دهد چراکه به ما این امکان را می دهد که راحت رو موثر تر خود را ابراز کنیم و احتمال تاثیر پذیری دیگران از ما

اشرادیشای نگان الگانی دانوا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

بیشتر شود. افراد کاریزماتیک معمولاً زبان بدن خوبی نیز دارند. ۱- افراد کاریزماتیک ار تباطات قویای دارند

افراد کاریزماتیک مهارت های ارتباطی خود را به طور خاصی بهبود بخشیدهاند و تقریباً میتوانند با هر شخصی حتی با کودکان ارتباط کلامی قوی داشته باشند. رفتار آنها در زندگی روزمره به گونهای است که کمتر کسی از صحبت و همنشینی با آنها خسته خواهد شد.

۲- قدرت رهبری و کاریزما

این افراد دارای قدرت رهبری فوقالعادهای هستند. شخصیتهای کاریزماتیک به صورت ناخودآگاه و از روی عادت کارهایی انجام میدهند که موجب جذب دیگران می شود. این افراد معمولا از توانایی رهبری بالایی برخوردارند و می توانند دیگران را به خوبی رهبری کنند.

کاریزما یا جذابیت و شعور؟! کدام یک؟ بسـیاری از افـراد معتقدنـد، واژهی «جذابیـت» یـا «شـعور» متـرادف کاریزماست. اگرچـه جذابیت و داشـتن یک رفتـار متناسب با موقعیت های مختلف و یـا بـه اصطـلاح« بـا شـعور بـودن» از ویژگیهـای افـراد کاریزماتیک

است؛ اما این واژه ها برای تعریف کاریزما، بیش از حد مخفف شدهاند و باید توجه داشت که مفاهیم جذابیت و شعور از کاریزما مجزا هستند.

اهمیت کاریزماتیک بودن؛ چرا باید کاریزماتیک شویم؟

کاریزماتیک بودن از جهت توانایی تاثیر گذاری بر دیگران حائز اهمیت است. در واقع اگر کسی بتواند خاصیتهای کاریزماتیک را در خود ایجاد کند حتی اگر هرگز مشهور نشود، می تواند حداقل روی نزدیکان خود تاثیر بگذارد. به عنوان مثال اگر فروشنده کاریزماتیک باشد می تواند مشتریان بیشتری را جذب کرده و کسب و کار خود را گسترش دهد.

همچنین داشتن کاریزما امکان متقاعد کردن افراد را فراهم میکند. افراد دارای کاریزما بسیار راحت تر اعتماد دیگران را جلب و آنها را با خود همراه میکنند ،توانایی جلب اعتماد یکی از مسائل مهمی است که در تمامی مراحل زندگی از اهمیت بالایی برخوردار است.

کاریزما از مواردی است که میتواند زندگی انسان را دگر گون کند، آن را به سمت رشد، توسعه و بهبود هدایت کند. کاریزماتیک بودن زمینه موفقیت شما را فراهم میکند و دانستن مهارت های آن در همه جنبه های زندگی به شما کمک خواهد کرد.

با در نظر داشت آنچه ذکر گردید ، دو پدیده ی نخست ،در زنده گی انسانها و روابط اجتماعی اثرات بینهایت مخرب و منفی به جا میگذارند

افرادی دارای شخصیت های خود شیفته و خود پرست به تداوی و کنترل جدی روان درمانی ضرورت دارند .

و اما آنچه بر همه در جهت رشد موثر و تکامل فردی موثر و مثمر اند، همانا شخصیت سازی کاریزماتیک است ،که پدید آورنده ی تاثیرات مثبت در همه عرصه های ارتباطات اجتماعی اقتصادی می اشد. شخصیت های کاریزماتیک سمت و سو دهنده ی کتله های عظیم جامعه اند و در رهبری جامعه نقش به سزایی را ایفا می نمایند.

ناگفته نباید گذاشت، کـه رسیدن بـه ارزش های چنین شـخصیت و کسب آن ،تلاش و آموزش و تغییرات بنیادی را می طلبد.

تهیه و ترتیب: امین سید (آریبال) منابع ويكييديا

Ego is the enemy کتاب: Rayan Holiday : نویسنده

كودك همسري:

حرارحمي

ازدواج کودکان یا کودک همسرس نوع ازدواج رسمی یا غیر رسمی است که در آن کودک دختر پیش از رسیدن به سن قانونی وارد پیمان زنا شویی میشود وعموماً در مورد کودکان دختر بکار میرود که با مردان بزرگ سال به اجبار بخاطر سنت های اجباری، قومی ، فقدان دانش ویا مشکلات اقتصادی در قید ازدواج در آورده میشود. تاثیراتیکه ازدواج در سنین کودکی بروی دختران به جای میگذارد بسیار منفی واحتمال بالای مرگ به اثر عوارض بارداری وزیمان وتاثیرات روانی در دوران کودکی میباشد.

پسران هم مانند دختران زیر سایه سنت و فرهنگ تن به ازدواج میدهند که آسیب های مانند ترک تحصیل یا به نا چار تن دادن به کار های سطح پاین برای تهیه مخارج وبی بهره ماندن از داشته های زمان کودکی وده ها مشکل دیگر.

رشد کودک همسری در افغانستان با افزایش فقر بیکاری وآمــدن گــروه افراتــی طالـب رو بــه افزايــش اســت و فــروش کودکان کے باین ترین سن از سے سالہ وہفت سالہ ازدیادیافته وداستان های وحشت ناک در روستا های قندهار ومناطق جنوبى وهمه ساعات كشور تكرار ميشود دختران حتا سـه سـاله فروختـه میشـود پدرانـی کـه گرفتـار قـرض واعتیاد اند به اثری ناداری غالباً دختران شان را به اثر تهديمد به مبلغ كم ميفروشند در غير أن تهديمد به مرگ میشوند در بعضی اوقات حتا پیش از تولد طفل شرط گذاشته میشود که اکر نوزاد کودک دختر بود در بدل پول باید پرداخته شود که خانواده فقیر مایل به آن استند فروش وازدواج كودك در مناطق مختلف افغانستان يك امر رایچ و قانونی حساب میشود وبرای پراختن به پیش قرار داد میپردازند ودر نقاط مختلف که قبلا کم بود رو به آفزیش است کودکان زیر پانزده سال در قبایل مختلف به دلیل گرسنهگی،دختران را میفروشند تا غذا بخرند این پدیده نه تنها در کشور ما بلکه در تمام کشور های جهان سوم رایج بودہ کے دختران کودک قربانی این پدیدہ شوم وغير انساني ميشوند.

۲ (دیشای نگان اظانسکان حامط

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

فسلنكمها

مصاحبه با دانشجوی معترضی که از ادامهٔ تحصیل در افغانستان محروم شد.

در مصاحبه ی که بخش رسانه و ارتباطات "انستیتوت باختر" در برلین- آلمان در رابط ه به بررسی "علل و عواقب مسدود شدن دانشگاه ها و مراکز تحصیلات عالی به روی زنان و دختران در افغانستان" انجام داد و از طریق پادکست و صفحات اجتماعی انستیتوت باختر به نشر رسید، خانم "ژولیا پارسی" دانشجوی رشتهٔ ادبیات یکی از دانشگاه های خصوصی و عضو رهبری جنبش خودجوش زنان معترض افغانستان گفت:

در حال حاضر از ادامهٔ تحصیل محروم شده ایم. ما در گذشته با تقبل زحمات زیاد توانستیم درس بخوانیم. متأسفانه با حضور طالبان دروازه های مکاتب و دانشگاه ها به روی دختران بسته شد.

او می گوید: من به عنوان یک دانشجو، هیچ وقت نمی گذارم که حق من پایمال شود. آزادی، تحصیل و کار حق من است. اگرچه اعتراضات ما سرکوب می شوند؛ اما، مثل من بسیاری از دانشجویان با قلم، اعتراضات خیابانی و ساختن ویدیو کلیپ و ارسال آنها به رسانه ها به مبارزه ادامه می دهند و تا زمانی که دروازه های مکاتب و دانشگاه ها به روی دختران در افغانستان باز نشود ما هر گز سکوت نمی کنیم.

وی در رابط و به اینک و آیا مقام های وزارت تحصیلات عالی دلایل قانع کننده ای جهت مستن دانشگاه ها و مراکز تحصیلات عالی به روی زنان و دختران در افغانستان را دارند، می گوید:

طالبان ادعا دارند، در اسلام به زنان حق تحصیل داده نشده است و نباید با پسران به صورت مختلط درس بخوانند. شرایط اسلام این نیست که دختر و پسر یکجا درس بخوانند. اگر مردی در بیرون از خانه کار کند لازم نیست که زن هم کار کند و نان آور خانه باشد. برای جلوگیری از گناه باید زنان درس نخوانند و کار نکنند. او می گوید: طالبان حتا حجاب اجباری را وضع کردند و ما حجاب را هم رعایت نمودیم و به درس خواندن ادامه دادیم. طالبان صنوف درسی دختر و پسر را جدا ساختند و ما قبول کردیم اما با پذیرش تمام شرایط وضع شده از سوی طالبان، متأسفانه باز هم دروازه های

صفحةً زنان در گذر ژمان نجلازمانی

دانشگاه ها را به روی دختران بستند و همچنان به توهین زنان ادامه می دهند. دانشجویان دختر بسیار تلاش نمودند تا با طالبان بحث و گفتگو نمایند اما آنها تا به حال حاضر نشده اند با هیچ کسی در این زمینه وارد بحث شوند و هیچ دلیل قانع کننده ای برای بسته شدن دانشگاه ها به روی دختران ندارند.

او درمورد عواقب بسته شدن دانشگاه به روی دختران می گوید: زمانی که در یک کشور زنان و دختران نتوانند درس بخوانند، جامعه و کشور پیشرفت نمی کند و افغانستان در گودال جهل و تاریکی فرو می رود. مهاجرت، ازدواج های اجباری و مشکلات روحی و روانی درمیان مردم زیادتر می شود. او اظهار می دارد دختران خودم حال روحی بدی دارند. ما کوشش کردیم جهت رفع مشکلات روحی شان کلاس های آن لاین بگیریم. اما این کلاس ها کیفیت کلاس های حضوری را ندارند. از این رو برخی دخترانی که با چنین مشکلاتی رو به رو هستند، مأیوس و ناامید شده، دست به خودکشی می زنند.

او خطاب به جامع به جهانی می گوید: ما یکسال است که از جامعه جهانی درخواست کمک کردیم تا صدای ما را بشنوند. فقط اعلامیه های زیادی مبنی بر اینکه طالبان باید مکاتب و دانشگاه ها را به روی دختران باز کنند، صادر شد و طالبان هم این موضوع را جدی نگرفتند. رشته های تحصیلی را محدود نمودند و به دانشجویان دختر اجازه نداند در رشته های انجنیری تحصیل کنند. حتا رشته های تحصیلی را خودشان برای دانشجویان انتخاب می نمودند. خواست ما از جامعه چهانی این است که تغییرات کلی باید در سرتاسر کشور به وجود آید برای مردم کار کند. در حال حاضر فقر و بیسوادی در جامعه بیداد می کند و دروازه های زندگی به روی مردم بسته شده است. جامعهٔ جهانی باید روی حکومت مشارکتی و مردمی کار کند، بعد روی مسایل مربوط به دانشگاه.

او همچنان در پیامش خطاب به دختران دانشجو می گوید: دختران دانشجو خاموش نمانند. نگذارند دروازه های دانشگاه ها به رویشان بسته شود. نگذارند حکومتی که برخواسته از آرای ملت نیست، رشد کند. حکومت فعلی به زنان، کودکان و مردان رحم نمی کند ما باید متحد باشیم تا افغانستان را از جهل و تاریکی نجات دهیم.

۲<u>م الدی</u>ه کی نگان اکانسکان هادیا

گزارش کوتاه از کودک بی سر نوشت ميهن

تصلنكمسانو

صفدواحد (خبر کاروفعال حقوق زن)

خوانندهگان گرامی و نهایت ارجمند! آیا اطفال و نوجوان کشور ماکه آینده یک ملت به دست آنهاست، آرزوی کار و تحصیل را ندارند؟ آیا آنها حق زندهگی مدرن و با تمام امکانات را نمی خواهند ؟ آری! پس این وجیبه ی همهی ماست تا هم صدا و همنوا شده از هر نقطه دنیا برای حمایت این قشر رنج دیده افغان از هیچ نوع همکاری دریغ ننموده و اقدام نمایم.

> **بانو را با قلم، قدم** و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW همانگونه که زنان و مردان کشور ما در شرایط دشوار قرار گرقته اند، جوانان و نونهالان نیز دسته ی آسیب پذیرتر کشور اند. جوانانی که پدر و یا هم مادر خود را از دست داده و در کوچه ها و پس کوچه های شهر و ولایات به منظور به دست آوردن لقمه نانی سرگردان اند. اکثر این نو نهالان مصروف کار های شاقه و یا به اصطلاح عوام دست فروشی اند. گل چهره یکی از جمله ی همین نو جوانان کار خیابانی است ،که سرمای زمستان و گرمای تابستان باری گرانی را یر شانه های کوچک و ناتوانش نهاده است. او والدین اش را در اثر جنگ های داخلی از دست داده و سرپرست چهار خواهر و برادر قد و نیم قد اش میباشد. وی سیزده سال سن دارد و شب و روز را در جاده های شهر کابل از پشت موتر ها می دود

و برای فروش ساجق های دست داشته اش تلاش می کند تا نانی برای خواهر و برادر کوچکتر اش به دست آرد. وقتی با او مواجه شدم لباس های از پارچه ی کتان یر تن داشن و از شدت سرما کرخت و کبود بود. او حتی لباس گرم و پاپوش مناسب نیز نداشت. وی از سختی های اطاق سرد، تاریک و نمناک شان برایم حکایت کرد و گفت ماهانه هزار افغانی برای آن؛ کرایه می پردازد. حین ادای کلمات گلویش بغض نموده یود و چشمان معصوم اش را پرده ای از اشک پوشانیده بود.

پرمانی رست پرسید برد. گلچهـره بـا وجـود کـه سـن کمـی داشـت از دولـت مـردان خواهـان فراهـم نمـودن زندهگـی مرفـه، کار و تحصيـل شـد او هـر يـک ازيـن واژه ها را با بغض سنگينی ادا می کرد. امـا افسـوس کـه اميـد هايـش همـه در سـردی هـای احسـاس زمسـتان حاکم ميهن يخ زده اند.

۲

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

*اشرادیشکی ف*کان اظانسکی هادیا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

ادبیانفارسے

۳- صفت مفعولی: این صفت اسم مفعول نیز نامیده میشود، یعنی صفت مفعولی بر آنچه فعل بر او واقع شده باشد دلالت می کند، مانند پوشیده و برده. صفت مفعولی معمولاً از بن ماضی به علاوه کسره «ه» ساخته می شود و بعضی اوقات «شده» هم با آن می آید. مانند «شست + ه» که صفت مفعولی «شسته» را می سازد.

فسلنكمسطان

-بن ماضي + ٥: رفته، ساخته - گاهی لفظ شده نیز به آن اضافه می شود: شنیده شده - تذكر: -اگر به اول صفت مفعولی اسم یا صفتی افزوده شود گاهی ه می افتد. گل اندوده، گل اندود -برخی از صفات مفعولی که از افعال لازم و به ندرت افعال متعدی مى آيند معنى صفت فاعلى دارند: رفته، خوابيده صفاتی اند که به کسی، جایی، حیوانی و یا چیزی نسبت داده شوند. این صفات با اضافه شدن پسوندهای (ی، ین، ینه، های بیان حرکت، گان، انه، انہ، انہ، چی) به آخر اسم یا صفت و به ندرت ضمير، ساخته مي شوند. افغاني، طوفاني، راستين، دروغين، كمينه، ديرينه، فرشتگان، يگانه، سالانه، دوگانه، گراني، قاچاقچي و امثالهم. ۴- صفت نسبی: صفت نسبی همان گونه که از نامش برمی آید، صفتی است که به کسی یا چیزی نسبت داده می شود. اغلب صفات نسبی با افزودن پسوند به آخر اسم، صفت یا به ندرت ضمیر به دست می آیند. بطور مثال از این موارد به شرح زیر است: ی: مانند افغانی، گیاهی و... • ين: مانند پسين، زيرين و... • ينه: مانند پيشينه، پشمينه و... هانند چند کاره، سواره، گلاره، بهاره، سه لایه و... گان: مانند رایگان، فرشتگان، شایگان و... انه: مانند شبانه، سالانه، دوگانه، یکانه، زنانه و... انی: مانند ظلمانی، تابانی، روحانی و... • چي: مانند قاچاق چي، هارن چي و... • گانه: مانند سه گانه و.... ۵-- صفت لیاقت صفت لیاقت صفتی است که شایستگی و قابلیت موصوف را در امرى مى رساند؛ مثلاً : فيلم ديدني، كتاب خواندني، لباس پوشيدني و ساختمان آن چنین است: مصدر + ی= خوردنی، گفتنی. فعل امر در مفهوم صفت لیاقت؛ مانند: اسرار مگو (اسرار نگفتنی بن مضارع + اک= خوراک، پوشاک. برخی از ساخت های فاعلی ثبوتی با مفهوم صفت لیاقت؛ مانند:

خط خوانا (خط خواندنی)، روا (رفتنی . بن ماضی+ گار=ماندگار لایق ماندن مصدر +ی: آشامیدنی، ستودنی

- اسم + ی: آسمانی، نارنجی

متصدى صفحه صامحه واصل وامب

- اسم + ين: امروزين، أهنين ساختمان صفات بيانى در نظر باید داشت که هر کدام از صفات بیانی از نظر ساختمان به انواع ساده، مركب، مشتق، مشتق مركب و گروه وصفى (صفتى) تقسيم مى شوند يعنى: صفت ساده: که یک کلمه ساده است، مانند زیبا، گرم. صفت مرکب: کهیک کلمه مرکب است و از دو تکواژ مستقل ساخته می شود، مانند نرم خو، پاکدست. صفت مشتق: گاهی ساختار صفت مشتق است و از یک تکواژ مستقل همراه با یک یا دو وند تشکیل می شود، مانند آزمندی، <mark>دانشمند،</mark> بالخلاق. صفت مشتق مرکب: گاهی ساختار صفت مشتق مرکب است، یعنی هم مرکب و هم ونددار است، مثلا بزرگمردی، ددمنشانه. ولی؛ از نظر درجه بندی و سنجش به دو صفت (تفضیلی) یا و صفت (عالی) تقسیم بندی می گردند. صفت تفضیلی و صفت عالی از مهمترین انواع صفت هستند که موارد استفادهٔ گوناگون دارند. صفت مشتق: گاهی ساختار صفت مشتق است و از یک تکواژ مستقل همراه با یک یا دو وند تشکیل می شود، مانند آزمندی، دانشمند، بااخلاق. صفت مشتق مرکب: گاهیی ساختار صفت مشتق مرکب است، یعنی هم مرکب و هم ونددار است، مثلا بزرگمردی، ددمنشانه. ولی؛ از نظر درجه بندی و سنجش به دو صفت (تفضیلی) یا و صفت (عالمی) تقسیم بندی می گردند. صفت تفضیلی و صفت عالی از مهمترین انواع صفت هستند که موارد استفادهٔ گوناگون دارند. - صفت تفضیلی یا صفت برتر صفتی است که موصوف ش تنها بر یک امر، برتر یا کمتر است. این صفت با افزودن پسوند «تر» به آخر صفت ساخته می شود:

۲^شرادیشای نگان آن هامها

فسلنكمسطاني

سبزتر، تمیزتر، خراب تر، کثیف تر، سفید تر، روشن تر. بطور مثال: آیا میدانید که وقتی روابطی معنادار و پربار دارید از نظر جسمانی، عاطفی و ذهنی سالم تر هستید؟ وقتی مریض هستید، اگر یک شبکه حمایتی عاشقانه داشته باشید، سریع تر خوب می شوید؟

-صفت عالى يا صفت برترين

صفتی است که با طبقه ای از افراد یا امور مقایسه می شود و نسبت به آنها بیشتر یا کمتر است. نشانه صفت عالی پسوند «ترین» است که به پایان اسم اضافه می گردد. چیزی که نباید اجازه اتفاق افتادنش را می دادند، نظر دادن مردم بود. نظر داشتن و نظر دادن در نهایت «خطرناکترین» اتفاق بود.

نکته: صفات بیانی شکل منفی هم دارند، «پر استفاده ترین» آنها با آمدن پیشوند بی بر سر اسم و نا بر سر صفت ساخته می شوند. بیکار، نادان، بی فایده، بیهوده

<mark>نـوت: صفـات بیانـی ظرفیـت ایـن</mark> را دارنـد کـه جانشـین اسـم شـوند و بدون نیاز به اسم در جمله بیایند.

• صفت عددی یا شمارشی

بعضی اوقات صفت بیانگر کمیت یک اسم میباشد مثلا: بیانگر مقدار یا تعداد کمی آن اسم یا ترتیب آن. مثلا: در جمله «سه بوت خریدم» صفت «سه» تعداد بوت را مشخص می کند. یا در جمله «خانه ما در انتهای کوچه دوم قرار دارد» صفت «دوم» ترتیب کوچه را نشان می دهد. یا در جمله «پائیز سومین فصل سال است» صفت «سومین» بیان کننده ترتیب فصل است. به عبارت دیگر کلمهٔ که تعداد، شماره یا ترتیب مفهوم یا مصداق اسمی را برساند به آن صفت شمارشی نیز می گویند. اعداد برای شمارش اسم به کار میروند و ترتیب یا شماره آن را مشخص می کنند. اسمی که بعد از عدد می آید معدود نامیده می شود. و بر چهار قسم میباشد.

-الـف- صفت عـددى يـا شمارشـى اصلـى يـا سـاده مثـل: اعـداد بـدون پيشوند و پسوند يک، دو، سه، بيست، هفتاد و امثالهم

-ب- صفت عــددی ترتیبی: مثـل: (م + میــن) پنجــم، هفتــم، دهــم، چهارمین، یازدهمین، شصتمین وامثالهم

-ج- صفت عدیدی کسری: مثل: یک سوم، دو سوم، سه چهارم و امثالهم -د- صفت عـددی توزیعـی: کـه از تکـرار صفـت عـددی بـه دسـت مـی آیـد مثل: یک یک، سه سه، چهار چهار، دو به دو و امثالهم

• صفت اشاره

گاهی برای مشخص ساختن اسم، به آن اشاره باید کرد. مشلا: «آن کتاب را بیاور» یا «آن زن معلم است» در این جملات، کلمات «این» و آن» به اسمی که در بر دارنده موصوف است اشاره می کنند که آنرا صفت اشاره می نامیم. ناگفته نباید گذاشت که معروف ترین و پراستفاده ترین نشانه های اشاره (این و آن) هستند. اگر این دو کلمه با صفت بیایند این صفت صفت اشاره شناخته می شود.مثلاً: این میز برای تو است. آن جراب از سکینه است.

نـوت: اگـر (ایـن و آن) بـه تنهایـی کار گرفتـه شـود در جمـلات در آنصـورت ضمیر اشاره هستند مثلاً: این را بردار. آن را بالا بگذار.

• صفت پرسشی

صفات پرسشی صفائی اند که با آنها از نوع، چگونگی و مقدار موصوف پرسش می کنند مانند چه، چگونه، چند در این جملات. گاهی پیش میآید که درباره اسم پرسشی داریم و با یک صفت پرسشی آن را مطرح می کنیم. در جمله «کدام کمپیوتر را آوردی؟» صفت «کدام»

پرسش درباره نوع کمپیوتر است. یا در جمله «چند ترموز داری؟» صفت «چند» پرسش است از تعداد ترموز. و یا «چه گونه لباس پوشیده است که بشناسمش؟» «چگونه نقاشی شده است؟» این صفات را صفت پرسشی می گویند. نوت: «صفات پرسشی» اگر بدون اسم به کار روند «ضمیر پرسشی» محسوب می گردند.

• صفت مبهم

گاهی چگونگی، تعداد یا نوع موصوف را به صورت مبهم بیان می کنیم. در جمله «چند دسته گل دارم» صفت چند تعداد نامعین گل ها را بیان می کند. در جمله «بعضی چوکی ها کیفیت لازم را ندارند.» صفت «بعضی»، تعداد نامشخص چوکی ها را بیان می کند. یا در جمله «هیچ کس را ندیدم.» صفت «هیچ» در واقع درباره فرد نامشخصی است.

• صفت تعجبي

این صفت ها به همراه اسم می آیند و بر تعجب گوینده یا موصوف از چگونگی و مقدار موصوف دلالت می کنند. این کلمات عبارتند از: عجب، چگونه، چه، چقدر. صفت تعجبی، همان گونه که از نامش پیداست، تعجب را نسبت به موصوف نشان می دهد. مثلاً در «چه سری! چه دمی! عجب پایی!»، صفات تعجبی «چه» و «عجب» هستند. مثلاً عجب دو پرنده زیبا؛ دو صفت شمارشی و زیبا صفت بیانی است. و یا چه منظره دل نشین.

-انواع صفت از نظر جایگاه قرار گیری نسبت به اسم

صفتی را که قبل از موصوف بیاید صفت پیشین و صفت پس از موصوف را صفت پسین می گوییم. صفات پرسشی و اشاره همواره پیش از اسم قرار می گیرند. صفت بیانی اغلب پس از اسم واقع می شود، اما در قدیم گاهی پیش از اسم نیز می آمده است. صفات عددی و مبهم قبل از اسم می آیند، اما گاهی در گذشته پس از اسم می آمدهاند. صفت توصیفی یا بیانی اغلب پس از موصوف می آید. اما در گذشته و در شعر گاهی پیش از موصوف می آمده و می آید، مثلاً «زهرا بزرگ زنی بود»

جایگاه صفت در جمله همچنان چند نکتهٔ مهم دارد که عبارتند از:

طوری که در بالا هم اشاراتی داشتیم، دستورشناسان، صفت را به عنوان زیرمجموعه اسم و در میان گروههای اسمی بررسی کرده اند و آنان را بسته به اینکه در جمله چه موقعیتی در برابر اسم دارند، وابسته های پیشین یا پسین نامیده اند.

به این ترتیب صفات اشاره، پرسشی، تعجبی، مبهم، شمارشی اصلی، صفت شمارشی ترتیبی (با پسوند مین)،و صفت عالی جز وابستگان پیشین اسم و صفات شمارشی ترتیبی (با پسوند م) و بیانی، از وابستگان پسین اسم اند.

نکاتی هم درباره به کارگیری صفت

۱_صفت پیش از موصوف و بعد از آن نیز می آید. ۲_هـرگاه موصـوف مقـدم باشـد، بـه شـکل اضافـه بـه کار مـی رود و کسـره اضافه در حرف آخر موصوف می آید.

ای نقاب پوش سیاه دل راهی که به پیش گرفته یی ره جهنم میرسد. در ترکیب وصفی این جمله «نقابپوش سیه دل» در آخر نقاب پوش

کسره آمده است. نوت: هرگاه موصوف به «الف» یا «ی» ختم شود در آخر آن (ی) می آید، مانند: خدای بزرگ، بالای بلند

و هـر زمـان كـه بـه «ه» ختم شـود، همزه مى آيـد: مـردهٔ صد سـاله. خانهٔ بى صاحب. ادامه دارد.... *اشرادیشی فکا*ی افخانسکای هادیا

ملعه ولبو پانر ا وېست؟

امکان ندارد در بحث قدر تمندترین زنان تاریخ نام کلئوپاترای هفتم به میان نیاید. برخی از شخصیتهای تاریخی و باستانی تا حدی از خود کاریزما و اقتدار نشان دادهاند که علاوه بر جاودان شدن در تاریخ، تبدیل به اساطیر و نمادهای ملی یک کشور شدند. در بین تمام افراد، کلئوپاترای هفتم نیز یکی از مهمترین شخصیتهای باستانی این کشور است که به زیبایی، هوش، سیاست و نفوذ بالا شهرت دارد. زندگی کلئوپاترای هفتم کوتاه بود. اما داستانهای مربوط به آن به قدری جذاب بود که الهام بخش بسیاری از خاص، بخش جدایی ناپذیر از زندگی فرمانروایان و شخصیتهای نامدار تاریخ است، در مورد کلئوپاترای هفتم نیز حقایق و دانستنی های عجیب بسیاری وجود دارد.

اگر چه هنگام مطالعه تاریخ، کلئوپاترا را با عنوانهایی مشل کلئوپاترای مصری می شناسیم و طبق مستندات هم در مصر متولد شده است، اما باید بدانید که اصالت خانواده کلئوپاترا به مقدونیه یونان باز می گردد. کلئوپاترا از نوادگان بطلمیوس یکم سوتر، یکی از بزرگترین فرمانده گان اسکندر است. خاندان کلئوپاترا حدود ۳ قرن بر مصر حکم راندند. او در دوران کودکی نوشتن، خواندن و حرف زدن به زبان یونانی را فراگرفت.

وقتی به نام کلئوپات را فکر می کنید، تنها یک ملکه مصری به ذهنتان خطور می کند، اما این طور نیست. او هفتمین زن از سلسله بطلمیوس بود که این نام را به دوش می کشید. نام کامل او کلئوپاترای هفتم تی فیلوپارتور است که در زبان یونانی به معنای «الهه پدردوست» است.

کلئوپاترا در کودکی پرنسس مصر بود و پدرش بطلمیوس ۱۲ بود. بطلمیوس ۱۲ بـه مهـارت در فلـوت نـوازی شـهرت داشـت. باهوشـی و زیرکـی کلئوپاتـرا باعـث شـده بـود کـه فرزنـد محبـوب خانـواده خـود شـود و رفته رفته فوت و فن حکمرانی را از پدر خود بیاموزد.

زمانی که کلئوپاترا ۱۸ ساله بود، بطلمیوس ۱۲ از دنیا رفت و تاج و تخت را به او و برادر کوچکترش (بطلمیوس ۱۳) سپرد. بدین صورت کلئوپاترا و برادر ۱۰ سالهاش، حکمرانی بر مصر را آغاز کردند. از آنجایی که او خواهر بزرگتر بود به سرعت سلطه اصلی را به دست گرفت. اما بعدها بطلمیوس ۱۳ بزرگتر شد و عطش قدرت در او جان گرفت و صاحب عنوان فرعون شد و کلئوپاترا را از قصر بیرون انداخت.

چهل هشت سال قبل از میلاد، ژولیوس سزار وارد مصر شد. همزمان با این موضوع، کلئوپاترا خود را در یک فرش لول شده قایم کرد و مخفیانه وارد قصر شد و با سزار ملاقات کرد. کلئوپاترا

از او خواست که برای پس گیری قدرت از برادرش حمایت شود. سزار در جنگ نیل با بطلمیوس ۱۳ مقابله کرد. برادر کلئوپاترا پس از شکست خوردن از سزار پا به فرار گذاشت و نهایتا در نیل غرق شد. پس از آن کلئوپاترا و سزار ازدواج کردند و صاحب فرزندی به نام سزاریون شدند.

او با سزار ازدواج کرد و به روم سفر کرد. علی رغم رابط ماشقانه با سزار، کلئوپاترا خواهان مستقل شدن مصر از سلطه روم بود، به همین دلیل از جمله کارهای مهم او به هنگام رهبری مصر، قدر تمند کردن اقتصاد این کشور بود. او تجارتهای بسیاری را با کشورهای عربی بر پا کرد.

بعد از قتل سزارسه فرمانروا در روم قدرت گرفتند که یکی از آنها مارک آنتونی بود که کلئوپاتر با او ازدواج کرد. کلئوپاترا با مارک آنتونی علیه دو فرمانروای دیگر متحد شد. زیرا کلئوپاترا میخواست پسرش به جای اکتاوین (جانشین قانونی سزار) جانشین شود. در نهایت با کلئوپاترا و مارک آنتونی در جنگ با اکتاوین (جنگ آکتیوم) شکست خوردند و به مصربازگشتند

جالب است بدانید که کلئوپاترا به چندین زبان مختلف صحبت می کرد و در ریاضی، فلسفه، سخنوری و ستاره شناسی هم سرر شته داشت کلئوپاترا همیشه برای تحت تأثیر قرار دادن متحدانش، لباس های

نیو کر سیست بسرای تحصی تعییر سرار دان ساخاصی، بیشی این زیبایی به تن می کرد و باشکوه وارد مجالس می شد. وقتی به ملاقات مارک آنتونی رفته بود، با یک کشتی (قایق) طلا، بادبان هایی بنفش و پاروهایی از جنس نقره به روم رسید. او مانند الهه آفرودیت لباس پوشیده بود. آنتونی که خود را تجسم خدای یونانیان دیونسیوس تجسم می کرد، بلافاصله دلبسته کلئوپاترا شد و بعدها با او ازدواج کرد.

سطح تحصیـلات کلئوپاتـرا بـه انـدازهای بـالا بـود کـه گفتـه میشـود چنـد کتاب علمی به زبان المسعودی نوشته است .

اوچار فرزنـد داشـت کـه یکـی از سـزار و سـه فرزنـد بعـدی از مـارک آنتونـی بود

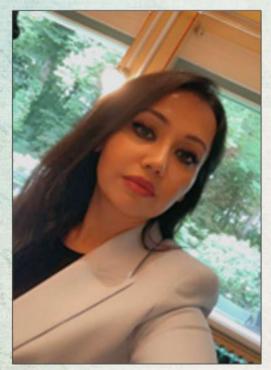
زنی بسیار شجاع بود به حدی که یک ناوگان نظامی را در جنگ با رومیان رهبری کرد.

مارک آنتونسی تیا حددی بـه کلئوپاتـرا علاقه داشـت کـه از همسـر سـابق خود جدا شد تا زمان بیشتری را با کلئوپاترا سپری کند .

با وجود تجرب چندین ازدواج، او از هیچ یک از همسران خود طلاق نگرفت. درجستجو از گوگل و انترنت توسط سیده طلوع

شارو ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

اشرادیشای نگان افاترکی مامیا

يلوشه بمزاد

احساسات آن ها را تحليل و تجزيه نماييم.

دقیقا همینجاست که روانشناسی کودک به کمک شما می آید و اطلاعات ارزشمندی را دراختیار تان قرار می دهد.

رشد احساسی و اجتماعی کودک تا حد زیادیهمزمان با بزرگ شدن کودک ، احساسات آن نیز پیچیده تر میشود و احساساتی مثل اعتماد بنفس ، امیدواری ، گناه و غرور درآن ها پدیدار می شود و رشد احساسی همچنین توانایی کودکبرای احساس و فهم عواطف دیگران شامل می شود که یادگیری تنظیم این احساسات برای بعضی از کودکان سخت است که در این مرحله ، روانشناس و یا فهم روانشناسی کودک ، کمک بسیار زیادی می کند.

یکی از مهم ترین مسائلی که پدران و مادران باید به آن توجه داشته باشند، درک و فهم روانشناسی کودک است. در حقیقت آن چه والدین باید انجام دهند، یادگیری نکات ساده ای است که به آن هاگفته شود کودک چه چیزی را دوست دارد و یا دوست ندارد، چه چیزی باعث خنداندن و شادمانی او می شود و چه جیزی او رامتآثر میسازد و می گریاند، و چه چیز باعث می شود او شاد باشدو یا ناراحت.

اغلب والدین توانایی ها و مهارت های کودک را به شیوه خودشان میشناسند و یا تفسیر می کنند، در حالیکه اگر والدین کودک را به درستی نفهمند و نشناسند ، ممکن است در مورد آن و توانایی های آن قضاوت نادرست داشته باشند.

برخیی اوقیات این شناخت وقضاوت می توانید آثیار نامطلوبی در زندگی کودک بیه جا بگذارد. حتی گاه گاه باعث می شود والدین در موقعیت های مهم نتواننید بیرای کودک خود تصمیمات درستی اتخاذ کنند.

بناء درنظر گرفتن و رعایت مراتب ذکر شده در مرحله معیین حیات کود ک بمنظور پرورش و تربیت سالم آن جدا اهمیت یزرگ و حیاتی دارد . روانشناسےو ویژه کے های آن!

فسلنكمها

روانشناسی علم مطالعه ی ذهن و رفتار بوده ، پدیده های هوشیاری و احساسات ، هوش ، تجربیات ذهنی ، انگیزه های عملکرد دمغز و شخصیت را مورد بررسی قرار داده به کاوش میگیرد . روان شناسان ، محقق از روش های تجربی برای استنتاج روابط علمی و همبستگی بین متغیر های روانی - اجتماعی را مورد استفاده قرار میدهند.

دانش روانشناسی علیرغم پیشینه بسیار کهن و قدیمی در کناررشته های علـ وم انسانی ، دانشـی نسـبتاً جدیـد و مـدرن بـه شـمار میآیـد .دانـش روانشناسـی کـه دارای زیـر شـاخه هـا و گرایـش هـای بسـیارمختلف و متنوع است .

تلاش می کند با ریشه یابی رفتار انسان هاالگوهایی رفتاری آن ها را تصحیح کند و در بعضی موارد با پیشبینی برخی احتمالات از بروز و به وقوع پیوستن برخی وقایع ناگواربا تبعات ناخوشایند انسانی وسیع ، پیشگیری کند.

روانشناسی در کودکان و کاربردهای آن چیست؟

مسلماً دوران کودکی دوره ای است که نقش بسیار اثر گذار و مهمی در چگونگی زندگی آینده و فرد دارد ، پس اگر بخواهیم کودکتان مرحله های رشد دوران کودکی خویش را با شادمانی و آرامش روحی پشتسر بگذرانند ضرور است که برای شان برنامه های لازم ، شیوه و میتود های معین پرورش و تربیتی صحیح در نظر گرفته شود.

چون شخصیت هر فرد در دوره، زمان کودکی او پایه گذاری میشود، لذا به همین خاطر است که بسیاری از والدین از روانشناسی کودک استفاده میکنند زیرا روانشناسی کودک به رشد سالم و سلامتی کودک، کمک میکند.

بناً والدین برای پرورش و تربیت سالم ودرست کودک خود میتوانند از نکات روانشناسی کودک بهره مند شوند.

یکی از مهم ترین فاکتورهایی که هر والدین باید آن را رعایت کنند ،این است که دیدگاه کودک شناسی خوبی را در مرحله از زمان کودک شان ، در نظر داشته باشند . البته با بزرگ کردن فرزند میتوان به ابعاد مختلف شخصیتی او پی برد .

در این مورد باید توجه شود که نگاه کودک به دنیای اطراف آن چیست ؟ و چگونه مهارت های جدید برایش یاد داده شود ، بااحساسات او آشنا و تغییراتی که ممکن است در طول زندگی داشتهباشد مشاهده گردد که همگی زیر شاخه روانشناسی کودک هستند.

همزمان با بزرگ شدن کودک ، او در مرحله های پیشرفت کردن رشد جسمی قرار می گیرد . محیط ماحول ، ژنتیک و عناصر فرهنگی می تواند روی شخصیت کودک تا حد زیادی تاثیرگزار باشد و البته که دشوار خواهد بود تا مسیر پیش رو را برای کودکان توضیح دهیم و

اشراندیشای نظام العام العام الع

کو تھ سنگی بنام بنام گی شنگی

تصلنكمسطانى

چرا منطقهای کوتهسنگی را «کوتهسنگی» می گویند؟

آیا تا کنون فکر کردهاید که کوتهسنگی کابل به نام چه شخصیتی نامگذاری گردیده و چرا مردم آنجا منطقهای کوته سنگی را «کوتهسنگی» میگویند؟

در پاسخ می توان گفت که، این نام به پاس مقام ادبی و اجتماعی شیر زن استبدادستیز، سخنور و مبارز مسما گردیده است ، که در اوج حاکمیت استبداد امیر عبدالرحمان خان از کسی نهراسیده، بر مستبدین تاخته و بر ظالمان خرده گرفته و از مردم خویش جانبداری نموده است.

ایت شیر زن مریم، معروف به بی بی سنگی و بی بی سیده یکی از بزرگ زنان سخنور کشور در نیمه ی نخست سدهی بیستم میلادی ست که در آن عصر نیمه تاریک، نه تنها مشعل ادبیات عرفانی را به دست گرفت، بلکه در مبارزات استقلال طلبانه ی جوانان میهن پرست کشور نیز شرکت جسته و شاه استقلال بخش، امان الله خان را در نخستین دقایق جلوسش بر اریکه ی سلطنت افغانستان، تشویق به تحصیل استقلال سیاسی کشور نمود..

بیبیسنگی به علت سرایش شعر که در آن تشدد دربار امیر عبدالرحمان را در سرکوبی مردم به انتقاد گرفته بود، روانه زندان سیاسی شد.چون او زنی بود دانشمند و تحصیل کرده، امیر می ترسید که افکار وی در بیداری زنان زندانی مؤثر افتاده و اسباب دردسر دیگری را برای دولت او فراهم آورد .

و از سوی دیگر نامهای از زنده پاد عبدالهادی داوی که در تمجید از رد نمودن ملاقات جارج پنجم پادشاه انگلستان توسط جنرال محمد ولی بدخشی در تابستان ۱۹۲۱م نوشته شده است، نشان میدهد که بی بی سنگی در مداومت و پافشاری در

عرنزه عنايت

خواستههای خویش در میان اهل دربار ضربالمثل بوده است؛ زیرا او طرفداران معامله با حکومت هند برتانوی را به جای مذاکره با حکومت لندن که در جریان مذاکرات استقلال کشور مصرانه خواستار آن بودند به کنایه دختر سنگی بابا خوانده بود و همین علتها سبب گردید تا امیر عبدالرحمان دستور دهد که سلول تجریدیے برای او در یکے از نقاط دور افتادہ ی کابل بنا کنند. و کوتوال (رئیس پولیس) کابل که مسؤول دستگاه بگیر و ببند و بکش امیر بود، نقطهای را در دشتی که در میان قلعه ی واحد، قلعه ی نیازبیک، قلعه ی جواد و قلعه ی کلوخک (قلخک) چهاردهی کابل واقع بود، برگزید و در ظرف سـه روز سـلولی از سـنگ و پهـرهدار بـرای آن اعمـار کرد و بیبی سنگی را به آنجا انتقال دادند و به قول آقای فرید عظیمی کے رابطے ی خانوادہ گی با بی بی سنگی دارد، در دفتر کوتوالی، این سلول به نام کوتهای بیبیسنگی ثبت گردید کے بے مرور زمان منطقے ہے همین نام معروف گردیده است، ولی به خاطر رعایت اختصار مردم لفيظ بيبي را از أن حـذف نمـوده و بـه دو معنی آنجا را کوتهسنگی نامیدند. با آن که در عهد امان الله خان این سلول را ویران کردند و در دوران نامگذاری های «پشتو تولنهیی» نام آن منطقه را نیز تبدیل نموده، میرویس میدان نامیدند؛ ولی تا به امروز آن ناحیم را بدون این که وجه تسمیهاش را بدانیم کوته

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

۲^۵رادیشکی نگان اظ^ران مانوا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

سنگی میخوانیم..

چون شوهر بی بی سنگی منشی دربار امیر بود؛ با روی دار ساختن بزرگان و متنفذین به ویژه با واسطه ساختن سلطان محمد میر منشی، امیر را وادار به عفو او ساخته و یکی دو ماه بعد فرمان صادر گردید که بی بی سنگی به علت سیادتش و رعایت خاطر شوهرش منشی حیدر علی احراری که از نواده گان حضرت عبیدالله احرار شیخ بزرگ طریقت نقشبندیه بود؛ از زندان آزاد گردید. بی بی سنگی در سال ۱۲۴۳ خورشیدی (۱۸۶۴م) در شهر کابل دیده به جهان گشود و پدرش سنگی محمد معروف به سنگی بابا غازی از سادات جلیل القدر کنر، عالم معتبر دینی و یکی از سرکردگان مجاهدین ملی در جنگهای اول و دوم بر ضد استعمار گران انگلیس بود.

محجوب هروی !

یکی از شعرای دری (پارسی) زبان افغانستان در نیمه قرن سیزدهم هجری محجوب یا محجوب هروی دختر اسکندر خان نظام الدوله است که در شهر هرات تولد شد استعداد شعری رسای داشت اما در جوانی به اثر ظلم وتعدی شوهرش درسال ۱۲۶۴ ش ۸۸۸۱/ م وفات کرد او در اشعار هروی نیز تخلص میکرد. نمونهٔ کلامش :

غزل

رفقیان برلب آمد جان زهجران دل فگاری را که میگوید به آن بیرحم حال جان سپاری را نه از بختم سر یاری نه از دلدار غمخواری بسر بردن بسی مشکل بدینسان روزگاری را تو ای صیاد یاد آور به قید افتادهٔ دامت گشا از محنت هجران اسیر خسته زاری را جفا از حد فزون کردی بیا یک ره وفا آموز دوا کن درد افگاران مسوزان داغداری را گذر کن جانب "محجوب" ای دلبر زیان نبؤد اگر باری بجا آری دل امید واری را

تهییه و ترتیب : عزیزه عنایت ۲۹/۱/۲۰۲۳ ماخذ : اثر داکتر حلیم تنویر

بـــوی بهـــار میــرسـد، گـل بــسوار مـیــرسـد هـرسحــر از سـوی چمـن صـوت هــزارمیرسد سبز شده دشت ودمن،عطرسمن مشک ختن فصل بهــار و يــاسمن، گل شـده عروس چمن اشعــهٔ خورشيــد زريــن، سبــز کــنــد روی زمين ابــر گهــر بــار شــده زيب بهــار است چـنيـن ايــکــه تــو هم بــهــار شو، جــاری آبــشـار شو در طلــب مـــرام دل يــکـــه ی روز گــارشــو مـوج شگوفــه سـر زنــد، شبــپـره هرسو پرزند شبــنــم صبــح بــروی گل، خــنــدهٔ لبشکـر زنــد مرغ سحـر مست شده ، چو سرکشيده جـام مل عزيزه عنايت

جارى آنسار

۱۶/۳/۲۰۲۳ هالند

بانو را با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

lone Block

روزی زیبا، آفتابی و سرد زمستان بود ،داشتم بخاطری دعوای که در محکمه داشتم با موکلم ؛ از دفتر خارج میشدم و په طرف محکمه ی کابل میرفتم . دفتر ما در مزدحم ترین نقطه ی شهر کابل متصل به وزارت معارف قرار داشت .

آنروز روبروی دفتر منتظر تاکسی ایستاده بودم ،که زنی با شتاب خود را به من رساند و با چشمان پر از اشک یک نامه سر ہستہ با یک یاداشت کوچک کے گویا آدرسی اتاق شفاخانہ جمهوریت را نشان میداد ؛ بدستم گذاشت و با عجله در بین ازدحام گم شد .در نگاهش چیزی بود مانند التماس ، امید و اطمینان که مرا از سوال کردن بازداشت. در جایم خشکم زده بود و فقط با نگاه دنبالش کردم . با صدای موکلم به هوش آمدم کے گفت ناہید خانہ تاکسی تیار است . تا چند ساعت در گیر دعوای محکمه بودم . بعد با خستگی خانه رفتم. با شکست عشقی که در نوجوانی خورده بودم از ازدواج گریزان و بیزار بودم و با پدر و مادر زندگی میکردم . آنروز مادرم خانه بود و پدر از من دیرتر خانبه می سید. مادر گفت ناهید جان دست رویت را تازه کن تا برایت چای تازه دم با کلچه خانگی بدهم. گفتم مادر جان بسیار خسته استم باز نان شب را یکجا میخوریم و تا آن زمان کمی استراحت میکنم . رفتم طرف اتاقم بعد از تبدیل لباس و دست روی تازه کردن؛ برای رفع خستگی در جایم نشستم یکدم به یاد آن زن آشفته و پریشان افتادم . با شتاب دستکولم را آوردم و پاکت سربسته را با یاداشت آن بیرون کشیدم. بالای یاکت نوشته بود :

لطفا بعد مرگم این پاکت را باز کن . ترا در جریان می گذارم. پاکت را در بالای میز ماندم و آدرس یاداشت را دوباره در دستکولم گذاشتم. فردای صبح در دفتر ، کار مهم نداشتم یکراست و ناخودآگاه یعنی بدون اراده ، خود را مقابل اتاق ذکر شده ی آدرس در شفاخانه جمهوریت یافتم . با دل شوره و آهسته داخل اتاق شدم اتاق کوچک که دو تخت خواب داشت یکی آن خالی و دیگری زنی پشت به در خوابیده بود .

اناميآادا

آهسته و بی صدا داخل شدم از صدای شرفه پایم روی برگشتاند و با لبخند گفت ممنونم که آمدی . نزدیک شدم و در چوکی کنار تخت نشستم . بعد از احوالپرسی گفتم ماجرا چیست ؟ خیره به چشمانم نگاه کرد و گفت میخواهم بعد از مرگم وکیلم باشی . با تعجب پرسیدم یعنے چے ؟ گفت فقط یک زن میتواند زنے را درک کند دلیل انتخاب من موفقیت های تو و اینکه یک زن استی ،است . لطفآ مرانا امید نساز . گفتم ماجرا را باید بدانم . گفت ماجرا بماند برای بعد مرگم از سر وضع اش معلوم میشد از خانواده ی ثروتمند است . دست کرد زیر بالشت خود و پاکت ضخیم را بیرون کرد که مقدار زیاد پول در آن بود. پاکت را بدستم داد . پرسیدم این برای چیست ؟ گفت ایس مزد کاری است که قرار است برایم انجام دهی. پاکت را رد کردم اما با التماس و یافشاری زیاد دوباره بدستم داد . از اطمینان اش تعجب کردم . فکر کنم در چشمانم این سوال را خواند و گفت من کاملا یقین دارم که تو این دوسیه را حل میکنی و حق به حقدار میرسد . گفتم من تا زمانی حق به حقدار نرسد به این پول دست نخواهم زد . گفت نه این پول در هر صورت از امروز برای توست بــه خوشــى اســتفاده كــن . بعــد از چنــد لحظــه ســكوت پرسیدم، میشود در باره خود تان کمی بدانم و شناخت ییدا کنم؟ با لبخند چشمانش را بست و بعد از چند لحظه

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

خدا حافظ دیـدار بـه قیامـت عزیـزم موفـق باشـی . بغـض امانـم نـداد بـا شـتاب از اتـاق خـارج شـدم. کمـی دور تـر از اتـاق ، چندچوکـی بـود ،نشسـتم تـا آرام شـوم . تقریبـا کمتـر از نیـم سـاعت بـود کـه نشسـته بـودم و مـرور داشـتم قصـه زهـرا را کـه مـرد خـوش تيپ و آراسـته بـا موهـای جـو گندمـی و دسـته گلـی زيبـا در دسـت داخـل اتـاق شـد . دو خانـم کـه نـرس بودنـد بـا لبخنـد گفتنـد شـوهر زهـرا خانـم آمـد . بـا خـود گفتم چه مرد خوش تيپ .

شفاخانه را تـرک کـردم و بـا صـد هـا سـوال کـه در ذهـن خـود داشـتم طـرف دفتـر بـراه افتـادم . روز هـای اخیـر زمسـتان بـود . زمسـتان رفـت و درختـان شـگوفه زدنـد و همـه جـا بـوی بهـار بود و طراوت بهار .

ساعت تقریبا یازده قبل از ظهر را نشان میداد . در دفتر کار نداشتم، میخواستم بازار بروم و کمی خرید کنم که تیلیفونم زنگ زد . برداشتم زنی آنطرف گوشی با صدای گرفت پرسید ناهید خانم استید ؟ گفتم بلی ، با بغض گفت زهرا مرد . شوکه شدم و با شتاب پرسیدم چه وقت ؟ گفت نیم ساعت قبل اما از من خواهش کرده بود ترا احوال دهم . پرسيدم تو كيستى ؟ گفت من مريض اتاق یهلوی زهرا استم. از دیشب حالش بد بود و امروز رفت .خانیم گوشی را گذاشت فهمیدم زهرا هنوز در شفاخانه است . خود را با شتاب خانه رساندم و بدون احوالپرسی با مادر طرف اتاقم رفتم و پاکت زهرا را گرفتم . زمانی برآمدن از خانه مادر مرا دید و پرسید خیر باشد چه خبر است ؟ گفتم مادر پشت اسناد موکلم آمدیم و خدا حافظی کـردم. تاکسـی دم در امنتظـرم بـود آدرس شـفاخانه را گفتم زمانی آنجا رسیدم یکراست طرف اتاق زهرا رفتم تخت خوابش خالی و منتظر پذیرش مریض جدید بود. چشمانم پـر از اشـک شـد بـه يـاد خانـم کـه برايـم زنـگ زده بود افتادم. در اتاق پهلو داخل شدم . سه تخت بود و سه خانـم اسـتراحت بودنـد . چـاره نداشـتم فقـط گفتـم ناهيـد استم وكيل زهرا خانم . خانم تخت وسطى گفت يس شـما ناهیـد خانـم اسـتید؟ فهمیـدم کسـی کـه زنـگ زده خودش است .نزدیک شدم خودش را نسرین معرفی کرد و گفت زهرا در سرد خانه است .با شتاب از اتاق برآمدم و با برس و یال سرد خانه را یافتم . دم در ، همان مرد که در آخرین دیدار من و ناهید گل بر دست آمده بود و گویا شوهرش بود با حالت آشفته و پریشان ایستاده بود و با داکتران دعوا داشت. نزدیک شدم و خودم را معرفی کردم ناهيد استم وكيل زهرا خانم . با تعجب و دهان باز طرفم نگاه کرد و پرسید وکیل زهرا؟ گفتم بلی و وکالت نامه ی را کے زہرا امضا کے دہ بود بدست اش دادم . گفت یعنے چی ؟ وکیل برای چه ؟ گفتم اول شما اجازه دهید و امضا کنیے دیا علیت مےرگ ناہیے د معلوم شود ، بعد حےرف مے گفت، من زهرا استم. این اسم مادر کلانم است که مادرم بالايم گذاشته .یگانه دختر فامیل متوسط هفت نفره یعنی یدر، مادر من و چهار برادرم که هر چهار با یدر از مزار شریف به کابل می آمدند و من و مادرم قرار شد دو هفته ی دیگر نزد مادر کلان باشیم و بعد در طیاره کابل برویم اما پدر با برادران در سالنگ زیر برف کوچ شدند و با شانزده تن دیگر جان به حق دادند . چشمانش را بست و از گوشه چشمانش اشک جاری شد. بعد از سکوت تلخ، دوباره گفت من و مادرم، بعداز یک هفته توانستیم اجساد عزيزان مانرا دفن كنيم . آنروز من و مادر تنها و بي كس ماندیے . از یہ در چیزی کے ماندہ بود برای زندگے متوسط ما كافي بود . من تصميم گرفتم درس بخوانم و آينده خود و مادر غم دیده ام را بسازم اما با درد و غمی که مادرم داشت ، بیش از دو سال دوام نیاورد و از دنیا رفت. آن زمان معنای واقعی بی کسی و تنهای را فهمیدم . بعد از دفن مادر کاکایم مرابا خود به خانه اش برد . سه دختر داشت و پسر نداشت .دخترانش همه پشت بخت رفته بودند . خدایی که برایم کمی نکردند و از من مانند اولاد خود شان نگهداری کردند . سال سوم فاکولت مقوق بودم که یکی از خویشاوندان زن کاکایم به دیدار شان آمدند. یسے جوان داشتند بنام حمیہ کے سال دوم فاکولتے انجینری را رها کرده در کار و بار پدر شروع به کار نموده بود . آنقدر پول داشتند که خود نمی دانستند چطور بشمارند . پسر شان گویا در نگاه اول مرا دیده و عاشق شده بود . هر چه کردم از ازدواج انکار کنم نشد چون هر روزآنها می آمدند و پافشاری می کردند. بعد از دو ماه رفت و آمـد حميـد در دلـم شـرين شـد و فكـر كـردم كـه دوسـتش دارم. بلاخره ازدواج كرديم و أنروز ، روز أخر زندگي ام بود و أنروز من مردم . از أنروز به بعد مرده ی متحرک استم که صاحب یک دختر و یک یسر شدم .

فصليك سطاني

دختـرم بیسـت سـال دارد و نامـش زهـره اسـت و پسـرم احمـد نـام دارد و شـانزده سـال دارد . یـک طفلـم قبـل از احمـد و یـک طفلـم بعـد از احمـد ، سـقط شـدند . و بـاز قطـره ی اشـک از گوشه چشمانش جاری شد . فهمیدم خیلی درد دارد.

دستش را گرفتم و گفتم تا توان در بدن دارم برایت می جنگنم این قول من به خودت است . دستم را فشار داد و گفت نیم ساعت دیگر خانواده میآیند و خودت را نباید اینجا ببینند. گفتم یک سوال آخر چه مریضی داری ؟ با لبخند تلخ گفت روز شماری برای مردن .اما متاسفانه داکتران از تشخیصی مریضی می می عاجز اند I فقط روز بروز بدتر می شوم و روز های آخر عمرم است. گفتم چرا خارج از کشور نرفتی؟ گفت تا جایکه امکان داشت چندین کشور را با شوهرم رفتم اما همه از درمان من عاجزاند . وکالتنامه را امضا کرد . بانگاه امیدوار گفت

فصلكاميهاي

خارج کنند تا حميد مرا تعقيب نتواند . گفت شما را من با موتر خودم که شیشه های رنگه دارد بیرون میکنم شما در بیرون طرف را نشان دهید تا یکی دو نفر را وظیفه دهم تا ختم دعوای شما او را زیر نظر داشته باشند .همچنان یکی دو نفر به منزل و دفتر شما هم میگمارم. گفتم لازم نیست . گفت نه روند کاری ما ایجاب میکند جـون حـالا يـاى مـن هـم در ايـن قضيـه كشـانده شـده و مسولیت دارم . وقتی از در بیرون می شدیم دیدم چهار چشم طرف در نگاه می کند و منتظر برآمدن من است . او را به قوماندان امنیه نشان دادم او هم در تیلفون دستی هدایت لازم را داد تا او را زیر نظر بگیرند . آدرس خانه را دادم و پیش خانه با قوماندان امنیه خدا حافظی و تشکری کردم . داخل خانه شدم گرچه از صبح چیزی نخورده بودم اما احساس گرسنگی نداشتم . در اتاقم را بستم و پاکت زهرا را باز نمودم که نوشته بود: ناهيد عزيز

اولین کسی استی که امروز از راز زندگی من باخبر میشوی و پرده از راز من بر میداری . برایت موفقیت آرزو دارم چون کامیابی تو برد من است .

تمام خانواده و دو اولاد من هرگز نفهمیدند من چه میکشم و درد من چیست . تمام داکتران از تشخیص درد من عاجز بودند . تنها من و شوهرم حمید میدانستیم که چه گپ است .

با هـزاران آرمـان و آرزو بـا حميـد عروسـي كـردم و آن شـب بی اندازه خوشحال بودم .فکر میکردم خوشبختی یعنی این . زمانی مادر شوهرم مرا به اتاق عروس و داماد برد و برای ما آرزوی خوشبختی کرد قلبم می طپید و خیال پردازی داشتم . حمید دستم را گرفت مرا روبر روی خود نشاند و گفت ، زهرا میخواهم از اولین شب همه چیز را روشــن سـازم . و آمرانــه گفـت : طرفــم نــگاه كــن و تــا زمانــي حرفم تمام نشده صورت خود را پائین نکن . با شرم و تـرس بـه چشـمانش نـگاه كـردم قلبـم لرزيـد . چـون آن چشمان ، چشما ن حمیدی کے یک ساعت قبل کے با عشق نگاهم می کرد ، نبود .چشمان شیطان با شراره های آتش جهنم بود . از ترس سراپا لرزیدم. گفت زهرا بعد از همین لحظه حق نداری آرایش کنی و لباس های زيبا بپوشي . حق نداري طرف چشمان ديگران نگاه کني یا لبخند بزنی . حق نداری از خانه بیرون بروی . هرچه خواستی برای خودم بگو اگر لازم بود برایت میگیرم. ورنه ادب ات میکنم حق نداری با کاکا و خانم کاکایت رفت و آمد کنے وحق نداری در این موارد با کسے یک کلمہ حرف بزنی . اگر جرات کنی و کسی را با خبر سازی از به دنیا آمدنت پیشیمان میشوی . از امروز به بعد فقط من قبله و كعبه تو من استم اشك از چشمانم جارى

زنیم. گفت ناهید در شفاخانه جان داده از چندین ماه مریض بود مرگش کدام علت خاص ندارد . نمی خواهم زهرایم را زجر دهند .جسد اش را تسلیم کنند تا برای آخرین بار به خانه اش برود. داکتران طرف یکدیگر دیدن و یکی از آنها گفت برگه ی مرگش را بگیرید میتوانید او را ببرید. قبل از آن باید امضا کنید که جسد را تسلیم شدید. با شتاب گفت ممنونم . با صدای بلند گفتم نخیر من اجازه نمی دهم و به صفتی وکیل زهرا برگه ی طب عدلی را امضا میکنم . با قهر و خشم گفت من به شما اجازه نمی دهم . گفتم زهرا برایم این اجازه را داده . دوباره وکالت نامه را بدست داکتر دادم .

داکتر گفت درست است پس شما امضا کنید . برگه را امضا کردم .شوهر زهرا که حمید نام داشت از خشم میلرزید و زیر زبان دشنام میداد که نفهمیدم برای کی بود ؟ از طب عدلی گفتند فردا نتیجه را برایتان میدهیم و و هر زمان خواستید جنازه را تسلیم شما میکنیم. از داکتران تشکری کردم و طرف در خروجے روان بودم که حميد أمد و گفت وكيل خانم اسم تانرا فراموش كردم .گفتم ناهید استم گفت ناهید خانم میتوانم بدانم که شـما را چـرا زهـرا وكيـل گرفتـه ؟ گفتـم هنـوز خـودم هـم نمیدانم با تعجب پرسید یعنی چه ؟ گفتم همه اینا در پاکتے است کے وصيت شدہ بعد مرگ اش باز شود . رنگش پرید و گفت می شود باهم پاکت را باز کنیم ؟ گفتم نخیر اصلا امکان ندارد چون اگر میخواست برایم میگفت با شما یکجا پاکت را باز کنیم . گفتم خدا حافظ فردا مى ينيم . باز پرسيد ميشود آدرس تانرا داشته باشم؟ گفتم نخير ضرورت نيست فردا مي بينيم .دوباره گفت حداقل شماره ی تماس تانرا برایم بدهید .شماره را نوشتم وبدست اش دادم وباعجله خارج شدم تاکسی گرفتم و طرف دفتر روان شدم . نمیدانم چرا ناخود آگاه از شیشه به یشت سر نگاه کردم دیدم که با شتاب در موتر را باز کرد فهميدم مىخواهد مرا تعقيب كند . با خود فكر كردم این حالت نرمال نیست شاید در خطر باشم او با پول و قدرت که دارد هرکاری از دست اش برمی آید. به راننده گفتے قوماندانے امنیے میرویے . چون محکمے کابل همچنان داخل محوطه ی قوماندانی امنیه بود ، طرف شک نمی کرد که چه خبر است . عاجل و با شتاب از در تعمير محكمه داخل شدم . مىدانستم أنجا منتظر مى ماند تا دوباره خارج شوم تا او مرا تعقيب كند . يك راست دفتر قوماندان امنیه رفتم و کارتم را به پذیریش دفتر اش دادم ودرخواست ملاقات كردم . بعد چند دقيقه مرابه داخل راه دادند قوماندان امنیه با خوشرویی سلام کرد و پرسید چه میتوانم برایت انجام دهم ؟ فشرده قصه را برایش تعریف کردم و خواستم قسمی مرا از آنجا

فصلنكمهمانك

قتل همسر شما.

با داد و فریاد میخواست بر من حمله کند که پولیس مانع شد و دستبند بر دست اش زد . گفت اجازه دهید با وكيلم زنگ بزنم . گفتند فردا ميتواني با وكيلت تماس بگیری حالا امشب توقیف استی . با قوماندان امنیه خدا حافظی کردم . فردا اول وقت خود را شفاخانه رساندم و طب عدلی علت مرگ زهرا را بند شدن اکسیژن بیان کردہ بود و همچنان سی و چند نشان زخم های دیرینه در وجودش بود که نشان دهنده شکنجه ی دوامدار است. رایور طب عدلی را گرفتم و طرف قوماندانی روان شدم زمانی آنجا رسیدم پلیس او را تسلیم سارنوالی کرد. در أنجا بعد از چند ساعت تحقيق او اعتراف كرد كه زنش را شکنجه نموده بخاطر که عاشق زنش بوده و زن او هر زمانی که قول شب اول عروسی را فراموش می کرد ، او به صفتی شوهر اش او را ادب می کرده است. از خشم بخود می پیچیدم بلند شدم بعد از اجازه گرفتن از تحقیق کننده ها برایش گفتم حمید، زهرا گفت برایت بگویم از شب اول عروسی از تو متنفر بود هر زمانی که او را لمس میکردی از خدا برای خود مرگ و برای تو عذاب آرزو کرده بود . با مشت بر سر خود زد و گفت : لعنت به زهرای نمک حرام .

دختـر ش زهـره و پسـراش احمـد هـر دو آنجـا بودنـد از اینکـه پـدر شـان چـه ظلـم هـای بـالای مـادر مظلـوم شـان نمـوده و اینا بیخبر بودند خود را ملامت میکردند.

محکمه ثابت ساخت که زهرا با بالشت توست شوهراش خفه شده و در شفاخانه همچنان او شکنجه می شده شوهر زهرا به حکم قتل خانم خود به بیست و پنج سال حبس با مشقت راهی زندان شد و من با فرزندان زهرا با برگه ی محکمه راهی سرد خانه ی شفاخانه شدیم . فردا صبح اول وقت جسد زهرا را به گورستان بردیم وبا خواهش فرزندان اش برای آخرین بار روی زهرا را باز کردند؛ احساس کردم خیلی راحت و آسوده خوابیده است.

بانو را با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW شد . یک سیلی مانند گرز آتشین به صورتم نواخت که ستاره های آسمان را دیدم . و گفت پیش همه اقارب از من با لبخند و خوشروی و احترام اطاعت میکنی و من هم در آن زمان با محبت و عشق با تو رفتار خواهم كرد . چشمانم را پائین کردم دومین سیلی را بر رویم نواخت .آن شب مانند شب یلدا شب سیاه و دراز بود .با شکنجه ی روحی و جسمی. در آن شب معنای اصلی جهنم را فهمیدم. همیشه بدون موجب لت و کوب میشدم. بعد از اولین طفلم قبل از احمد و بعد از احمد دو طفلم از بین رفتند و خودم را قاتل آنها قرار داده بود . میدانی زجر آور ترین چیزی کے مرا متنفر سے ساخت اپن بود کے در مقابل دیگران مرا سجده می کرد و از من خواسته بود که من همچنان در مقابل همه با او نقش لیلی و مجنون را بازی کنے . همه فکر می کردند من زنے خودخوا و بی رحم استم کے با بی پروایے دو طفلے را ہے از دست دادہ ام و ہیچ کسی را انسان نمی شمارم . یعنی خود را گم کردہ ام .دختر نا سپاس و نمک حرام که نمی خواهد با یگانه فامیل که او را از فرزندان خود بیشتر دوست داشتند رابطه داشته باشد . خلاصه زهرا یک زن نمک حرام و ناسپاس . سالهاست که من مرده ی متحرک استم و قاتل من شوهرم حميد ميباشد مرا تسليم طب عدلي كنيد وبگويد مرا با دقت كامل برسي كنند . أنها أثار بيست و يك سال شکنجه ی مرا نادیده نگیرند. روح من بیشتر از جســمم زخمــی اســت . امــا آثـار شــکنجه ی ایــن سـالها در جسم من کافی است تا حمید را در بند کنند .

ناهید عزیز برای حمید بگو از شب اول از او متنفر بودم و زمانی مرا لمس میکرد، هزاران بار از خداوند برای خود مرگ و برای او عذاب آرزو کردیم . لعنت بر او باد . با خواندن داستان زهرا شوکه بودم و باورم نمیشد که اینگونه مخلوق در دنیا وجود داشته باشد . با شتاب لباس پوشیدم و بیدرنگ خود را به قوماندانی امنیه رساندم خوشبختانه که قوماندان امنیه در دفترش بود و عاجل مرا پذیرفت از او خواهش کردم که با سند دست داشته باید قبل از فرار دستگیر شود .

قوماندان امنیه گفت اگر طالع ما خوب باشد او هنوز انتظار ترا می کشد .

بـه سـاعت نـگاه کـردم بیسـت دقیقـه بـه رخصتـی ماموریـن مانـده بـود .گفتـم مـن حـالا از در قوماندانـی آمـدم . بـا افـراد خـود تمـاس گرفـت احـوال دادنــد کـه حمیــد هنــوز چهـار چشمه بدر نگاه میکند و منتطر است.

قوماندان امنیه دستور دستگیری او را داد . بعد از چند دقیقه او را آوردند . با خشم میگفت مرا به کدام جرم دستگیر کردید . قوماندان امنیه گفت اول به جرم تعقیب و چند ساعت انتظار برای ناهید خانم و دلیل دوم به جرم

بشای نگان اظالس داده

مصدی صفحہ: داکترروح افزانعیم

امراض مقاربتی و انتانی دستگاه تناسلی زنانه (Vulvovaginitis)

مریضی های انتانی دستگاه تناسلی زنانه آن مریضی های اند که از طریق رابطه جنسی مانند راه (مهبل ، مقعد ، دهن) از طریق انتقال خون ، استفاده از سوزن های آلوده و مشترک برای چند مریض و یا از مادر آلوده به نوزاد انتقال میشود . از آنجاییکه ناحیه تناسلی گرم و مرطوب است ، عامل و سبب این مریضی ها میتوانند ویروس ها ، باکتری ها و یا پرازیت ها و پوپنک ها باشند.

زنان نظر به نوع ساختمان و اناتومی ناحیه و دستگاه تناسلی خود بیشتر از مردان به بیماری های مقاربتی مبتلا میشوند و از طرف دیگر رطوبت درونی دستگاه تناسلی زنان امکان آلودگی و انتشار امراض را نزد شان بالا میبرد که این آلودگی ،حتی تا لوله های رحمی انتشار کرده وبه تخم دان ها میرسد.

علایم مریضی های مقاربتی در نزد زنان : علایم این بیماری ها همیشه واضح و اشکار نیست ازین سبب میتوانند که به شوهر هم انتقال کند در بسیاری واقعات علایم ذیل نزد خانم ها دیده میشود: * احساس درد در حوصله یا لگن خاصره. * نا راحتی یا درد ها در زمان رابطه جنسی . * درد و سوزش زمان ادرار کردن . * خارش در اطراف ناحیه تناسلی یا واژن . * درد در ناحیه زیر شکم . * درد در ناحیه زیر شکم .

۱ - گونوریا gonorria یا سوزاک :

عامل آن باکتری گونوکوک به نام نایسریا گنوریا است، که اکثرا با کلامیدیا به وجود فعالیت میکند و این باکتری تنها از راه رابطه جنسی منتقل میشود و در زنان بیشتر اوقات بدون علامت است و

گاهی ترشحات غیر طبیعی از ناحیه تناسلی و درد های حوصله را دارا میباشد. تشخیص آن گرفتن و معاینه مواد افرازی واژن در زنان و در مردان از افرازات آله تناسلی مرد اجرا میشود ، اگرنزد خانم گونوریا یا

سوزاک تشخیص شود ، شوهر هم باید تست و معاینه گردد. تـداوی سـوزاک بـا انتـی بیوتیـک هـای ماننـد امپیسـلین ویـا ،اریترومایسـن ویـا سیپروفلوکسـا سـین؛ بعـد از تشـخیص توسـط داکتـر معالج صورت میگیرد.

۲ - باکتری کلامیدیا Chlamydia : مصابین این مرض گاهی اعراض و علایم ندارند و بعضا علایم دارند مانند احساس سوزش در زمان ادرار کردن و یا آمدن خون از راه تناسلی . اعراض آن در مرد ها از زن ها فرق دارد، بعضا این مرض سبب میشود که زن باردار نشود پس باید تداوی دقیق و اختصاصی صورت گیرد.

امراض که زیادتر دستگاه تناسلی را مصاب میسازد :

امراض باکتریایی که ۱۸ تـا ۳۷ در صـد انتانـات تناسـلی زنانه را تشـکیل میدهد.

چرا دستگاه تناسلی زنان زودتر و زیادتر مصاب باکتریا ها میشوند ؟ خوانندگان گرامی از یک طرف دستگاه تناسلی زنان از نظر اناتومی فرق دارد ومرطوب است و از طرف دیگر زمانیکه موازنه باکتری های نورمال وا ژن در اثر بر هم خوردن با باکتری های که از خارج در واژن داخل میشوند PH یا درجه اسیدیته یا (درجه ترشی) ناحیه مهبل یا واژن تغییر کرده و زمینه برای رشد و فعالیت باکتری های خارجی مساعد شده و شروع به تولید مرض میکنند و هم در خانم هایکه مقاومت بدن شان پایان شده باشد بدن علیه باکتری ها مدافعه کرده نمیتواند.

۳ - سفلیس Syphilis : راه انتقال این باکتری راه جنسی است اما از

فسلنامسطاني

ناحیه تناسلی ، سوزش ناحیه و افرازات سفید رنگ است علاوتا این پوپنک در نقاط دیگر بدن مانند زبان و پوست هم مشکلات ایجاد میکند زیادتر از ۲۰ نوع آن وجود دارد و ۲۵ تا ۴۴ در صد امراض تناسلی زنانه را تشکیل میدهد زمانیکه مقاومت بدن پایان میآید و زمانیکه انتی بیوتیک دوامدار گرفته شود و در نزدیکی های عادت ماهانه پوپنک ها حمله ور میشوند . قرار احصاییه ها سالانه در هر ۱۰۰۰ زن ۱۹ واقعه انتانات طرق تناسلي ديده ميشود . خلاصه: •افرازات در انتانات باکتریایی سفید خاکی رنگ اند. •در انتانات پوپنکی افراز سفید شکنند یا به شکل توته توته است. •در انتانات زهروی یا مقاربتی مانند تریکوموناز و کلامیدیا افرازات زرد رنگ و زیاد است. قابل توجه خانم ها ! در زمان شستشوی ناحیه تناسلی به جز آب از هیچ نوع مواد. شستشوى ديگر بدون مشوره داكتر معالج استفاده نشود. ۲. در زمان مقاربت جنسی برای جلوگیری از انتقال مرض به طرف مقابل تا زمانیکه تشخیص قطعی صورت گیرد از کاندوم استفاده شود وبهتر است اگر تا زمان تشخيص قطعي مقاربت جنسی صورت نگیرد .

تداوى :

تداوی نظر به تشخیص و نوع باکتری و یا پوپنک و یا عامل دیگر توسط داکتر معالج صورت میگیرد ، اگر خانم حامله باشد تداوی از طریق موضعی به شکل پوماد و یا تابلیت های مهبلی تطبیق میشود، در حالات امراض مقاربتی شوهر هم تحت تداوی قرار میگیرد.

> بانو را با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW طریق تماس با غشای مخاطی و زخم های سرباز هم انتقال میکند و هم چنان از مادر سفلیس دار به جنین و هم در زمان شیر دهی از مادر سفلیسی به طفل انتقال میکند ، اعراض و علایم آن چهار مرحله دارد در هر چهار مرحله میتواند سیستم عصبی را مصاب سازد.

علایم آن خستگی ، تب ، سردرد ، درد مفاصل ، ریزش موی ها و کاهش وزن و زخم های پوستی و غشا های مخاطی اند.

عفونت ها یا امراض ویروسی :

۱ - تبخال تناسلی - عامل این بیماری ویروس هرپس سمپلکس است و اکثرا افراد که به آن مصاب اند از مصابیت خود اطلاع ندارند و اکثر مردم تا پایان عمر بدون هیچ گونه علامه زندگی میکنند اما ممکن است به همسر آن منتقل شود و اعراض و علایم بدهد که علایم آن عبارت از درد ، حساسیت ناحیه مرضی ، بخارات دردناک در ناحیه تناسلی ، خارش و سوزش ناحیه است.

۲ - هپاتیت بی - ویروس هپاتیت بی از راه رابط به جنسی، از طریق خون و هم از مادر به جنین منتقل میشود و میتواند سبب التهاب شدید کبد و سرطان کبد شود. علایم آن احساس خستگی شدید ، درد شکم ،بی اشتهایی ، دلبدی و استفراق ،درد مفاصل ف تب ، سردردی و ادرار تیره رنگ و زردی است ودر اشخاص متفاوت است .

۳ - ایدز - این ویروس از راه خون ، رابطه جنسی و از مادر به جنین و از مادر به طفل شیرخوار منتقل میشود و سلول های دستگاه ایمنی یا سیستم معافیتی بدن را حمله ور شده و آنرا بسیار ضعیف میسازد.

علایــم آن ماننـد انفلوانـزا اسـت ماننـد درد عضـلات ، گلـون دردی ، اسـهال و اسـتفراق همـراه اسـت مبتلایـان ایـدز بعـد از مصـاب شـدن بین شش ماه تا ده سال متوجه مریضی خود میشوند.

۴ - پاپلیوم انسانی - این ویروس هم از طریق رابطه جنسی منتقل میشود که پوست و غشا های مخاطی گلون ، دهن ، مقعد و گردن رحم را آلوده میسازد و بیش از ۱۵۰ نوع این ویروس وجود دارد که در اکثر موارد افراد مبتلا از آن بی خبر اند نوع خاص این ویروس بنام زیگل تناسلی یا زخ تناسلی یاد میشود .

انتانات پرازیتی : ۱ - تریکومونازس - که عامل آن تریکوموناس واژینالیس است ، در ۷۰ در صد موارد علایم آن بروز نمیکند ، اگر بروز کند علایم آن ترشح افرازات با بوی بد ،درد و نا راحتی در زمان مناسبت جنسی و سوزش در زمان ادرار کردن است .

انتانات پوپنکی یا کاندیدیازس : عامـل ایـن مریضـی یـک نـوع پوپنـک اسـت و علایـم آن خـارش

مصدئ صفحه داكتر نبيله نيكزي

ويروس HPV يا Human Papilloma Virus:

ایـن ویـروس شـیوع بیشـتر را نظـر بـه دیگـر امـراض زهـروی یـا)STD (Sexually Transmitted Diseases)

داشته و در زمان آمیزش جنسی و از طریق تماس مستقیم بین افراد انتقال میکند و بیشترین شیوع را در زنانی دارد که سن کم دارند و از نظر جنسی فعال هستند . بیشتر از ۱۵۰ نوع آن وجود دارد که تقریباً در حدود ۴۰ نوع یا بیشتر آن باعث انتقال این مرض شده و مشکلات صحی و سرطان را سبب میشوند. علایم در نزد شان دیده نمی شود و در هنگام مقاربت جنسی علایم در نزد شان دیده نمی شود و در هنگام مقاربت جنسی اعراض و علایم HPV و امراض را که این ویروس سبب میشود : اکثر مردان و زنانی که دچار این عفونت هستند از این موضوع بی اطلاع میباشند ، زیرا در بدن آنها علائم یا اعراض مریضی ایجاد نمی شود و متآسفانه که این اشخاص مصاب به مرض بدون آگاهی قبلی میتواند باعث انتقال مرض به فرد دیگر بدون آگاهی قبلی میتواند باعث انتقال مرض به فرد دیگر

امراض را که HPV باعث میشود :

نبوده و به وسیلهٔ دوا و جراحی تداوی میشود.

معاينات تشخيصي :

نمون ، گرفتن حجرات از عنق رحم و معاینهٔ آن جهت دریافت حجرات

غیر طبیعی یا حجرات سرطانی میباشد . ۴ - معاینات خون متاسفانه نمیتواند ، بیماری HPV را تشخیص کند .

م الم الم الم الم الم المعالم ا

تداوى اشكال مختلف HPV :

در صورت مصاب شدن عنق رحم به این ویروس و مشاهده نمودن حجرات غیر طبیعی یا سرطانی باید این حجرات توسط عملیه های مختلف برداشته شود . مانند :

۲ - Cryosurgery (Freezing): یا منجمد نمودن انساج مصاب توسط نایتروجن مایع .

Laser Therapy - ۲ :از بین بردن حجرات توسط اشعهٔ لیزر

:(LEEP (Loop Electrosurgical Excision Procedure – au

کـه از بیــن بــردن حجـرات غیــر طبیعــی بــا حلقــهٔ الکتریکــی یــا داغ میباشد.

Cold Knife Conization - ۴ :عملیهٔ جراحی میباشد که توسط آن بخش مصاب شدهٔ عنق رحم به این ویروس برداشته میشود .

۵ - تـداوی زخ هـا يـا برآمدگـی هـای گوشـتی در نواحـی تناسـلی و مقعـد کـه باعـث درد ، خونريـزی ، سـوزش و خـارش در ايـن نواحـی میگـردد در اکثـر مواقع بـه شـکل خـود بخـودی از بيـن ميـرود امـا در غيـر آن و ايجـاد عـوارض شـديد در نـزد مريـض ، برداشـتن آن توسـط عمليـه جراحـی يا اشـعهٔ ليزر و همچنان اسـتفاده از کريـم های موضعی و ديگر مرکبات کيميايی صورت میگيرد .

رول سیستم معافیتی بـدن در مقابـل HPV و تاثیـرات آن در زمان حاملگی و انتقال آن به نوزاد :

سیستم معافیتی بدن قادر است تا انواع بیشتر HPV را قبل از اینکه

که دوز دوم معمولاً ۶ ماه بعد از دوز اول تطبیق میشود . اگر واکسین HPV قبل از مصاب شدن به ویروس تزریق شود تاثیرات آن ۹۹٪ میباشد . تزریق واکسین نزد خانم های حامله منع شده است . عـوارض جانبی واکسین شامل تـب خفیف ، ادیما یا پندیدگی و خارش موضعی در ناحیهٔ واکسین میباشد . پژوهشگران همچنین در حال حاضر در تـلاش ایجاد یک واکسین بـرای افـرادی هستند کـه قبلاً بـه انـواع ۱۶ & ۸۸ ویـروس HPV مبتـلا میباشـند ، کـه حجـرات مبتـلا را هـدف قرار داده تا مانع تبدیل آن به سلول های سرطانی شود .

فکتور های کمک کنندهٔ HPV :

۱ - استفاده از سگرت و دخانیات .
۲ - داشتن رابطهٔ جنسی با بیشتر از یک فرد .
۳ - امراض وخیم ، شیمو تراپی و رادیوتراپی که سبب
ضعیف شدن سیستم معافیتی بدن میگردد .
۴ - مشروبات الکولی .
۵ - Stress و تشوشات روزانه .
۶ - انجام ندادن معاینات Pap Smear به وقت و زمان آن .
۷ - مراعات نکردن مقاربت جنسی مصئون .
۸ - مراعات نکردن بهداشت و حفظ الصحه.

اشخاص آسیب ببینند از بدن ریشه کن کند ، که اکثر آ بیماری های HPV به مرور زمان و سیستم معافیتی بلند از بین می روند اما در صورت ضعیف شدن سیستم معافیتی در اثر بیماری های دیگر امکان برگشت آن وجود دارد و در اکثر مواقع خطرات سلامتی جدی را به همراه می داشته باشد . مدیمت HPV تاثر مصر تقیم در نمان داری دالای مادر داچنین

ویروس HPV تاثیر مستقیم در زمان بار داری بالای مادر یا جنین ندارد و خطری را سبب نمی شود . اما اگر تداوی عنق رحم جهت از بین بردن حجرات سرطانی یا

غیر طبیعی به صورت مکرر صورت گرفته باشد ، خطر زایمان زود رس و چانس تولد نوزاد با وزن کم را میتواند افزایش دهد و همچنان بعضاً سقط های جنین .

ویروس HPV به ندرت از مادر به نوزادش در هنگام زایمان منتقل میشود و اگر هم در موارد نادر این اتفاق رخ بدهد ، از انواع سرطانی HPV Genital Warts آن در صورت HPV Genital Warts از طریق عبور کانال ولادی به نوزاد صورت می گیرد .

واكسين HPV :

: GARDASIL

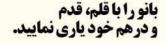
اسم واکسین HPV میباشد که ،تزریق این واکسین تنها میتواند از ایجاد بیماری جلوگیری کند ولی قادر نیست عفونت یا مکروب موجود را درمان نمایید .

واکسیناسیون افراد باید قبل از آغاز فعالیت جنسی آنها صورت گیرد . این واکسین در حال حاضر بخشی از مراقبت های استندرد را برای دختران و پسران در بسیاری از کشور ها (امریکا و اروپا) تشکیل میدهد .

تحقیقات اخیر نشان داده است که واکسیناسیون زنان و مردان میزان شیوع جهانی سرطان رحم را تا حدود ۹۰٪ کاهش می دهد.

سن مناسب برای تطبیق این واکسین بین سنین ۱۱ و ۱۲ سال میباشد اما از سن ۹ سالگی هم واکسین میتواند تطبیق شود تا سن ۲۶ سالگی .

واکسین در دو یا سه دوز تطبیق میشود .

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW اشرادشاى نىكى نىك كالراد العا

فرمارخي

زمان برق آسا میگذشت، روز ها، هفته ها، ماه ها و سالها پیهم مسیر شانرا پیمودند، خواهر و برادرانم نیز بزرگ شدند و هر کدام مصروف درس و زندگی خود، پدر و مادرم هم مشغول کار . من هم قد می کشیدم و طبق معمول بزرگتر میشدم و بیشترین وقتم را با پدر بزرگ ، مادر بزرگ و کاکایم سپری میکردم.

ده سال داشتم که پدر بزرگم فوت کرد و خیلی ها غمگین شدم ، بعد از چندی مادر بزرگم را هم از دست دادم. اما کاکایم بسیار با من محبت داشت و نمیگذاشت که جای خالی عزیزان از دست رفته ام را حس کنم. اما دریخ و درد که هنوز غم از دست دادن مادر بزرگ و پدر بزرگم برایم خیلی تازه بود، پدرم را در اثر یک تصادف از دست دادم.

سایه سیاه زندگی ماحول ما را فرا گرفت و به همه خوشی های ما نقطه پایان گذاشت. وضعیت زندگی ما بد شد، مادرم خیلی جوان بود که بیوه شد و بار مسولیت بزرگی روی شانه هایش سنگینی کرد، کاکایم که دیگر مرد بزرگی برای خودش میشد، همه سرمایه زندگی پدری برایش به ارث ماند. کار و بار خوبی هم داشت و ما را از لحاظ مالی کمک میکد.

خواهـر بزرگـم در جريـان درسـهای فاکولتـه، عاشـق پسـری شـده بـا او ازدواج کـرد. دو برادرانـم در بورسـهای تحصيلـی نوجوانـان بـه اتحـاد جماهيـر شـوروی وقـت

فسلنكمهانو

من هم میدانم که حس تنفر را در خود نگهداشتن ، بزرگ کردن و هرگز رها نگردن؛ بد ترین حس در زندگی انسانهاست. اما هر قدر بیشتر بزرگ شدم، عاقلتر شدم، تحصیل یافته شدم، گرمی و سردی روزگار را دیده به اصطلاح آبدیده شدم، با آنهم این حس بد تنفر در وجودم بخوبی نفوذ کرد و رهایم نکرد.

حالا که پنجام سال عمر دارم این تنفر را که در اینهمه مدت با خودم حمل میکنم و همیشه از جانب همه نزدیکان و اطرافیانم مورد بازپرس بوده ام، که چرا و تا چه زمانی از هر چه جنس مرد است متنفر استی؟ و اینکه چرا هیچ زمانی حاضر نیستی رابطه ای با مردی به هیچ عنوانی (برادر، دوست آشنا، همسر) ببندی؟ حاضر نیستم در مورد پاسخی بدهم.

حالا نمیدانم چرا بعداز اینهمه سالها، دلم خواست سفره دلم را پیش یکی از دوستانم باز کنم. اما همین که جرات کردم و شروع کردم به گفتن، حس کردم که بار سنگین سی و هشت ساله ی دلم سبک شد و برای این دوست عزیزم اجازه دادم تا این درد بزرگ دلم را به رشته ی تحریر درآورد تا اگر با خواندنش زخم دل آنهایی را که به سرنوشت مشابه من زندگی کرده آند، یا در حال حاضر با همان درد به زندگی شان ادامه میدهند، التیام بخش شوم .

من فرزند پنجم خانواده مان هستم و در حالی به دنیا آمدم که در خانواده بزرگ پدری به طور مشترک زندگی میکردیم. پدرم فرزند بزرگ خانواده ی خود بود ، بعد آن دو عمه و کاکایم آخرین فرزند این فامیل بودند. پدر و مادر بزرگم از مردمان سرشناس و تحصیل کرده ای بودند. پدر بزرگم کارمند یکی از بخش های مطبوعات وقت و مادر بزرگم هم سرمعلم یکی از لیسه های دخترانه بود.

پدرم بعد از ختـم تحصیـل، مشـغول کار در وزارت مالیـه بـود و مـادرم هـم کارمنـد پشـتنی تجارتـی بانـک . دو خواهـر و دو بـرادر بزرگتـرم همـه بـه ترتیـب ۸،۱۰،۱۲ و ۶ سـاله بودنـد. وقتـی مـن بـه دنیـا آمـدم عمـه هایـم مصروف فراگیری تحصیلات عالی شان و کاکاهایم هنوز متعلمین مکتب بودند.

من ، چون کوچکترین فرد خانواده خود بودم، مانند پرنده ی خوش اقبال، روی دستان همه اعضای خانواده ام در حال پرورش بودم، از همه بیشتر کاکایم ما را دوست داشت و همیشه با ما (من ، خواهر و برادرانم) وقت میگذراند و بازی میکرد. خانواده خیلی صمیمی و با محبتی بودیم. باگذشت زمان ما بزرگتر میشدیم و عمه هایم هم درسهای شانرا تمام کرده یکی پشت دیگری ازدواج کرده و مصروف زندگی های جدید شان شدند.

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

اشرادشهى فكان اظافر كالمدامعا

رفتند.

فسلنامسطاء

فقط من، خواهرم و مادرم با همه مشکلات زندگی تنها ماندیم. مادرم همچنان کار میکرد. خواهرم که شش سال از من بزرگتر بود مسولیت خانه و کار های روزانه را به عهده داشت. من هنوز دوازده سال داشتم، مشغول فراگیری دروس و رفتن به مکتب بودم. خواهرم روز به روز قشنگتر میشد.

یک روز تابستانی به مادرم گفتم که ممکن است از راه کار به مکتب ما بیایی و مرا با خودت به بازار ببری؟ میخواهم بعضی ضروریات و لوازم مکتب ام را بخرم.

مادرم گفت که حتمن ، پس وقتی از مکتب رخصت شدی در همان جا منتظرم باش، دنبالت آمده و باهم به بازار میرویم و هر آنچه که میخواهی خریداری کن.

خواهـرم نيـز يـک لسـتى از ضرورياتـش را نوشـت و بمـن. داد تا برايش بخرم.

شب را گذراندیم، درست بیادم است که خواه رم سبزی پلو پخته بود، یکی از غذا هاییکه عاشق خوردنش بودم، خیلی ها خوشمزه بود. بعد از خوردن غذا خواه رم را بوسیدم و ازش بابت پخت غذای مزه دار، تشکری کردم.

شب گذشت و بلادرنیگ صبح شد، هر سه ما از خانه بیرون شدیم. مادرم رفت سر کار خود و من و خواهرم به طرف مکتب روان شدیم. در آنزمان خواهرم متعلم صنف دوازدهم مکتب بود و بر خلاف من او خیلی لایق و درس خوان بود، ضمنا بسیار زیبا ،خوش سلیقه و خوش بر خورد. اما من بر خلاف ، به اصطلاح نازدانه و تیار خور. هم در خانه و هم در مکتب خواهرم را زیاد دوست داشتند، دختر با نزاکتی بود.

خواهر بزرگم بعد از ازدواجش به کشور امریکا رفت و این خواهرم چندان با احساس نبود و زیاد جویای احوال ما هم نمیشد.

در آنزمان برای تماس با دوستان خارجی خود بایست به شبکه خدماتی وزارت مخابرات مراجعه میشد و گاهگاهی مادرم برای تماس با خواهر بزرگم مرا با خودش به آنجا میبرد، همرایش به تماس میشد و بعضا از طریق دفتر پست مخابرات، ضروریاتش را برایش پارسل میکرد. اما خواهرم هیچ وقتی برای ما کدام تحفه ای نمی فرستاد و حتی یاد ما هم نمیکرد.

دو برادرانم که مشغول فراگیری درس در خارج از کشور بودند، بعد از گذشت چندین ماه برای ما یگان نامه میفرستادند ولی حالا که سالها گذشته است صرف میدانم که زنده هستند و بس.

خـوب حـالا بـر میگردیـم بـه جریـان رفتـن مـن و مـادرم بـه بـازار، در عالمـی از هیجـان منتظـر مـادرم بـودم تـا ضروریـات خـود و خواهـرم را خریداری کنیم.

بالاخره مادرم آمد، انتظار به پایان رسید و با هم رفتیم در بازار مندوی کابل، بعدش به طرف تیمورشاهی و بعد تا منطقه چنداول قدم زده خریداری کردیم. حرفهای خوب و شیرین مادرم، خندیدن هایش، که دیگر هرگر آن خنده هایش را ندیدم، همچنان در ذهنم باقیست.

در زیـر تعمیـر سـینما پامیـر برگـر فروشـی بـود، آنجـا نشسـته و برگـر خوردیـم و کمـی بعـد آب زردک نوشـیدیم، روز پـر از خاطـره و شـیرین زندگی ما بود.

ممکن است در طول عمرم بار ها و بار ها به آن برگر فروشی رفتم ، برگر خوردم و آب زردک، ممکن دنبال آن مزه ای بودم که با مادرم خوردیم. اصلا آن مزه و آن فضای شیرین را نیافتم.

روز داشت تمام میشد، آفتاب در حال غروب بود. همه ضروریات خریداری شده در چندین خریطه پلاستیکی را در دستان ما داشتیم. مادرم گفت که باید یک تاکسی بگیریم چون با اینهمه خرید را نمیشود که با پای پیاده تا مینی بس حمل کنیم.

مادرم وقتی این نامه را خواند، سکته قلبی برایش پیش آمد ، مادرم را به شفاخانه بردیم، بعد از گذشت یک هفته وضعیت صحی اش بهتر شد و دوباره به خانه برگشتیم.

بعد از آنوقت مادرم نه گریه گرد و نه خندید. مانند یک مرده متحرک شده بود، کاکا جواد هم دیگر برای همیشه از زندگی ما غیب شد و هرگز برنگشت.

من بزرگتر شدم، فقط من و مادرم شب های سیاه زندگی و روز های سرد و بی معنی را پیهم میگذراندیم. من فارغ التحصیل رشته اقتصاد شدم و کارمند یکی از بانکها، مادرم با گذشت زمان مسن تر میشد، ما دو تکیه گاه همدیگر شدیم.

حالا که پنجاه سال دارم هرگز به این فکر نکرده ام که تشکیل خانواده بدهم زیرا فکر میکنم که شاید بعد از آن از مادرم دور شوم. مادرم فعالا فلج و خیلی پیر شده و باهم در یک گوشه ای از شهر در کنار میلیون ها مردم دردمند نفس می کشیم.

نبه پیدر بزرگی، نبه مبادر بزرگی، نبه پیدری، نبه خواهیری ، نبه بیرادری ، نبه عمبه و نبه کاکایی کثینف و نامیردی، بعید هیا شنیدم کیه ازدواج کیرده و بخاطیر خیانت بنه خانیم خسیر بیره اش ، او را بیه ضرب <mark>چاقدو</mark> کشیته

این بود قصه ی تنفر من ، از همه کس و همه گیر و دار زندگی .

بانو را با قلم، قدم و درهم خود پاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

ا *مرادیشای نگان انگار ان داده*ا

سروده ها<mark>ی این شماره تقدیم به بانوان سرزمین ام که قهرمان میدان مبارزه</mark> با تحجر و عقب گرایی هستند!

بانوان ش<mark>جاعی</mark> کے پیس از استیلای طالبان در تمام ابعاد زیست فردی و اجتماعی، <mark>مص</mark>ادره هویت<mark>ی گردیـده و متحمـ</mark>ل هزینهه<mark>ـای گـزا</mark>ف و در بسـیاری <mark>مـوارد</mark> غيرقابل جبران شده اند.

بانوانی قهرمانی که علیه استبداد عشیره ای و آپارتاید جنسیتی طالب قد علم کـرده؛ هـر روز بـه تنهایـی <mark>هزینـه</mark> میپـردازد کشـته و <mark>زخمـی</mark> میدهـد، دچـار یـاس و انــزوا میشــود، حتــک <mark>حرمــت میشـود، در</mark> خــود فــرو <mark>م</mark>ـیرود و <mark>دنیــ</mark>ا تماشــاگری بيش نيست (فريبا نصريان)

لمريني پېغلي لمرينې پې کې لمرينې پېغلې، ستوري جوړ دې له افکارو کړه سترګې رڼې ساته ګرد ټول له دې هيندارو کړه

دوي چې ايمان يې ستا د زلفو په نڅا لړزېږي ګونګرو کې وڅرخه، کافر يې په شرنګارو کړه

په شپې ميين به دې د تپې تيارې غېږ ته سپاري وارخطا نشې راټول ستوري له مدارو کړه

په خزان ژوند کې که غونچه خولګۍ سپړلې غواړې زړه ليوني ساته، خبرې د هوښيارو کړه

که دې اواز محوه کوي، کتاب، قلم دې اخلي خيال دې ژوندي لره فکرونه د بېدارو کړه

داغ چې د داغ لپاسه درکړي، زړه دې مه لړزوه ورته موسکې شه، پوچ وحشي ز هر د مارو کړه

درخت سیب به تنگ آمد از هیاهویم نشسته برف به روی سپاه گیسویم

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

زمین به زیر دوپایم به گریه آمدهاست زمان گرفته به چنگال خویش بازویم

میان این همه آدم نشستهام تنها نمیخورد به کسی هیچ خصلت و خویم

چگونه صفحهی تاریخ را به غم نزنم؟ که چنگها زده قلاب عشق بر رویم

به فصل قحطی گلها رسیدهام به جهان گلی کجاست؟ که جا وا کند بر مویم

لینا ر<mark>وزبه حیدری</mark>

مراببين

متروک تر ز کلبه سردم، مرا ببین من ناقل <mark>شقاوت دردم، مرا ببين</mark>

نور ضعیف مانده ز تجوید آفتاب جایی <mark>ز</mark>رد پای تگرگم، مرا ببین

چشم ام به متن سوره و صد آیه بیشمار خوش انکه با قرائتی طردم، مرا ببین

من زعفران و کشت بدیل تو گشته ام لعنت به این نبوت زردم، مرا ببین

اهسته در سرای زمان میروم چرا در بين جمع مانده و فردم، مرا ببين

اخر ضعيفه رنج دلش را به طعنه گفت: "هيهات كز قبرغه مرد ام، مرا ببين!"

ا المراديشاي نظى الطانوان المعادميا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

با آیههای خشم مرا دار میزنید بهتان و اَنگ و تهمت و انکار میزنید

زن جنس اول است شما جنس دوم اید بیاقتدار بینِ هوسهایِ تان گم اید

فرخندهای شدم لت و پارم نمیکنید؟ آیا سوار چوبهی دارم نمیکنید؟

با آیهه<mark>ایِ خ</mark>شم، نکاحم کنید و بس با هرزگیِ محض نگاهم <mark>ک</mark>نید و بس

یک کوه درد، شب به شب همبستر من است رخشانهای که کشته شده دختر من است

من <mark>را د</mark>رون درون دوزخ چندم گذاشتید؟ یک شاخه رز به گورِ تبسم گذاشتید؟

من کاجم و به زخم تبر خم نمیشوم هی اره کن مرا و بدان کم نمیشوم

من عاشقم جنو<mark>ن مرا دست کم نگیر</mark> من سرخِ سرخ، <mark>خونِ مرا دُستِ کم</mark> نگیر

> مادر شدم مدرّس اطفال خوردسال ای مرد بر وجودِ من و مادرت ببال

> تو مرد گشتهای و بدان زادهی منی تو عاشقِ بصیرت و دلدادهی منی

اما چطور؛ مانع حقِ زنان شدی شلاقِ دستِ مطلقِ این ظالمان شدی

> شاید نیاز بوده تولد نمیشدی هرگز مقلدانه سپهید نمیشدی

من یک زنم بهشت خدا زیر پای من جای گلوله هدیه بده گل برای من

هرگز مقلدا من یک زنږ جای گلوله

شگوفه باختری بانو !

چقدر از این همه تزویر، خسته ای از سرنوشت وبختک تقدیر، خسته ای

خالده تحسين

مرا ببخش الا یار چون غمی دارم مرا ببخش اگر از گذشته بیزارم

مرا ببخش اگر درد میکَشی از م<mark>ن</mark> مرا ببخش که من عقده زار بی بارم

خدای من به کجاها روم ز غصه و درد شکست عالم چینی نمای پندارم

نمی شود که ترا در دلم نهان سازم تو در صدای منی من <mark>صدا</mark>ی بازارم

من آسمان نیم ابر کوچک غزلم ترا به ملک عجیب قصیده میبارم

ترا به اوج غزلهای <mark>خود به اوج</mark> غمم ترا به سینهی هر واژ<mark>ه واژه می</mark>کارم

ذکیه نــوری

خورشید گشتهام، و جهانی که روشن است این نور از نهایتِ زیباییِ من است

> من زن شدم که عشق به دنیا بیاورم این شام را دوباره به فردا بیاورم

تا آمدم غروبِ جهان در طلوع شد من با خبر نبودم و بازی شروع شد

دیدم به چشم هر یک تان جنس دومم با گریه بینِ چَادر و پیراهنم گمم

با نام من معاملهها روی دست تان باعثَ شدم عروج کند بود و هستِ تان

موی تو بافتند به پا ها و دست تو دیری ست، از ترانه ی زنجیر، خسته ای

تا سرمه ای به چشم تو یک لحظه خانه کرد از این همه قضاوت و تفسیر ،خسته ای

> تا شب، سری به بستر دردت گذاشتی خوابت نبرد و از شبِ تعبیر ،خسته ای

از لحظه ای که روح تو در تُنگ، بسته شد از خاطراتِ همدمِ تصویرِ خسته ای

خاموش می شوی تو پس از <mark>هر دمی چ</mark>و شمع در شهر <mark>شب، چو</mark> عابرِ دلگیر خسته ای

به امید فردای روشن

پرنیان صدیق<mark>یا</mark>ن

کو در کجاست زندگیی مانده در لجن کو ماهتاب <mark>سرد فرو</mark> مانده در کفن

آن دست ها که بر سر من داد میکشند ی<mark>ا در</mark>د ها که باز کنند روی من دهن

کو جای لکه های بنفش و سیاه دل با هر لگد که میخورد از تو به روی تن

<mark>دی</mark>گر ندی<mark>د چ</mark>شم من آن دیده هایی را که میرسند با تب خشمی به پیرهن

شیار اشک و خون نتواند که سر کشد تا که رسد درون تن من بدن ...بدن

از دیر دیرهاست که چشمان شوخ غم دیگر ندیده هیچ کسی را شبیه من

وقتی که ماهتاب گذر کرد از وطن او هم ندید خرمنی در حال سوختن

کف میزنم برای رهایی باد ها با موج موی دختری که میکند اتن

آزاد همچو باد رها همچو آب ها وقت شگفتن است شگفتن برای زن ...

ا رادشای نگان الگ کی مانوا

متصدى صفحه زرغونه ژداك عطا

کلي پرېښي او غرونو ته پناه وړې وه! د صابري انا سکينه او بابا على خان لا په کلي کي وو، دواړه ځوانان او تکړه وو؛ خو د على خان ژوند په خطر کي و. على خان په سيمه کې له لومړنيو ښوونکو څخه و او ملايانو، خانانو او ملكانو په ښه سترگه نه ورته كتل او يو نيم به ان كافر باله!

مشرې ښځي ته بيا هغه شېبي ورياد شوې چې علي خان ووژل شو او سکينه له خپلو دوو بچو سره غره ته وتښتېده او هلته یی د خپل مېړه د اکا هغه زامنو ته ورغله چې له على خان سره خپه وو او يو له بل سره يي خبرې نه کولي!

د مشرې ښځي په سترګو کې اوښکې نه درېدې، دا په هغه شيبو کې ډوبه وه چې ملايانو د علي خان جنازه نه كوله او هغه يي داسي کافر باله چې په ښوونځي کې يې ماشومان د دين له حقى لارې ايستل او شيطاني خبرې يې کولي!

مشرې ښځي ته د سکيني هغه چيغي هم په یاد شوې چې د غره په لمن کې يې ملايانو ته لمن نيولي وه چې د دې د دوو صغيرانو په روى دې، دا جنازه ښخولو ته پرېږدي؛ خو هغوي پورې وهلي چې د علي خان شيطاني کمیس

د خمتا

او ناڅاپه د صابرې زړه ودرېد. هغه په ل<mark>سو کلونو کې د پنځوسو کلونو په</mark> شان زړه شوه. ګلالۍ مخ یې خپله ښکلا له لاسه ورکړه او په <mark>ډېره</mark> ځوا<mark>نۍ کې</mark> پېدې شدها بودى شوه!

صابره په وجود روغه؛ خو په زړه ټي وه. لا يې د وا<mark>ده کال نه و پوره شوی</mark> چې خاوند يې په يوه چاودنه کې داسې ووژل شو چې چا يې يوه نښه هم ونه مونده!

د کَلي ښځو او پېغلو صابرې ته کفن جوړاوه. ټولې غلې په کار لګيا وې، ستره چوپتيا خوره وه، هيچا څه نه ويل. <mark>سترګې په اوښکو او زړونه په</mark> غربو ډک وو.

کله چې د صابرې خور، سکينه، له برکل<mark>ي څخه</mark> راو<mark>رسېده، له کفن سره يې</mark> مخالفت وښود.

- زه خپله خور په هغه خمتا کميس کې خاورو ته سپارم چې موږ خويندو ته له موره او هغي ته هم له موره په ميراث پاته دي!

پيغلو نجونو يو بل ته وكتل؛ خو سپين سرو او مشرانو ښځو دا كميس ښه ويېژاند. دا اوس نژدې د سلو کلونو زوړ خمتا کميس و چې صابرې ته له موره او هغي ته هم له موره پاته و.

د کلي تر ټولو مشرې ښځې اعتراض وکاوه:

- غلي شته بچي! مړي بايد په كفن كي خاورو ته وسپارل شي! سکينې په ژړا کې ځواب ورکړ.

- نه ابۍ! صابره به په همدې زاړه خمتا کميس کې د خدای حضور ته لېږو. پرېږده چې صابره په هغه کميس کې پوښتنې ته حاضره کړو چې دا، مور او نيا درې هاره یک کمندې شرې ا نيا دري واړه پکي کونډې شوې!

د کلي تر ټولو مُشره ښځه غلې شوه. د ويلو له پاره يې څه نه درلودل. د صابرې خور ډېره پخه خبره کړې وه؛ خو د کلي د نارينه وو او ملايانو لانجه په مخکي وه.

د دا وخت د صابرې خور پاڅېده او په داسې حال کې چې د ښځو تر لاسونو نيولې وه، بلې خونې ته لاړه، د مور زوړ خمتا کميس يې راووړ او مشرې ښځې ته یې مخامخ ونيو!

مشرې ښځي او ډېرو نورو ښځو دا زړو کميس ښه پېژاند، څو ځلي يې ليدلي او ډېري يې په غمجنه کيسه خبرې وي.

د کلي تر ټولو مشره ښځه کميس ته ځير شوه او هاغه وخت ته لاړه چي د صابرې نيا پکي کونډه شوې وه.

هغه پاچا له هېواده وتلي و چې انګريزانو ته يې ماته ورکړې او د خلکو خبره، وطن يي خپلواکه کړي و.

په کلي او شااوخوا سيمه کې داسې ګډوډي جوړه وه چې ډېرو خلکو خپل

المشكى فكال الخالس المعالم

فسلنكمهاي

ثماره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

خبرو په تا هم دومره اغېز کړی چې اوس د خدای په ځای صغیران یادوي او په غلطه قسمونه خوري! دا وخت دوه سپین ږیري راغلل چې ښځو او په تېره بیا صابرې خور ته، د ملایانو پیام واوروي. هغوي وویل چې د شریعت او مخې مړی یوازی په پاک کفن کې خاورو ته سپارل کېږي، نه د نیا او نیکه په خیرنو جامو کې! خو اوس د صابرې د خور په ځای، د کلي تر ټولو مشرې ښځي چیغې کړې چې ملایان دې ځانونه همداسي خاورو

ته وسپاري! او سپين ږيرو ته يې په غوصه وويل: - ټول ورک شئ! موږ ښځې صابره په خپله خاورو ته

سپارو! او پ<mark>ه د</mark>اسې چي**غو د سپين ږيرو په لور ورغله چې** هغوی دوه ګامه په شا لاړل.

مشرې مېرمنې خپله وروستنې خبره وکړه.

- ځئ دا شريعت مريعت مو اول په ځانونو عملي کړئ! ښځو بيا په کار لاس پورې کړ او صابرې ته يې هغه زوړ سل کلن خمتا کميس واغوست چې د دريو نسلونو د تباهۍ يو انځور بلل کېده.

په دې کې يوې ښځې په ژړا کې وويل چې د <mark>صابرې مو</mark>ر، حبيبه، يې په همدې کميس کې په ياد شوه.

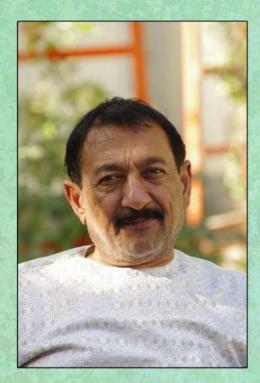
او تر ټولو مشره ښځه بيا د سوچونو په درياب لاهو شوه.

هو! حبيبه له دې څخه کشره او د صابرې ښايستوکې مور وه چې د ژوند له پاره يې ډېر ارمانونه درلودل؛ خو ځوان ميړه ناڅاپي او دردونکی مړينې په ځوانئ کې زړه کړه!

د حبيبې ميړه د سکينې يوازنې زوی ميربت خان په پاس کلي کې ښوونکی و. د لومړنيو تنخواکانو په پيسو يې دوه نوی خونې جوړې کړې او څه لوښي لرګي اخستي وو. د حبيبې ژوند ورځ په ورځ ښه کېده؛ خو ناڅاپه په سيمه تندر پريوت او داسې کسان پيدا شول چې کليوالو به اشرار بلل!

د مشرې ښځې د سترګو چينې بيا وخوټېدې؛ ځکه هغه ورځ يې په ياد شوه چې اشرارو، ښوونکی ميربت خان، د خپل پلار په شان، په دې تور وواژه چې کافر شوی او د خلکو زامن د دين له چغې لارې باسي او کفر ته يې هڅوي!

هو! ميربت خان ووژل شو او ښځه يې په داسې حال کونډه شوه چې د خپلې مور په شان يې همدا د خمتا کميس اغوستي او د دوو ماشومانو مور وه. صابره او مالک.

په دې وخت کې يوه ډله سپين ږيري انګړ ته راغلل چې د صابرې جنازه پورته کړي. مشرې ښځې وويل: - موږ دا جنازه په خپله هديرې ته وړو!

سپين ريرو وويل:

- ملايان په غوسه شول او لاړل! ښځي غلي شوي.

يو سپين ريري وويل:

- ملايانو ويل چې تاسو ډېرو کليوالو او ان ښځو، د دين حقه لار پرېښې او شياطينو په لار روان ياسځ. سپين ږيرو ځانونه لږ غوسې او توندو خبرو ته جوړول؛ خو د ښځو د بيا ژړا او واويلا چيغو چوپټيا ته اړ ايستل او په نه زړه يې د جنازې کټ پورته کړ. هغه جنازه چې کفن يې نه درلود او مړي ته يې د کونډې مور او د کونډې نيا زوړ سل کلن خمتا کميس اغوستي و! مشرې ښځې د تلو په وخت کې وويل:

- ښه دی چې دا بدمرغه کميس خاورو ته وسپارو! دا ډېر بد کميس دی. درې ښځې پکې کونډې شوې. که پاته وي، خدای ښه پوهېږي چې څو نورې ناوې ګاڼې به کونډې کړي!

يو سپين ريري وويل:

- هو! صابره بايد په همدې کميس کې د خدای حضور ته ولېږو چې هغه زموږ په حال ښه خبر کاندي!!

پای 2018 اګست 2018 بیجنګ – چین

۲^۳ (ایشای نگان الگانگان دانوا

فسلكمها

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

معرفی بانو صفیه میلاد

چه زیباست یافتن گرامی گوهران ارزشمند در ازدحام من های زمانه . آنانیکه مانند مروارید می درخشند ، مروارید وار در جمع تاثیر گذارمیباشند ۔ و اینبار نیز ،گوهر رخشنده ی را به شناسایی می گیریم ،تا خواننده ی عزیز را به باغهای تخیل شأن ،آشنا سازیم : او بانو صفیه میلاد است .

صُفِیه میلاد زاده ی شهر کابل بوده و نام پدر ش قاضی عبدالله کابلی می اشد.

وی در سرودن قالبها ی شعر فارسی : مثنوی ،غزل ،رباعی ،دوبیتی کوتاهه و شعر سپید توانایی دارد، اما بیشتر به سرودن غزل و شعر سپید می پردازد ۰ صفیه میلاد

دوره متوسطه و لیسه را در لیسه عالی مریم به اتمام رسانیده و در سن ۱۷ساله گی با اخـذ درجـه ی اعلی از آنجا سند فراغت خویش را به دست آورده است.

بانـو میـلاد در دو رشـته متفـاوت(حقـوق و علـوم سیاسـی) و (ژورنالیزم) تحصیلات عالی دارد .

صفیه میلاد درسال ۲۰۰۹ شامل پوهنحی حقوق و علوم سیاسی گردیده ودر سال ۲۰۱۲ به درجه لیسانس فارغ التحصیل گردیده بود که از سوی مجله جوانان به حیث شاگرد شایسته و اول نمره انتخاب گردید ،از همان دوره مکتب، اشعار وی در مطبوعات کشور آذین چاپ یافت و اولین شعر وی جایزه ی فرهنگی و ادبی را از سوی بنیاد امام محمد غزالی دریافت نمودن شعر دور نظر به شرایط نامساعد مدت زیادی از سرودن شعر دور ماند .

تـازہ چھـار سـال میشـود دوبـارہ بـه سـرودن شـعر آغـاز نمودہ است ـ

میلاد پس ازفراغت از مکتب ، کار خود را با رادیو تلویزیون ملی افغانستان به حیث نطاق رسمی آغاز نمود و بعد از مدت کوتاه از جمله بنیانگذاران "مجله روز " برای زنان افغان بوده که این مجله شهرت زیادی را در مرکز و ولایات کشور بخاطر نشر داستان های واقعی

تهيدكننده: فردياناطبيب زاده

از زندگی زنان که توسط بانو میلاد تحریر ونشر میشد ، کمایی کرد. هـدف از نشـر ایـن مجلـه، آگاهـی دهـی بـه زنـان کشـور وجسـتجوی راه هـا برای رفع مشکلات آنان بود.

وی همچنان پس از سپری نمودن امتحان در بخش خبر، در زمان ایجاد یک آژانس خبررسانی که از سوی کشور انگلستان تمویل میشد، سهم فعال داشت و بعدآ در آژانس خبری پژواک به موفقیت های چشم گیری چون کسب آموزش در بخش ژورنالیزم تحقیقی که از سوی استادان خارجی تدریس می شد، بهره مند گردید . میلاد به همین ترتیب، عضویت کمیسیون رسانه های جنوب آسیارا نیز کمایی کرد که سفر های رسمی نیز در این کشور ها داشته است.

بانو میلاد با نوشتن گزارشات تحقیقی از زندگی اسدالله سروری ، در زندان امنیت ملی(استخبارات افغانستان) ونعیم کوچی و . . . مفتخر به اخذ جوایز و تقدیر نامه های ادبی گردیده است.

صفیه میلاد بعد از مدت ۳ سال کار درآژانس خبررسانی پژواک، توانست آژانس خبر رسانی ملی وبین المللی را در سال ۲۰۰۷زیر نام " آژانس خبر رسانی روز" ایجادکند وخود در رآس آن قرار گیرد که رسانه های افغانستان طی مصاحبه اختصاصی، صفیه میلاد را بنام اولین زن در راس یک آژانس خبر رسانی معرفی کردند. این بانو بعد از کار جدی و پر تلاش توانست این آژانس را به شهرت زود هنگام برساند که از جمله دریافت چندین تقدیر نامه از سوی دکتور سید مخدوم "رهین" وزیر اطلاعات وفرهنگ و جوانان افغانستان، تقدیر نامه شورای ژورنالیستان افغانستان ، به بخاطر تلاش های همیشگی در عرصه ژورنالیزم صلح، از سوی مجله صلح افغانستان و کمسیون شکایات مجلس نامیه اقتدار ملی در مورد بانو دست آورد. در همین زمان بود که هفته نامه اقتدار ملی در مورد بانو میلاد نوشته بود: "برای ما جالب است که یک زن در ازدحام مطبوعات، از

ا رادیشای نگان اظانسگان داددیا

بیروکراسی و زور آوری ها و زور آزمایی های مردانه ی فراگیر بر اداره ها و جامعه ی ما بگذرد و قله ها ی رفیع ریاست یک آژانس خبری را به دست آورد." باید یاد آور شد که خانم میلاد به اخذ جایزه ی سید جمال الدین افغان از سوی انجمن ژورنالیستان جنوب آسیا در سفارت کانادا در روز تجلیل از آزادی بیان موفق شد . همچنان خانم میلاد، از سوی تلویزیون (۱)، در قطار زنان موفق افغانستان قرار گرفت ، تلویزیون فارسی بی بی سی، میلاد را یک زن خلاق خوانده است.بانو میلاد تندیس بهترین شعر را از سوی جنبش آزادی بخش زنان افغانستان از ایالت متحده آمریکا در سال ۲۰۲۲ بدست آورد ه است.

ایـن بانـوی شـاعر، نویسـنده ، ژورنالیسـت و آگاه حقـوق و علـوم سیاسـی، هـم اکنـون در کشـور کانـادا در شـهر ونکـوور زنـده گـی مـی نمایـد و دو کتاب وی اماده چاپ میباشد. [۱-۱۶ ۲۳:۳۷] بانو شاعر صفیه جان: نشاط دامن خورشید آرمیدنی است

به باغ خاطر من بوی تو وزیدنی است

نمیشود که خیال تو را رها بکنم هوای مهر تو در روح من دمیدنی است

شراب سرخ بنوشان به پیکرم تا صبح که مستیاش به لبم تا ابد رسیدنی است

منم حلاوت تقدیر از تخیل تو پلنگ وحشّیِ من ماهتاب چیدنی است

امید زندگی از سینهام فرو مگذار در آن نفس که دلم در هوا پریدنی است

بدون تو دلِ من آب شور خواهد خورد خزان عمر به پایان خود رسیدنی است ۲۰۲۳/۰۱/۰۲

خوش اقبال

ظهور کن که کویر ها شود پر آب زلال بساز بخت نگون مرا تو خوش اقبال

> بکار دست محبت به باغ دستانم نسیم صبح نوازد به گیسوان خیال

رسم به برگ سپیدار آرزو هایم ز توست زندگی و تنگ این غروب زوال

چو آفتابی طلاگونه با طلوع از دور ستاره گونه درخشم به چشمه های وصال

کشم به شیشه تصویر تو دو بوسه سرخ پرم به ساحل عشقت چو قوی زرین بال

من كويرم

با موج های خستهی این دریا بر گرد تا به خنده شود باران

تا سر زند ز ریشه این گلدان گل های خوش قیافه تابستان

باز آی با بهار سفر کرده ای آشنا بیاکه دلم تنگ است

در انتظار و حسرت دیدار<mark>ت</mark> دردیدهام بهارچه بیرنگ است

در تنگ یک غروب تورا دیدم ای تو ستاره ی شب تنهایی

لبخند عاشقانه ی تو زیباست ای نو بهار عالم رویایی

در موج غصه ها شده ام پنهان ای ماهی طلایی دریایم

> قوی سپید ساحل بارانم ای آشنای شام عزلهایم

من کویرم خزان گرفته مرا ابر شو قطره قطره باران باش

غنچه ی عشق بشگفتد از نو تو تجلی نو بهاران باش

*** من و تو در نفس باد ها رها گشتیم غریبه ای ، که سرانجام آشنا گشتیم

دو عاشق که نمیشد زهم جدا باشیم دو روح پاک در این عالم و <mark>فضا گش</mark>تیم

چکید، اشک من و تو به ساحل دریا و ما دو ماهی زیبای لحظه ها گشتیم

به خاک ریخت گلاب وجود هر دوی ما به مثل برگ خزان عاشق و فنا گشتیم

درخت کاج ازین خانه سر برون آورد نفس دوباره گرفتیم همصدا گشتیم

تو شام تار شدی من سپیده سحری دو بال آبی طاووس در هوا گشتیم

> بانو را با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

رر توزول

هشدم مارچ روز همدسد کے بیر المللے زبار حھار را گرامے میداریم !

تجلیـل از هشـتم مـارچ در افغانسـتان تاریخیسـت کـه بـه سـنت مبـدل گردیده است :

فسلكمها

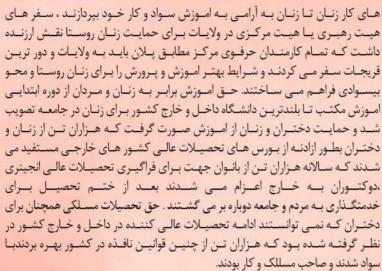
تحلیل روز در مورد حقوق و جایگاه زن در نظام (جمهوری دموکراتیک افغانستان) و در نظام (طالبان ، امارت) !

زنان در نظام های گذشته افغانستان اعم از دموکرات ها، تکنوکرات ها نقش ارزنده در مشارکت اجتماعی داشته و در تمام عرصه های زندگی جایگاه شان را تا حدودی که نتیجه مبارزات شان با قربانی ها بود به دست آورده بوده اند . در ۱۵ گست ۲۰۲۱ با تکیه زدن طالبان در اریکه قدرت سیاسی افغانستان تاریخ یک بار دیگر به عقب برگشت امروز در نظام مارت مشارکت زنان در اجتماع با ایجاد محدودیت ها اعم از منع کار ،منع اموزش ،منع سفر بطور کل حذف شان از مشارکت اجتماعی یکی از نگرانی های زنان ، مردم و حتی جهانیان گردیده است . اگر ما بطور مقایسوی در گذشته نظر اندازی کنم می توان کفت زنان افغانستان که بیشتر از نیم پیکر جامعه را تشکیل میدهند جایگاه بلندی را با کار و مبارزات و قربانی های بیشمار شان در جامعه به دست آوردند ؛ که با تجلیل از هشتم مارچ ؛دستاورد ها و جایگاه زنان را در این نوشته مختصر پیشکش می نمایم .

چـرا قشـر زنـان همیشـه در جامعـه بـا تغییـر نظـام هـای سیاسـی متضـرر و آسیب پذیر هستند؟

پاسخ این سوال روشن است که نظام حاکم در تغییر وضعیت زنان نقس ارزنده داشته است که ما به مشکل می توانیم جایگاه زن در نظام دموكرات ها و امارت را به مقایسه بگیریم ، زیار ارزش های حکومت مردم سالار و یک نظام مشارکتی با نظام بسته مذهبی ،سنتی متفاوت است. بعد از انقلاب ۷ ثور ۱۳۵۸ در قانون اساسی کشور و خطوط کار و اساسنامه حزب دموكراتيك خلق افغانستان تامين حقوق زن و اشتراك مساويانه شان در مشارکت اجتماعی که در ماده ۲۸ قانون اساسی آن حمایت و رشد مسلکی و تخصصی از زنان قرار داشت که نه تنها زنان کشور مانند مردان از تمام حقوق و آزادی های انسانی بر خوردار بودند و بیشرفت های چشامگیر زنان و آزادی زنان و مشارکت برابار شان در نظام دموكراتيك وجود داشت وبهترين قوانين برايشان تصويب شداز جمله منع دختر فروشی بنام (مهریه) که بنا بر سنت نا پسند خانواده ها دختران شان را در مقابل پول های گزاف عروسی می کردند که به این اساس دختران به فروش می رسیدند و خانواده که دختر را می خرید از هیچ نوع ظلم و ستم بالای آنان دریغ نمی کردند که در قانون دموکرات ها برای اولیـن بار (مهریـه) زنـان ۳۰۰ افغانی تعیین شـد کـه مطابق شریعت اسلام همچنان فروش دختران ممنوع است؛ یکی از دستاورد ها بود. * محوبیسوادی و مبارزه با بیسوادی

* با سواد ساختن مردم بخصوص زنان و مبارزه علیه بیسوادی در میان زنان از شهر تا دور ترین قریجات افغانستان یکی از بهترین برنامه ها بود که امکانات لازم برای فرا گیری سواد زن روستای اعم از زنان دهقان ، زنان باغدار ، زنان خانه که توجه حزب و دولت را با خود داشت . سهولت ها برای زنان در نظر گرفته شد با ایجاد اتاق های کودک و ایجاد کلوپ های زنان در مراکز ولسوالی ها ،قریه جان در جنب کمیته

6

حق کار به زنان یکی از برنامه خوب دیگر بود که زنان بیسواد و با سواد می توانسته در تمام موسسات اداری ، تولیدی کار کنند و شرایط کار برایشان در نظر گرفته شده بود یکی از مشکلات زنان افغانستان داشتن اطفال زیاد و خورد سال بود که زنجیر پای زنان است تا در اقتصاد بخور و نمیر زندگی کنند که دولت دموکرات ها در این زمینه توجه کرده با ایجاد اطاق های کودک ،کودکستان ها در جلب و جذب کارگر زنان در موسسات تولیدی که از یک طرف نقش زنان در جامعه را به نمایش گذاشتند از جانب دیگر در بلند بردن سطح اقتصاد کشور توجه نمودند زیرا بدون نیرو زن نمی تواند کشور به رشد و ترقی برسد .

توزیع کوپون ماهوار برای تمام کارمندان و کارگران در کابل و ولایات کشور که مواد ارتزاقی اعم از آرد ،روغن ،صابون ،بوره،نمک ،چای،کوکرد وغیره را کارمندان دولتی اعم از کارگران و کارمندان بلند رتبه دولت یکسان بدون تبعیض و تعصب ماهوار رایگان به دست می آوردند؛ که زنان نیز از آن مستفید میشدند.

مغازه های تعاونی برای تمام مردم به قیمت های ارزان از بازار تا تورم قیمت هارا کنترول نمایند به کمک کشور های سوسیالیستی در نظر کرفته شده بود

روز بین المللی همبستگی زنان جهان در افغانستان تجلیل به عمل می آمد که امروز در سنت کشور نهادینه شد . از سال ۱۳۵۹ دوره تحول ۶جدی حاکمیت حزب دموکراتیک خلق افغانستان توسط سازمان دموکراتیک افغانستان منحیث روز جهانی زنان همه ساله در تمام ادارات ، موسسات تعلیمی و تحصیلی در شهر کابل و ولایات افغانستان به شکل رسمی تجلیل می شد که نه تنها زنان را بلکه مردان و تمام اقشار جامعه را برای گرامیداشت و حفظ حرمت از زنان کشور حمایت می کرد تا زنان در جامعه استوار باقی بمانند .

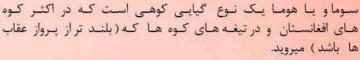
نه تنها برای مردان بلکه برای تمام اقشار جامعه ترویج می کرد زیرا تامین حقوق زن و مبارزه علیه زن ستیزی یکی از خط مش های حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود که دفاع از حق این قشر به زنجیر کشیده با رهبری داکتر اناهیتا راتب زاد در سال ۱۳۴۴ سازمان دموکراتیک زنان افغانستان ایجاد شد.

در خاتمه میتوان گفت که: تامین حقوق برای زنان در افغانستان با وجود تمام مبارزات و قربانی های بیشمار شان در این راه وابسته به نظام حاکم است که سیر نا خوشایند و متفاوت را داشته است که در نظام امروز دوباره حقوق زن مطابق به سنت و فرهنگ افغانستان مورد سوال قرار گرفته است زنان روز های سخت و دشواری را زیر سلطه طالبان امارت با محدودیت ها و فقر سپری می کنند.

berlow Blogh

فسلنكمسطانح

سوماوياهوما

یکی از مسایل بسیار دلچسپ در زندگانی اجتماعی عرف، عادات و مراسم مذهبی آریاها در اوایل حیات ارتباط شان با قلعه های شامخ کوه های افغانستان بود. گیاهی را در یافتند که از عصاره آن یک نوع مشروب قوی بدست می آوردند

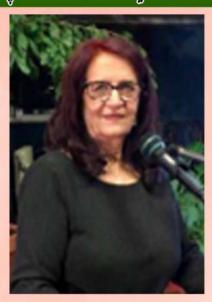
آریا های عصر (ویدی) و (اوستایی) آن را به یک شکل می شناختند و تعریف میکردند.

اصلا این گیاه را (سوما) میگفتند و این کلمه در اوستا به شکل (هوما) نوشته شده است. چون به اساس قانون (فیلولوژی) که (س) های زبان (ویدی) در اوستا به (هه) تبدیل میشود. پس (سوما) و (هوما) همان گیاهی کوهی است. که در قلعه های شامخ هندوکش میرویدند.

از سرود های ویدی و نبشته های اوستایی چنین می توان استنباط کرد که آریاها زمان که در دو طرف هندوکش استقرار داشتند. در اطراف تیغه های بلند و دامنه های کوه های افغانستان رفت و آمد میکردند. گیاهی سوما را در کوه های وسطی افغانستان شناخته و کشف کردند. از عصارة آن مشروب قوی می ساختند. محل پیدایش بته و روییدن سوما توسط اوستایی ها برای افغانستان اهمیت بس بسزای داشت. مشروب سوما همان طوریکه آریاها استعمال میکردند مفرح و نشاط آور بود. که (ریشی) های آریایی در سرود ها خود چیدن (سوما) را بر سر انگشتان دختران و دوشیزگان زیبا و مقبول شاعرانه تعریف و توصیف می کردند:

دختران و دوشیزگان جوان در شب های مهتاب با خواندن سرود ها به جمع کردن گیاه سوما به قلعه های بلندی هندوکش مشغول می شدند. کشیدن عصاره روی تخته سنگ های بزرگ، انداختن در کوزه ها و خم های گلی و مخلوط کردن عصاره آن گیاه با آب، شیر وعسل را بسیار مقبول بیان می کرده اند.

«(ریشی) های عصر ویدی نیروی قوت بخش سوما را به (نرگاو) تشبه می کردند و مخلوط شدن عصاره سوما را با آب چنین تشبه می کردند که نرگاوی در چمن زاری داخل شود. سوما بعد از اینکه با شیر و عسل مخلوط می شود یک نوع

رنگ شیره ای مهتابی پیدا می کرد و می درخشید. در اثر تأثیر نشاط آوری که در بدن تولید میکرد آن را در تشبیهات شاعرانه (شربت آسمانی) می خواندند و حیات جاودانی را از آن شربت انتظار داشتند و چنین تصور می نمودند که نوشینده خود را در جوار با ماه (جمشید) به عالم رستگاری می رساند. جام ماه (جمشید) به عالم رستگاری می رساند. جام در ذهنیت کهنه، افکار، اندیشه و پندار محیط ما در دوره های ما قبل تاریخ داشته است که (جام) و (جم) به هم پیوست و هر دو نام هزاران سال تاریخ ما را اشغال کرده است.

در بعضی از سرودهای ویدی (سوما) را به معنی (مهتاب) هم گفته اند و چنین تصور می نمودند که اصلاً ماه ظرفی است پر از عصاره سوما و بدین ملاحظه روشنایی سفید کاهی دارد. آریاها تصور می نمودند که مانند بزم نشاط اهل زمین در آسمان ها هم بزم هایی از طرف ذرات نورانی و ستارگان تشکیل می شود وعلت کوچک شدن تدریجی مهتاب به عقیده ایشان این بود که مشروب سوما از قدح آسمانی خورده و نوشیده شده می رفت تا اینکه حتی لب جام که لبه باریک ماه باشد هم ناپدید می شد و سپس آفتاب نقش ساقی را به خود گرفته و سر از نو قدح آسمانی را از سوما مملومی کرد.»

در مجموعه سرود های (ویدی) سرودی به نام (سوما) و در یشت های اوستا یشتی به نام (هوما) موجود است. در نبشته های آریایی معلوم می شود که آریا ها در هر دو عصر از گیاهی مفرح و نشاط آور شناخت داشته و منبع روییدن این گیاه را قلعه های بلندی هندوکش می دانستند. چون در مناطق کوهستانی شیر و عسل بسیار بوده و ساختن مشروب از عصاره این گیاه در میان آریا های که در مناطق کوهستانی افغانستان بود و باش داشتند بسیار معمول و مروج بود. منبع: کتاب افغانستان در پرتو تاریخ نوشته احمد علی

منبع: کتاب افغانستان در پرتو تاریخ نوشته احمد علی کهزاد

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

A F G H A N I S T A N Women's Revolution Conference

11. März 2023, in Wien, Österreich Veranstalter: Das Afghanische Kulturzentrum in Österreich,

Institutionen; Aktive zivil-kulturell-soziale Vereine und Arbeit mit MigrantInnen aus Österreich und ganz Europa. Logos:

Gäste Arbeitskammer-VIDC-Dänische Refugi Konsul, Stadt Wien

Thema der Konferenz:

Der Zweck dieser Konferenz war es, für die Rechte der afghanischen Frauen zu kämpfen (das schwierige Leben von gestern, das Leid von heute, die Hoffnung auf ein besseres Morgen).

Konferenzprogramm:

(Revolutionäre Konferenz der afghanischen Frauen)

Um die Menschenrechte und Freiheiten von Frauen in Afghanistanzu gewährleisten, wurde eine Entscheidung getroffen; Durchführung einer wissenschaftlichen Konferenz mit österreichischen und afghanischen Experten am 11. März 2023 unter dem Namen "Afghanistan Frauen Revolution" in Wien, Österreich.

Dieses Programm wird von der Arbeitsverwaltung der Stadt Wien, der Gemeinde Wien und der Organisation YIDC unterstützt.

(VIDC), das Afghanische Kulturzentrum in Österreich, der Vorstand der Zeitschrift (Banu) des Herausgebers der Gedanken afghanischer Frauen in Europa und der Solidaritätsverein mit afghanischen Einwanderern in Europa umgesetzt.

Frau Friba Charkhi, Journalistin und ein aktives Mitglied des Konferenzvorbereitungskomitees und Organisatorin der Konferenz moderierte die Veranstaltung.

Frau Saghar Nawabi präsentierten detaillierte Informationen über die Ziele und Arbeiten von (AKIS), Rechenschaftsbericht???

Herr Ghaus Mir (der Leiter des afghanischen Kulturzentrums in Österreich, der Gründer und Eigentümer des Banu-Zeitschrift, dem Herausgeber von Afghanische Frauen in Europa) sprach über Ergebnisse seiner Zusammenarbeit mit Akis und auch über künftige Weiterarbeit mit den Organisationen.

Herr Pazhwak, der Sonderbeauftragte der afghanischen Botschaft in Wien sprach über die miserable und unerträglichen Situation der Frauen unter der Herrschaft der Taliban.

Hr. Micheal Fanizada, Frau Asiya Sel, Vertreterin der Arbeiterkammer, Frau Marina Hanke von der SPÖ-Geschäftss-

telle, Frau Sybille Straubinger, Direktorin des VIDC sprachen über die Situation der afghanischen Frauen in Östreich.

Und auch Frau Zarghuna Wali (Vorsitzende des International Consensus of Afghan Women im Ausland) sprach über spezielle Probleme afghanischer Frauen im In und Ausland.

Als Augenzeuge berichtete Tamana Paryani ausführlich über ihre Inhaftierung im Taliban–Gefängnis. Sie sprach über die erbärmlichen Zustände und den Brutalitäten in den Gefängnissen.

Im nächsten Schrittsprach Hila Najib, die Tochtervom verstorbenen Dr. Najibullah, dem ehemaligen Präsidenten von Afghanistan.

Sie sagte:

Während die Welt vor drei Tagen den Internationalen Frauentag feierte, wurde in Afghanistan eine Familie von Frauen, deren Männer außer Haus waren, von bewaffneten Taliban vergewaltigt.

Seit der erzwungenen Übernahme der Taliban im August 2021 haben sie eine Übergangsregierung mit amtierenden Ministern gebildet, die angeblich die Verfassung von König Zahir Shah angenommen hat, die keine politische Beteiligung oder Existenz politischer Institutionen wie Parteien zulässt. Vorallem erlässt die De-facto-Regierung der Taliban seit 2021 Dekrete, die gezielt darauf abzielen, Frauen einzuschränken und aus der afghanischen Gesellschaft auszulöschen. Zum Beispiel betrafen 2021 11/25 Edikte Frauenverbote, 2022 42/53 Edikte allein im Januar dieses Jahres, 8 von 15 Dekreten konzentrierten sich auf Frauenverbote. Ihre Dekrete verbieten auch die Presse- und

Meinungsfreiheit.

Also meine Damen und Herren, Tatsachen bleiben das

- -[] Afg hat keine Regierung
- -[] Afg hat keinen Rechtsstaat
- [] Taliban sind eine extremistische Gruppe, deren Mitglieder immer noch unter den UN-Sanktionen stehen

- [] Seit der gewaltsamen Übernahme von Kabul sind religiöse Madrasa im ganzen Land auf dem Vormarsch, von Hagganias in Paktia oder in Daikundi

- [] Ein kürzlich auf Reuters veröffentlichter Bericht weist darauf hin, dass die Zahl der Besuche junger Mädchen in Koranschulen zugenommen hat

- [] Die Präsenz terroristischer Gruppen in Afg nimmt zu, wobei Russland und China erklärt haben, dass sie zu ihrer nationalen Sicherheit gegen den Terrorismus in Afg vorgehen werden

 [] Afghanistan hat seine territoriale Integrität aufgrund der Präsenz extremistischer Gruppen und der zunehmenden Rivalität zwischen Supermächten verloren

Der Weg nach vorn für Afghanistan ist integrativ, ein menschenzentrierter Prozess wird für eine legitime Regierung und ein neutrales Afghanistan eingefü

Nach den Vorlesungen Beginn des ersten Panels mit Moderator Hr. Micheal Fanizada mit einer Frage:

Welche Auswirkungen hat die Flucht und die Situation in Afghanistan auf die psychische Verfassung und Situation von Frauen heute?

* Mitglieder des ersten Panels 1

· Judith Kuhlang - Berger, Ärztin und Forscherin, die mit

Einwanderern arbeitet

- Frau Maryam Seng, Beraterin für Arbeitsmarktpolitik
- Frau Fariba Sadiq Journalistin Dichterin, Schriftstellerin und Chefredakteur der Zeitschrift Banu

• ... Leiterin des Kulturvereins, Beraterin und Leiterin der Psychologie und Flüchtlingen der Stadt Wien, Österreich. Kuhlang Berger, die oft auf dem Gebiet der Einwanderung geforscht hat, sprach in ihrem Vortrag über die Probleme von Asylbewerbern in Europa, sexuelle Belästigung und die Lösungen der Probleme so wie der Integration von Frauen.

Frau Nahid Ahmadzad eröffnete 2.Penal mit folgenden Fragen:

Wie ist derzeit der Zugang zu Bildung, Arbeit, Gesundheitssystem etc.?

Teilnehmer

Frau Farukhloqa Onchinzada, Leiterin der Kommission der Vereinten Nationen in Afghanistan aus den Niederlanden

• Frau Mina Rafiq, ein aktives Mitglied der Frauenrechte aus Norwegen.

• Dr. Ali Baqeri, ein aktives Mitglied des Weltfriedensbotschafters

• Sayeda Tolo Direktorin von der Afghan Women's Solidarity Association, aus den Niederlanden

الم الديشةى فكان الخانسكان هامط

Zakia Nouri, Dichterin und soziale Aktivistin aus Norwegen
Dr. Shafiqa Razmenda, Präsidentin der afghanischen Frauenkonferenz in Europa

تصلكابسانى

• Jedes dieser Podiumsmitglieder präsentierte seine Ansichten umfassend zu diesem Thema.

Im *dritten Panel*, moderiert von Frau Amina Momeni, begann sie ihre Arbeit zur Rolle afghanischer Frauen in der Diaspora.

Mitglieder

Golchehra Yeftali (Mitglied des Leitungsteams der Zeitschrift Banu und Leiterin der Frauenkooperation in Holland.

- Tahmina Niazi, Aktivistin für Frauenrechte
- Mahnaz Shirdel, Frauenrechtlerin
- · Wali Shahpour, Präsident der Verbände der Niederlande
- Wahid Mukhtar, Gemeindeaktivist
- Kobra Rahmat, Aktivistin für Frauenrechte
- Sanga Sidiqi, Frauenrechtlerin
- Latifa Nabizada, die erste Pilotin Afghanistans

Alle Mitglieder dieses Gremiums präsentierten ihre Meinungen zu diesen Fragen.

In der nächsten Ausgabe der Frauenrevolutionskonferenz wurde die Resolution mit dem Titel "Frauenrevolution" von Frau Najla Zamani, Vizepräsidentin des Bakhtar-Instituts und Mitglied des Führungsausschusses der Zeitschrift Banu aus Berlin vorgelesen.

In der Zusammenfassung der Konferenz vom 11.03.2023 äußerte sich Hr. Amin Seyed sehr positiv.

Bis zu Erreichung der Zieles: Frauen ,Freiheit und Leben in Afghanistan müssen wir weiter arbeiten.

Frau Hanifa Wahed lase in wunderschönes Gedicht mit Emotionen und veränderte die Atmosphäre im Saal.

Am Ende besonderen Dank gelt an Herr Meskinyar, der Leiter von Ariana Global TV, Nasser Arian aus Panjare Europa und Friba Shamal, Afifa Wahedi und andere geliebte Menschen.

Hr. Mir drückte auch seine Dankbarkeit und Wertschätzung gegenüber den Lieblingskünstlern von jedem von ihnen aus, Frau Frishta Sama, einer Berühmter Sängerin ,Frau Maschal Ander Sängerin , die neben Frau Sama an dem Programm teilnahm und aktiv einen wertvollen Beitrag leistete.

Am Ende der Konferenz wurde Hr. Ghaus Mir wertvolle Geschenke von Hila Najib, Wali Shapoor und Frau Fardiana Tabibzada für die Bemühungen und Initiativen bekommen und er wurde von Teilnehmern belobt.

Am abschiebend eine große Anzahl von Teilnehmern und Intellektuellen zum Abendessen von Ghaus Mir eingeladen wurden danach eine denkwürdige Nacht mit Gedichtlesung und Gesang mit mehr Wissen und glücklich und schön in den Morgen gebracht wurde.

Es muss gesagt werden, jeder Teilnehmer von diesem Abend

einem heimatlichen Hauch von Afghanistan gespürt.

الصلكام الأو

الم الدشلى نكل الخاشك هدادما

گــزارش مختصــری از کنفرانــس بررســی وضعیت فعلی و آیندهٔ زنان افغانستان

به ابتکار کانون فرهنگی «کیس»، ریاست کانون فرهنگ افغانستان و به همکاری اداره کارگری و انستیتوت بین المللی گفتمان و همکاری کنفرانسی تحت نام بررسی وضعیت فعلی و آیندهٔ زنان افغانستان با اشتراک تعداد زیادی از زنان نخبهٔ افغانستان، انجمن ها و نماینده های احزاب سیاسی و سازمان های مختلف و افغان های مقیم اتریش و سایر کشورهای اروپایی به تاریخ ۲۸.۵.۲۰۲۲ در شهر ویانای اتریش برگزار شد.

در این کنفرانس که تعداد زیاد از هموطنان مامقیم اتریش، ادارات رسمی احزاب سیاسی مقیم اتریش و مهمانان کارشناسان همکاران هییت مدیره فصلنامه بانو از سویدن، المان، هالند، سویس و ناروی تشریف اورده بودند ساعت دو بعداز ظهر شروع و الی ساعت ۲۳ بجه بپایان رسید.

این کنفرانس در سه بخش تنظیم شده، روی موضوعات مهم و اساسی بحث و تبادل نظر صورت گرفت. بخش اول: بررسی وضعیت کنونی افغانستان و تأثیر بر زنان و همبستگی، بخش دوم: افغانستان، آموزش و توانمندی و بخش سوم: پیشنهادها و راهکارها بود.

هـدف از برگـزاری ایـن کنفرانس: حمایت و اعـلام همبستگی بـا تمـام زنـان افغـان و مـادران رنجدیـده، بحـث و تبـادل نظـر روی مشـکلات زنـان و محدودیت هـا و جستجوی راه حـل هـای مناسب جهت بیـرون رفت از بحـران کنونـی و دستیابی بـه حقـوق اساسی زنـان مبنـی بـر کار، تحصیـل و آزادی و همچنـان انعـکاس صدای منسجم زنـان افغـان در شـرایط ناگوار کنونـی بـه جهـان و ارسـال قطـع نامـهٔ صادر شـده بـه سازمان های مربوطه بود.

در این برنامه ژورنالیستان فعال و باتجریهٔ افغانستان، حمایت خود را از خواهران شان که در داخل کشور علیه حجاب اجباری(برقع و ماسک) و تعطیلی مدارس بالاتر از صنوف ششم دور انداختن آن، اعلام نموده و اعتراض کردند و به حجاب اجباری نه گفتند. سخنرانان این کنفرانس که از سراسر اتحادیهٔ اروپا دور هم جمع شده؛ عبارت بودند از: غوث الدین میر رئیس کانون فرهنگ افغانستان در اتریش، فضل محمود رحیمی پژواک سرپرست سفارت کبرای جمهوری اسلامی افغانستان در اتریش، بانو عاصیه از اداره کارگری، داکترعلی احمد از اداره گفتمان وی ای دی سی ، حنا فوکس از حزب چپ ، لطیف کریمی استالفی

مسؤول شعبهٔ ادبیات اکیس، خانم میختیل عضو هیأت رهبری اکیس، داکتر شفیقه رزمنده مسوول همایش جهانی زنان افغانستان، زرغونه ولی مسؤول نوای زن و گردانندهٔ دریچهٔ بهار و همچنان عضو هیأت رهبری مجلهٔ بانو، نجلا زمانی معاون انستیتوت باختر ویراستار و عضو هیأت رهبری مجلهٔ بانو روی موضوعات مهم و اساسی و مشکلات افغانستان و مهاجران افغان در خارج از مرزها صحبت نمودند.

پس از سحنرانی ها بخش دوم برنا<mark>مه</mark> باگرداننده <mark>کی دو بانو توانمند فریبا چرخی و بانو ناهید.</mark> احمدزاد در دو پنل شروع به بحث پرداختند

۱ در پنل اول بانو صالحه واصل واهب، نجلا زمانی، شفیقه رزمنده، فاطمه انشایی، زرغونه ولی ، بانومهناز شیردل وخانم حفیفه واحد مختار روی <mark>حقوق زنان ، تعلیم و تربیه وحق</mark> تعلیم و تربیه و خودارادیت زنان به بحث پرداختند .

بلی پنل دوم نیز به گرداننده گی بانو ناهید احمدزاد به بج<mark>ث پرداختند.</mark>

در این پنل بانو تمناایوبی عضو هییت رهبری کانون فرهنگ افغانستان اکیس،بانو مینه میاخیل از نهاد همبسته گی زنان ،بانو هما افکان از اداره انتگراسیون اتریش وبانو عادله امین از نهاد ایگاسوس روی مسایل زنان وادامه تحصیلات ببحث پرداختند

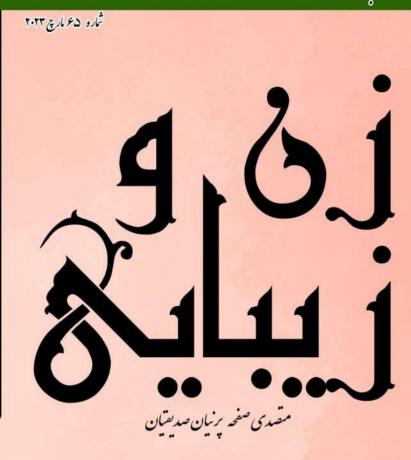
علاوه براین، زنان فعال مدنی و اجتماعی مقیم اتریش در رابطه به انسجام فعالیت های فعالان مدنی و اجتماعی افغانهای مقیم اروپ بحت و گفتگو نموده، تجارب شخصی شان را در رابطه به مهاجرت و مشکلات دورهٔ تحصیل به اشتراک گذاشتند.

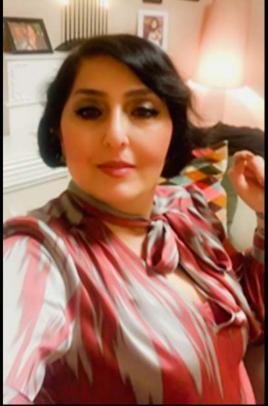
و دربخش اخیر میخاییل فنی زاده با جمع بندی از برنامه مجلس را به پایانی اعلام نموده. حاضرین را به صرف غذا دعوت نمودند

قابل یادآوری است در اخیر کنفرانس قطعنامه ای تحت ۹ ماده ترتیب و به مراجع مختلف ارسال شد. این کنفرانس با موسیقی سنتی افغانی شروع و ختم گردید.

غوث الدین میر رئیس کانون فرهنگ افغانستان مقیم ویانا اتریش

ا رادیشای نگان انگان او دادما

ناخن ها:

تصلناميطانو

برای مراقبت درست ناخن ها ، باید از اساس یعنی پاک کردن رنگ ناخن های نیمه با مواد پاک کننده رنگ ناخن بدون اسیتون و نرم کردن پوست دست در آب شیرگرم آغاز شود و بعدا ناخن ها را با سوهان فرم دهید تا در عین حال کمی کوتاه تر شوند. ناخن ها را برای حدودا ده دقیقه در آب گرم ماساژ دهید، تا پوستک های اطراف ناخن نرم شوند و بهتر جدا شوند. آنها با ناخنگیر از اطراف ناخن جدا کنید البته با نهایت دقت تا از زخم شدن اطراف ناخن جلوگیری کنید. شيار هاي آشكار به روى ناخن، ناخن هاي شكننده و ناخن های که لا به لا جدا میشوند را بهتر است با مواد مخصوص مانيكور درمان كنيد. مواد مخصوص مانیکور را در این اواخر از دکان های سامان آرایش هم میتوانید بدست بیاورید. از کریم های دست غافل نشوید و بعد از هر بار شستن دست از آن استفاده کنید .

چه نوع پوست را دوست دارید؟

صورتی با رنگ آفتاب خورده که تازه از لب بحر برگشته و یا پوست شاداب با گونه های گلابی؟ البته که داشتن هر دو ممکن است: "به صورت درخشش را اضافه کنید" آنچه آشکار است در هر دو حالت پوست به شما آرامش

و راحتی مخصوصا اگر که بانوی صاحب کار و فعالیت استید، میدهد.

اگر سـوال در مـورد انتخـاب اسـتفاده از برنـزر و یـا اسـتفاده از سـرخی باشـد ، انتخـاب از شـخص شماسـت. البتـه اسـتفاده از نـوع کریم و بقیه مواد آرایشی مربوط به نوع جلد تان است.

سرخی در قسمت بالاترین گونه استفاده میشودکه به صورت عمودی تا وسط گونه میرسد و باید با برس تا حد محو شدن سرخی، درست مالیده شود.

رنگ شفتالویی برای بیشترین پوست ها تطابق دارد و به چهره شادابیت طبیعی میدهد اما برای پوست های تیره تر رنگ مرجانی بیشتر همخوانی دارد.

رنـگ گلابـی روشـن بـرای پوسـت هـای سـفید و گلابـی تیـره بـرای پوست های زیتونی هماهنگ میشود.

کسانی که تجربه کمتر در آرایش کردن دارند بهتر است تا از سرخی های پودری استفاده کنند چون کمتر جلا دارد و پخش کردن آن آسانتر است.

در عین حال کسانی که کاربرد برس را برای سرخی دوست ندارند میتوانند از سرخی های کریم مانند استفاده کنند و با نوک انگشت آنرا به گونه پخش کنند، البته این نوع سرخی برای جلد های خشک و دارای چین های ریز هم مناسب است. باید بدانیم تمام دختران در لب ساحل خود را برنزه نمیکنند بلکه از برونزر در آن قسمت هاییکه آفتاب آنها را بیشتر رنگ میدهد استفاده میکنند:

گونه ها، پیشانی و بالای بینی.

برونزر های پودری بهترین انتخاب از دیر ها برای صورت های

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

با رنگ گرم است اما برای پوست های با رنگ سرد بهتر أست تا از برونزر های مایع استفاده شود. بهترین برونزر همان است که با تفاوت کمی از رنگ اصلی انتخاب شود. اولا صورت را برونزر بزنید و بعد با سرخی گونه ها را برجسته کنید. در تابستان و هوای گرم پوست صورت ما به چیزی ضرورت ندارد به جز آب رسان و محافظ.

اما ما به کـدام مـواد ضـرورت داريـم اگـر درجـه هـوا بلنـد ميرود؟

۱- در هوای گرم به جای کریم جامد، بهتر است از کریم های مایع استفاده کنید.

در کریم های مایع، مواد روغنی کمتر استفاده شده است و کمتر چرب میباشند، در جلد سریع تر نفوذ میکنند برای یک دست بودن جلد و تناسب آب رسانی در پوست، مواد مایع انتخاب خوبی است.

۲- موج گرم و شمال داغ در چنیـن اوقـات بهتـر اسـت کـه کریـم هـای تـان را در یخچـال نگـه داریـد، تـا هـم تـازه بمانـد و هـم مـواد چـرب هنـگام استفاده جذب صورت شود.

۳- سيرم

پوست سرخ، لکه های خشک و جلد کدر را با استرس، آفتاب و محیط کثیف پیدا میکنید. باید جلد را از فکتور هایی بالایی محافظت کنید. سیرم ها بخاطر ساختار داخلی شان قابلیت جذب سریع را تا لایه های زیرین پوست دارد. سیرم ها حاوی ویتامین سی، انتی اکسیدانت ها و اسید هیالورونیک میباشند و بهترین پایه برای آرایش صورت قبل از کریم روز و یا شب است.

Mist -4

این مواد که اسپری دارای آب است یکباره خیلی شهرت یافته و جز مهم برای آرایش محسوب میشود. این آب رسان سریع، میتواند حافظ رادیکال های آزاد و شعاع آبی آفتاب باشد و یک محافظ مکمل شمرده میشود، البته از Setting spray هم میشود عین استفاده را کرد.

۵- ماسک ها ماسـک هـا دارای مـواد متمرکـز شـده ی انـد کـه بـدون حجـم

به صورت نرمی میدهند و آب رسان خوبی شمرده میشوند. جلــد را محکــم تــر در مقابــل آفتــاب و کثافــات میســازند، از خشک شدن جلد جلوگیری میکنند.

Briden Billowing

بانو را با قلم، قدم و درهم خود پاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

اشرادیشای نگان اظافتان دانوا

سیاہ یا سفید؟

فسلنكمهانو

در کشوری که نیم نفوس آنرا زنان تشکیل می دهد وهیچ گونه نقش و حقوقی در جامعه و اجتماع نداشته باشد، تجلیل کردن از روز بین المللی و همبستگی زنان در جهان یا ۸ مارچ درافغانستان چه مفهومی دارد؟

آن روزرا باید یک روز سیاه وغم انگیز یاد کرد.

آنچه در مورد ۸ مارچ درافغانستان درک می شود، در جهان متفاوت است. روز بين المللي زنان دراثر مبارزات طولاني زنان در کشورهای صنعتی تثبیت شد، در حالی که در افغانستان این روز به مانند یک ارزش وارداتی مورد تجلیل قــرار می گرفــت. زیــرا درافغانســتان هیـچ جنبشــی هماننــد جنبش های زنان کارگر و زنان مبارز قابل شناسایی نیست. اما در حال حاضر باید زنان در جهان با زنان در افغانستان یکجا برای حقوق آنها دست به حرکات هدفمند و قوی بزنند و برای ایجاد برابری میان زنان و مردان و مقابله با فشارهای روز افزون برزنان، ایستادگی نمایند. هرچند زنان در افغانستان تحت فشار مذهبی و ستم مردسالارانه از دهه ها بدین سو قرار دارند، ولی نظامهای سیاسی در گذشته تلاش کردہانے تغییری ایجاد نماینے کے خیلی موفق نبوده و چندان در جامعه جانه افتاد، تا اینکه در قرن ۲۱ و عصر تکنالوژی زنان در افغانستان به شکل سیستماتیک از جامعه حذف شدند.

زنان در جوامع صنعتی متفاوت استند وهیچ کدام آن سرمایه های لازم فکری وسازمانی را برای تبدیل شدن به یک جنبش فراگیر اجتماعی نداشتهاند. از این جهت، یک درک کاملن متفاوت از مطالبات زنان و حتا حقوق آنان درافغانستان در مقایسه با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای متمدن جهان وجود دارد. این مناسبت بهانهای است که از مقام انسانی زن گرامی داشته شده و از رنجها و دشواری هایی که زنان با آن رو به رو اند، یادآوری شود. زنان در سراسر جهان به نحوی با محدودیتها و نقض حقوق شان روبرو اند. اما در این میان زنان در جوامع توسعه نیافته با

ساختار طبقاتی و فرهنگ سنتی، بیشتر با ستم و تبعیض مواجه اند. هرچه ساختار جامعه بسته و طبقاتی باشد و از نظر فرهنگی در سطح پایین تری قرار داشته باشد و فرهنگ و ارزشهای مردسالارانه در آن حاکم باشد، در آن جامعه ستم و محدودیت علیه زنان ساختاریتر و ریشه دارتر و عمیق تر میباشد به گونه مثال أفغانستان!

بیش از دو ماه می شود طالبان دستور ممنوعیت نامحدود و ادامه آموزش زنان و دختران دردانشگاه های دولتی و خصوصی، و کار آنها در نهاد های داخلی و بین المللی در افغانستان را صادر کردند. این گروه تروریستی جاهل و تاریک اندیش (طالبان) با تعلیق ادامه تحصیل دختران، چهره اصیل خود را نه تنها به مردم افغانستان بل به جهانیان نیز نشان دادند.

در نامه ای رسمی که به تمام دانشگاه های دولتی و شخصی از طرف ندا محمد ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی طالبان امضا شده، ارسال گردیده، تاکید شده است که بر اساس تصمیم ۲۰ دسامبر سال ۲۰۲۲ میلادی کابینه طالبان، تحصیلات دانشگاهی برای دختران و زنان " را تا اطلاع ثانوی تعطیل ساخت".

در این نامه همچنان به شکل جدی تاکید شده است که دانشگاه ها باید این دستور را «فورا» اجرا کنند. و دختران دانشجو که در خوابگاه یا لیلیه ها بسر می برند آن را مغایر با «غیرت افغانی و اسلام» میداند که بدون اعضای خانواده خود برای تحصیل به استان یا ولایت دیگری می روند، یعنی «بدون محرم شرعی» سفر میکنند.

عدم رعایت حجاب کامل که تنها دو چشم دانشجویان دختر قابل دید باشد، حضور دانشجویان دختر و پسر در رشتههای «نامناسب برای زنان و ناسازگاری شان» از جمله دلایل عمدهای است که رژیم طالبان به آن اشاره می کند.

در این مدت هفده ماه موضوع تحصیل دختران و حذف زنان از جامعه و کشور با آپارتاید جنسیتی بارها از سوی سازمانهای بینالمللی و حقوق بشری به شدت مطرح و مورد انتقاد شدید قرار گرفته است و یکی از بحث برانگیزترین موارد از زمان به قدرت رسیدن طالبان دراگست سال ۲۰۲۱ میلادی تبدیل شده است.

هرچند زنان از زمان تسلیم دهی جمهوری اسلامی افغانستان به طالبان توسط خایینین افغان و شرکای خارجی آنها سکوت نکردند و صدای اعتراض شان را از گوشه و کنار کشور بلند کردند، اما متاسفانه همیشه باخشونت جدی طالبان چون: شکنجه، لت و کوب، زندانی کردن، تجاوز، ازدواج اجباری وقتل روبرو شدند، و این بار نیزصدها زن و دختر در مناطق مختلف افغانستان تظاهرات کردند و از جهان می خواهند که طالبان را به رسمیت نشناسند. این معترضان همچنین خواستار بسته شدن دفتر طالبان در کشور قطر شدند وخواهان جلوگیری ارسال پول نقد هفته وار به آنها هستند.

در پی اعتاراض های متعادد به ممنوعیات تحصیال زنان در

دانشگاه های افغانستان، سرپرست وزارت تحصیلات عالی طالبان گفت: "تا زمانی که مسایل مربوط به احکام شرعی حل نشود، ادامه خواهد داشت". وی از جمله به وضعیت حجاب زنان و دختران، حضور آنان در دانشگاههای مردانه و حضور زنان در دانشکدههای فنی و مهندسی اشاره کرد.

بیشتردانشجویان وفعالان دختر در ولایات چون: کابل، تخار، ننگرهار، بدخشان وهرات به این تصمیم طالبان دست به اعتراض زدند. بسیاری از سیاستمداران، دیپلماتها، سازمان های بینالمللی مانند سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا و سازمان همکاری اسلامی و کشورهایی مانند ایالات متحده امریکا، بریتانیا، آلمان، فرانسه، جاپان و حتا کشورهای اسلامی چون عربستان سعودی، ترکیه و ایران نیز این موضوع را مطرح کردهاند. و برای لغو ممنوعیت تحصیل دختران درافغانستان توسط طالبان تاکید کردند. این در حالیست که در نوامبر ۲۰۲۲، مقامات طالبان همچنین زنان را از رفتن به پارک های عمومی، ورزشگاه ها و حمام منع کرده بودند.

یک ساعت پس از انتشار عمومی تصمیم ممنوعیت تحصیل دختران در دانشگاه، این سختگری طالبان واکنش های زیاد جهانی در پی داشت. دیده بان حقوق بشر آن را تصمیمی "شرم آور" خواند که حق تحصیل برای زنان و دختران را نقض می کند.

شاره ۵۷ مارچ ۲۰۲۳

الم الديشةى فكن الخانسان والعا

طالبان هر روز روشن می سازند که به حقوق بشر درافغانستان به ویژه زنان احترام نمی گذارند

. آمینه محمد معاون سازمان ملل متحد در سفری که به افغانستان داشت در برگشت از آن کشور گفت که "طالبان در قرن ۱۳ هستند و آوردن آنها به قرن ۲۱ دشواراست". در همین حال، ریچارد بنت، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان نیز در توییتر این خبر را محکوم کرد و از طالبان خواست که فورا این تصمیم را پس بگیرند.

ریشی سوناک، نخست وزیر بریتانیا در توییتی نوشته بود: "به عنوان پدر دو دختر، نمی توانم دنیایی را تصور کنم که در آن دخترانم از تحصیل محروم باشند. زنان افغانستان چیزهای زیادی برای ارایه دارند. محروم کردن آنها از دسترسی به دانشگاه یک گام جدی به عقب است. ما در مورد طالبان با اقدامات آنها قضاوت خواهیم کرد."

درهمین حال، حدود ۴۰۰ دانش آموز در قندهار، زادگاه طالبان، برای تحریم امتحانات در همبستگی با هم مسلکان خود به خیابان ها ریختند. و بیش از ۴۰ استاد از دانشگاه های مختلف افغانستان برای حمایت از دانشجویان دختر خود استعفا دادند و حتا یکی از این اساتید دیپلوم دکترای خود را در برنامه زنده تلویزیون طلوع پاره کرد و چندی بعد کتاب های خود را برای شهروندان در کابل هدیه کرد ولی این اعتراض وی باعث زندانی شدن اقای اسماعیل مشعل گردید. درکنار آن یک تن از استادان دیگر و نویسنده برجسته نیز از سوی طالبان زندانی شد.

وزرای خارجه ایالات متحده امریکا، استرالیا، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، جاپان، هالند، ناروی، اسپانیا، سوییس، بریتانیا و همچنین نماینده عالی اتحادیه اروپا در محکومیت شدید تصمیم طالبان به عنوان یک تصمیم دیگر پیوست. بخشی از ستم "بی امان و سیستماتیک" آن بر زنان و دختران است.

جوزف بورل، رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا در توییتر خود تصمیم طالبان برای تعلیق تحصیلات عالی و کار زنان در افغانستان را به شدت محکوم کرد. و آنرا مرکتی منحصر به فرد در جهان که حقوق و خواسته های شهروندان به ویژه زنان را نقض می کند خواند و گفت که محروم کردن زنان از کار کمک های بشری را در افغانستان به چالش روبرو می سازد و زنان را از آن محروم می کند. وی افزود: " آزار جنسی یک جنایت علیه بشریت است.

در بیانیه ای که از طرف اتحادیه اروپا صادر شد، آمده است که طالبان با در دست گرفتن کنترول کشورافغانستان، موظف به تضمین حفاظت وتحقق امور اجتماعی، اقتصادی،

فرهنگی، مدنی و حقوق سیاسی که توسط گنوانسیون ها و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن است، محافظت می شود. این شامل حصول اطمینان از این است که آموزش با کیفیت بدون تبعیض در دسترس همه شهروندان زن وصرد باشد. هر کودک باید بدون هیچ گونه تبعیض، فارغ از مذهب، جنسیت، قومیت، معلولیت یا هر وضعیت دیگری به آموزش ابتدایی ومتوسطه دسترسی داشته باشد. دسترسی به آموزش عالی نیز باید بدون هیچ گونه تبعیض تضمین شود. و آزار و شکنجه بر اساس جنسیت، می تواند بر اساس اساسنامه روم، که افغانستان یکی از کشورهای عضو آن است، "جنایت علیه بشریت باشد."

علاوه بر این، طالبان با سته کردن دروازه های دفاتر بر کارمندان زن اخرین میخ را در تابوت زنان کوبیدند. مقام های طالبان به همه سازمانهای غیردولتی داخلی و خارجی دستور دادهاند تا فعالیت کارمندان زن خود را تا اطلاع ثانوی متوقف کنند. این تصمیم پس از آن اتخاذ شد که طالبان قبلن زنان شاغل در ادارات حکومتی را پس از فروپاشی دولت جمه وری اسلامی افغانستان در سال ۲۰۲۱ از کار ممنوع کرده بودند.

هشتم مارچ به گونه تصادفی انتخاب نشده است، بل دراثر مبارزات شایان و خستگی ناپذیر زنان برای دستیابی به حق و حقوق شان به رسمیت شناخته شده است. برای اولین بار درهشتم مارچ در سال ۱۸۷۵ در نیویارک زنان کارخانه های نساجی در کشور امریکا دست به اعتراض زند که به شدت با سرکوب پولیس روبرو شدند. وآن سبب شد که ممبستگی زیاد در میان زنان درسراسر جهان به وجود آمد. و تجلیل ازروز بین المللی زنان کارگر، برای رسیدن به حقوق برابر یا مساوی با مردان است که برای بدست آوردن آن قربانی های زیادی داده اند و در راه عدالت و برابری رزمیده اند. تا اینکه درسال ۱۹۰۹ زنان امریکا توانستند هشتم مارچ را به عنوان روزملی زنان امریکا تثبیت کنند.

در سال ۱۹۱۰ در کنگره بین المللی سوسیالیست ها در شهر کپنهاگی کشور دنمارک این روز را به نام روز بین المللی مبارزات زنان تصویب کرد و یک سال دیرتر بیش از یک روسیه، و چند کشور اروپایی دست به تظاهرات زدند و خواهان حقوق برابر با مردان شدند. با مرگ ۱۴۹ زن کارگر و نبود امکانات برای زنان در سال ۱۹۱۱ تظاهرات گسترده در سرتا سر جهان برگزار شد. سازمان ملل متحد سال ۱۹۷۵ را بهعنوان سال بینالمللی زنان اعلام کرد وبه دنبال آن سازمان یونسکو در سال ۱۹۷۲میلادی هشتم مارچ را بهعنوان «روز بینالمللی زنان» به رسمیت شناخت.

در حالی کـه در کشـورهای دیگـر، مبارزات جهـت بـر آورده

ثماره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

Poet, (Rabia Ahrar)

Give me the right to go to school!

Give me the right, give me rights,

Even though some people took my rights,

Give me rights as a girl to go to school, and university to build myself

I should have the right to know who I am,

Give me the right to open the door of knowledge and the light,

I should not walk with closed eyes in the dark street on one side

Give me rights as a human or girl I need to get an education, I should not live without light in the darkest night Give rights as humans to know human rights and humanity

I should know how to change my mind with the way of equality

Give me rights as a human I need to have rights,

I should know how to eat, drink, and talk as a human being, Give me rights as a girl, a woman, and a lady who I am, With empty hands, broken hearts, teary eyes,

Give me the right to go to school as a human I came from far away,

No food, water, barefoot, with small clothes in the icy snow, Give me the right, to show I am human not Asian, not east or west,

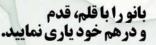
I am a girl like a bit of dust without knowledge of the land of humanity

Give me rights, I am like other women I need to find education as a human being,

I should build myself by the light of education and knowledge

Give me a voice, as the other girls and ladies Those who know the power of human rights Dec 13/ 2022 شدن حقوق برابر زنان و مردان از پایین صورت گرفته است و زنان کارگر و توده های جامعه برای رسیدن به این حقوق از بالا وارد می شود و نهادهای رسمی با محور قرار دادن مشکلات دیگر در جامعه می خواهند نقض حقوق زنان را که به شکل سرسام آور وجود دارد پنهان نمایند، و توجه جهانیان را به موارد دیگر جذب کنند. وبه این دلیل به نتایج ناخواستهی دیگر مواجه می شوند.

بسیاری از نهادهای یسین که در راستای حقوق زنان و نهادینه شدن برابری میان زنان و مردان فعالیت داشتند، با کارهای مقطعیی و غیراستراتژیک و بدون در نظرداشت حساسيتهاى اجتماعي و سیاسی، این کار را انجام میدادند. طبیعی است در شـرایطی کـه آگاهـی لازم در جامعـه وجود نداشته باشد، کارهای مقطعی از ایندست ممکن است نتایج بدتری را به بار آورد و زمینه را برای زندگی زنان دشوارتر سازد. حالا با توجه به شرایط دشوار زنان و حتا پسران جوان درافغانستان زندگی غیر قابل تحمل در زیر حاکمیت طالبان است، و از ابتدایی ترین حقوق انسانی که آموزش و کار است بی بهره باشند. چه آینده را در انتظار داشتا

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

ا شرائدیشای نگان الکانسان داندا

تصلكامسانى

ساسط المنيث حمد فالتنبير

d

متصدى صفحه زرعونه عدل اسأنري

دوستداران فرهنگ و غذا های لذیذ افغانی!

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

ما در این صفحه سعی مینمایم تا به خاطر ترویج ومعرفی غذا های لذیذ، طرز تهیه غذاهای ناب افغانی و آن عده غذا هایی را که تازه درمینوی افغانی وارد شده اند، پیشکش داریم، یکی ازاهداف ما طرز آموزش غذا ها یی میباشد که با نظرداشت پیشینه غذا ها تهیه شده و شکل خانه گی آن عرضه شود.

بولانی داشی گندنه:

دوستان اگر به گندنهٔ وطنی و تندور دسترس ندارید میتوانید بولانی بسیار لذیذ را در منازل تان با ذایقهٔ بسیار نزدیک به بولانی وطنی تهیه کنید. خمیر وطنی که تنها ببا آب نمک و خمیر مایه تهیه میشود ایجاب حرارت بسیار بلند که بتواند آنرا قبل از اینکه آب خمیر تبخیر شود بپزد. در غیر آن نتیجهٔ بولانی و یا نان مطلوب نبوده و نان پف درست نکرده و هم خشک و کلفت میاید. گرمای تندور تا درجهٔ ۲۰۰ فارن هایت سعود میکند در حالیکه داش های خانگی تا ۵۰۰ دارن هایت سعود میکند در حالیکه داش باید ماهیت خمیر را کمی تغیر داد و به اضافه کردن مقدار کمی روغن آن را به حرارت داش عیار ساخت تا نان نرم و قابل جویدن باشد.

مواد لازم برای خمیر: (پیمانه ظرفی است که گنجایش۱۲۵ گرام جامد را داشته باشد) نیم قاشق چایخوری نمک دو قاشق غذا خوری روغن یک قاشیق چایخوری خمیرمایهٔ پودری که در نیم پیمانه

آب گرم حل شده باشد. سفیدی تخم مرغ که پنجه زده شده باشد.

طرز تهيه:

در یک ظـرف آرد را بـا نمـک مخلـوط کنیـد. روغـن ر عـلاوه کـرده و بـا دسـتان مخلـوط کنیـد. آب کـه خمیـر مایـه دارد بـه تدریـج عـلاوه کـرده و بـا دسـت مشـت کنیـد تـا یـک خمیـر نـرم برابـر خمیـر نـان بدست بیایـد. خمیـر را بـه یـک سـطح همـوار انتقـال داده و دسـتان خـود را شسـته و خشـک کنیـد. بـه دسـتان تـان و خمیـر کمـی گـرد آرد زده و خمیـر را کمی بیشتر مشـت کنیـد تـا یکدست و کشـدار شـود. بـه یـک ظـرف انتقـال داده و بپوشـانید و بگزاریـد تـا برسـد البتـه بسـتگی بـه

کی الدشیلی نکان اظائران والدا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

هوای اطاق دارد (بین نیم تا یک ساعت). در عین زمان گندنه را آماده کنید:

مواد لازم:

یک کیلو گندنه یا (گندنهٔ خارجی- لیک) دو قاشق چایخوری نمک مرچ بقدر ضرورت

اگر از گندنهٔ خارجی(لیک) استفاده میکنید آنرا مطابق عکس ریزه کرده و بشویید و بگذارید همه آب آن صاف شود. با نمک مخلوط کرده و برای ۲۰ دقیقه بگذارید و بعداً گندنه را خوب مشت کنید تا آب آن خارج شده وگندنه نرم شود. آب آنرا بدور ریختانده و مرچ را اضافه کرده و مخلوط کنید. خمیر و گندنه را جداگانه به ۶ قسمت مساوی تقسیم کنید و مطابق عکسها آماده کنید.(برای بولانی های کوچکتر به ۱۲

قسمت تقسیم کنید.) بولانی ها را در یک پتنوس چرب شده انتقال داده و با سفیدی تخم مرغ جلا دار بسازید.پتنوس را در داش که قبلاً به ۴۰۰

درجهٔ فارن هایت مطابق ۲۰۰ درجهٔ سانتی گرید حرارت داده اید برای نیم ساعت بپزید. با چتنی نوش جان کنید.

مربای بھی:

یکی از بهترین استفاده ها از بهی تهیهٔ آن به صورت مربا است. این میوهٔ خوش رایحهٔ زمستانی در سراسر جهان از صد ها سال در تهیهٔ مربا استفاده داشته است.این هم مربای خوش خور و لذيذ بهي افغاني: مواد لازم : پیمانه = ۱۲۵ گرام جامد یک کیلو گرام میوهٔ بهی که بسیار نرم و یا پخته نباشد سه پيمانه آب سه پیمانه بوره (شکر) یک پیمانه آب جوش نوک قاشق زعفران ساییده شده يك قاشق غذا خوري أب ليمو دو قاشق چايخوری هيل آسياب شدهٔ تازه دو قاشق غذا خوري خلال پسته یک قاشق غذا خوری بادام ورق شده یا خلال بادام نيم قاشق غذا خورى عرق گلاب طرز تهيه: بهـی هـا را پوسـت وچهـار توتـه کـرده و خسـته هـای آنـرا دور

بهی ها را پوست وچهار توته کرده و خسته های انرا دور کنید. بعداً هر توته را مطابق عکس سه توته کرده و در سه پیمانه آب برای نیم ساعت بپزید تا ناخن گیر شده و آب آن جذب شود.بوره - لیمو - زعفران و آب جوش را علاوه کرده و بالای حرارت متوسط برای ۳۰ دقیقه بپزید. مغز باب - هیل و عرق گلاب را در آن مخلوط کرده و برای دو دقیقهٔ بیشتر بپزید. آتش را خاموش کنید و مربا را به آهستگی مخلوط کنید و چند لحظه

انتظار بکشید تا کف روی مربا به تدریج ناپدید شده و توته های بهی شفاف شوند.به مرتبان انتقال داده و آمادهٔ نوش جان کردن است.البته مربا های با رنگ نارنجی در دو ساعت و رنگ جگری در سه ساعت آماده میشوند. البته برای مربا های رنگ تیره تر آب بیشتر نیز ضرورت خواهد بود

ا المرادنية المان المحافظ المان المعاد

تصلناميطانو

امیرالمومنین بعد نماز عشأ ، مصحف گشود و با صدایی جهر و دلنشین ساکنین حرم را در عالم روحانی بُرد ، حینکه به سورهٔ النباً « و کواعب اترابا... » : حوران بهشتی چون دختران نو رسی اند که دارای پستان های گرد همانند انار ، باکره ، سفید و چشمان خماری ، که کام دهّی به همسران را دمی فرو نمی گذارند » رسید ، سکوت کرد و چنان این آیه بر وی اثر گذاشت که حس شهوانی و کامجویی در وی بیدار شد و «سُنبل آغا » را صدا کرد .

سـنبل آغـا بـردهٔ خصيـی شـده ، سرپرسـت کنيـزان حـرم ، بـا نـاز و کرشمه ، دست به سينه وارد می شود و سلام می کند .

امیرالمومنیــن بــا اشــارهٔ چشــم بــه وی مــی فهمانــد کــه آدینــه شب است ، وی چه میخواهد ؟ . -

سنبل آغابا با تعظیم و احترام می گوید: « چشم » و مستقیمن به حرم کنیزان حور صفت می رود ، دخترکان صف می بندند و سنبل همه را از زیر نظر می گذراند ، تا بهترین را انتخاب و به خلوت ببرد ، کنیزانی که سال ها در انتظار چنین خلوتی هستند ، عشوه گری می کنند ، تا انتخاب شوند ، سنبل آغا انار پستانی را که تازه در جنگ به غنیمت گرفته شده انتخاب و به آرایشگر هدایت می دهد تا وی را حمام برده معطر و آماده سازد .

امیرالمومنین در اتاقش بی صبرانه با جام شراب و خوشه ی انگور قدم می زند ، تا ساعت موعود برسد ، ناگهان دق الباب می شود ، انار پستانی که لباس حریری بر تن دارد و ساق های بلورین و هوس انگیزش نمایان است ، جلو چشم خود می یابد ، امیر خود را نزدیک می کند و آهسته آهسته لب ها را روی لبانش می فشارد و به آغوشش می کشد و تا سحر

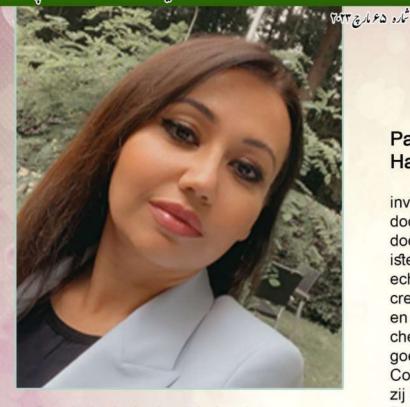

كريمي اسآلفي

بکارتی بر می دارد . سپیده دمان وی را به حرم می فرستد ، سجاده پهن و به راز و نیاز خدای یگانه می پردازد و بر کرسی عدالت تکیه می زند . دربان اجازه ورود مُفتى شهر را به حضور ملوكانه دارد و امير با اشاره انگشت می پذیرد . مُفتی شہر دست به سینه ، زمین ادب می بوسد ، امیر می پرسد : یا شیخ بگو ، بنده گانم در چه حال اند ؟ مُفتی <mark>دستار بے زمین مے کوبد و مظلومانے مے گوید : یا</mark> امیرالمومنین قهر و غضب خدا عنقریب بر این ملت نازل می شود . امیر با تعجب می پرسد چی شده ؟ مُفتی می گوید: یا امیر ، فلان خاتون مرتکب عمل زنا شده است . امیے خشے مگین مے شود و لبانے ش در پے رش مے افتےد ، با چشمان از حدقه بیرون شده امر می کند :

«بدون تاخیر وی را « سنگسار » کنید .»

ظ^شر الديشةي فكان الخاشكان هادها

Psychologische basisbehoeften

leder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie

Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie (anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie (' ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Wordt hier door opvoeders (ook leraren!) tekort gedaan, dan ontstaan voorspelbaar taakhoudings- en motivatieproblemen op school.

Relatie: Kinderen hebben behoefte aan relatie, zowel met hun leerkrachten als met andere kinderen. Ze willen het gevoel hebben erbij te horen, deel uit te maken van een gemeenschap. Hoewel in een gemeenschap conflicten zijn en men rekening moet houden met elkaar, voelt men zich er in principe veilig. Kinderen en volwassenen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor een goede sfeer en als het lastig is, kan de leerling rekenen op de steun van zijn leraar. In scholen hebben volwassenen veel

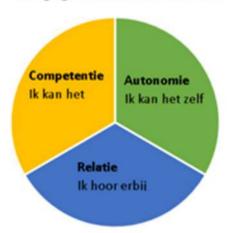
Palwasha Hamzad

invloed op de kwaliteit van de relaties. Niet door op de voorgrond te treden, maar juist door vanaf de zijlijn beschikbaar te zijn. Luisteren, vertrouwen bieden, optreden als het echt nodig is, uitnodigende omstandigheden creëren, het goede voorbeeld zijn, uitdagen en ondersteunen zijn belangrijke pedagogische voorwaarden voor het ontstaan van goede relaties.

فصلكامهماك

Competentie: Kinderen willen laten zien wat zij kunnen en zichzelf als effectief ervaren. Dat vraagt uitdaging. Dat kan alleen als het onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden en (basis) behoeften van de leerling. Niet opletten, niet meedoen, onderpresteren, niet durven, het zijn vaak tekenen van afstemmingsproblemen. Een leerkracht die de ontwikkeling van haar leerlingen serieus neemt, biedt de leerling ruimte om passende leerdoelen voor zichzelf te formuleren en voor hem haalbare resultaten te boeken. Een combinatie van hoge (en reële) verwachtingen en beschikbaarheid voor hulp en ondersteuning, zijn een goede basis voor het ontwikkelen van een gevoel van competentie.

Pedagogische basisbehoeften

شارو ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

Autonomie: Autonomie verwijst naar het gevoel onafhankelijk te zijn. Kinderen willen het gevoel hebben de dingen zélf te kunnen doen. Zélf kunnen beslissen, zelf keuzes maken. Dat kan alleen in een omgeving waarin de eigenheid van het kind gerespecteerd wordt. Een kind is er voor zichzelf, niet voor zijn ouders of voor de school. Kinderen hebben al jong behoefte zich te onderscheiden, hun eigen keuzes te maken. Het pedagogische antwoord hierop is het bieden van veiligheid, ruimte, begeleiding en ondersteuning soms en het waarborgen van de verbondenheid met de ander. Individuele vrijheid is belangrijk en wordt gestimuleerd, maar altijd in relatie met de ander en met behoud van diens vrijheid en jouw verantwoordelijkheid daarvoor. Autonomie verwijst altijd naar relatie.

ben and the second

Het is mogelijk om in te schatten wat de ander aan kan door realistische verwachtingen te heb- ben, door niet te overvragen en niet te ondervra- gen. Er wordt hulp en ondersteuning geboden. Hierdoor wordt vertrouwen gecreëerd en weet de ander doelgericht te werk te gaan. Dit is een sterke basis voor de behoefte aan competentie.

Motivatie ontstaat ook wanneer iemand het gevoel heeft om dingen zélf te willen doen, zelf te beslissen en zelf keuzes te maken. De behoefte aan autonomie gaat dus over de perceptie om het gedrag zelf te mogen bepalen, vanuit eigen interesses en waarden. Dit kan leiden tot het uniek willen zijn en jezelf kunnen onderscheiden. Weinig initiatief tonen, veel hulp vragen en teruggetrokken gedrag kunnen een uiting zijn van het feit dat de afstemming van omgeving en activiteit op de behoefte aan autonomie niet juist is.

Een leraar houdt rekening met deze behoefte door ruimte te scheppen. Ruimte om successen te boeken maar ook om met mislukken om te gaan (volgens de behoefte aan competentie). Het gaat om het scheppen van ruimte waarin begeleiding en ondersteuning geboden wordt en waarbij degene die leert individuele vrijheid en verantwoordelijkheid ervaart en zich daarbij mede-eigenaar voelt van het proces. Het gevolg is ook dat initiatiefrijk gedrag vertoond wordt.

Autonomie betekent dus niet altijd dat iemand onafhankelijk is en zelfstandig (zonder hulp) dingen kan. Autonomie verwijst daarmee dus ook naar de behoefte aan relatie.

(Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs, z.d.) (Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs, z.d.)

Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs. (z.d.). https://wij-leren.nl/basisbehoeften.php

> بانو را با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW

شاره ۵عرارچ ۲۰۲۳

فرشة سما

متصدى صفحه صوفعا ولنراده

دوستان داران صفحه زنان افغانستان و موسیقی و این باردر استیژ موسیقی با یک هنرمند جوان و خوشصدا که با غزل هایش و آواز زیبایش همه شما خوبان آشنا هستید. اینک بانو خوش آواز را به معرفی میگیریم فرشته جان سما.

دمی با فرشته جان سما یکی ازستارگان هنر موسیقی هنرمند خوشصدا و محبوب کشور

نگارنده : زلمی رزمی

درمیان آوازخوانان زنان کشورما، خانم فرشته جان سما یکی از آوازخوانان خوش ذوق و خوش صدایی است که خود هم مینوازد و هم بطورسلیس به زبان هندی، پشتو و فارسی آواز میخواند و بویژه درغزل خوانی ازجایگاه خاصی برخوردار است.

اوهنرمندیست صمیمی، خوش برخورد، متواضع و مهربان است که همواره با گشاده رویی، زبانی ملایم و برخوردی شاد و محبت آمیز با مردم روبرو می شود.

زندگی و کارنامیه های هنری این بانیوی هنرمنید کشورمانرا ورق میزنیم.

فرشته جان سما در شهرکابل پا به عرصه هستی گذاشته است او ازهمان دوران کودکی آواز خوشی داشت و با موسیقی قـد کشـید زیـرا پـدرش غـلام یحیـی شـورانگیز کـه خـود اهـل

هنـر و آمـوزش دیـده انسـتیتوت سـینمایی شـهرپونه هنـد بـود و ضمنــن در رادیـو کابـل قدیـم آواز میخوانــد، نخســتین حامـی و مشـوق دختـران هنرمنـدش فرشـته جـان و هنگامـه جـان بشـمار میرود .

فرشته جان سما درفضای خانواده بدون داشتن استادی نخست نواختن هارمونیه را فرا گرفت و سپس به کسب رموز آوازخوانی پرداخت.

هنوزبیـش ازهفـت سـال نداشـت کـه بـه سـبب اوضـاع ناامـن کشـورهمراه بـا خانـواده وطـن را بـه قصـد آلمـان تـرک کـرد ، ابتـدا درشـهرهای فرانکفـورت و بـن اقامـت کـرد، بعـد درشـهر هامبورگ نقل مکان کرد و تا امروز درآنجا ماندنی شد .

فرشته جان تحصیلات را بقول خودش درآلمان تا درجه معاون داکتر به اتمام رسانیده اما با توجه به صدای خوش و استعداد و قریحه ای که در زمینه آوازخوانی، بویژه غزلخوانی داشت این انگیزه باعث شد تا موسیقی را بشکل اکادمیک و پروفیشنل دنبال کند.

درسنین ۱۴سالگی با وجود مشکلات و موانعی که در سر راهش قرار داشت، سفریکماهه ای را بپاکستان درپیش گرفت و در زمینه آموزشهای اساسی موسیقی از محضرغلام علی خان استاد بزرگ موسیقی، فیض برد و ازاینجا بود که مراحل پیشرفت او شروع شد.

barl prost Blook in G

فرشته جان سما میگوید: هرچند دیداربا اساتید بزرگ موسیقی مثل استادغلام علی برای نوجوانی مثل من کارساده وآسانی نبود، با این حال ازتلاش بازنایستادم وبه هرتقدیر و تدبیردرعالم موسیقی آشنایی و پیوند برقرار کردم و از تجربه ها و رهنمایی های ارزشمندش بهره گرفتم و درس های اساسی و پایه ای را آموختم.

silled

خوش چانسے دیگرمن درآلمان اتفاق افتاد، درسال ۲۰۰۰ میلادی زمینه دیداراستاد فتح على خان ميسرشد ومن سعادت آنرا داشتم کے افتخار شاگردی وی را کسب کردم و نزد او نیز آموزش دیدم. فرشته جان سما ضمن اجراى كنسرت های موفق در آلمان ، افغانستان و برخی کشورهای غربی، آهنگهای زیادی ازساخته های استادهاشم، الفت آهنگ، شادکام، ويس سرور، استاد زلاند، استاد ارمان، استاد فتح على خان، استادخيال، حامد نويد، سمع حامد، نذير خارا، الياس سهيل، امیرجان صبوری و دیگران را به شایستگی اجرا و به ثبت و نشر رسانیده که با استقبال ہے نظیر اھل دل و اھل ذوق قرار گرفته است .

فرشته جان سما درقسمت ثبت و ضبط آهنگهایش خودش مدیون همکاریهای بی

شاره ۵ع مارچ ۲۰۲۳

شایبه آقایان شکیب عثمانی، خالد کیهان، شاهپور و فاروق واعظ ميداند. درکارنامیه هنری خانیم فرشیته اجرای آهنگهای دوگانیه با خوانندگان مشهوری همچون : استاد فتح على خان، استادغلام على، استادهاشم، استاد زلاند، خوشـحال سـدوری، احمدولـی، خانـم هنگامـه، اسـتاد ارمـان، نذیرخارا و دیگران نیزبه چشم میخورد. ازکست ها و سی دی هایی که تاکنون عرضه داشته میتوان به کارهای ذیل اشاره داشت: - نخستین کست آهنگهایش بهمکاری استاد الفت آهنگ بنام مژده سے دی آھنگھای مشترک با استاد فتح علی خان ۔ سے دی آھنگھای مشترک با حشمت احسانمند ۔ سے دی آھنگھای مشترک با شبیر احمد خان آواز خوان معروف پاكستاني - سی دی آهنگهای مشترک با خانم هنگامه و لیلا فروهر و دیگران .

> بانو را با قلم، قدم و درهم خود پاری نمایید.

Website: www.akiseu.com IBAN: AT896000010310237189 BIC: OPSKATWW شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

ى مكان الخانسان هادها

قطعنامة كنفر انس وين

قطعنامهٔ کنفرانس وین تحت نام "انقلاب زنان"، در خصوص بسته شدن مکاتب و دانشگاه ها به روی دختران و زنان در افغانستان و ممنوع کردن آنها از کار و فعالیت های اجتماعی امروز ۱۱ مارچ سال ۲۰۲۳ در وین پایتخت اتریش برگزار گردید.

وضع محدوديت ها و صدور همه روزهٔ فرمان ها و اعلاميه های جدید از سوی حکومت طالبان برای زنان و دختران از ۱۵ آگست سال ۲۰۲۱ به صورت مستند جریان دارد و زنان و دختران به خصوص - فعالان مدنى و حقوق بشر- در تمامى عرصه های علمی، تحصیلی، سیاسی، اقتصادی، صحی، هنـری، ورزشـی و تفریحـی تحـت تعقیـب، پیگیـری، شـکنجه و تجاوز جنسی قرار گرفته، زندانی یا به گونهٔ مرموز ناپدید و یا هم به قتل رسیده اند و درمجموع زنان از حقوق اولیه و اساسی شان محروم شدند. تعدادی از دختران محروم از تحصيل در كمال ناباوري در مواجه شدن با سرنوشتي مبهم و تاریک دست به خودکشی زدند. تعدادی هم به ازدواج های اجباری تن دادند. افزون براین، زنان وکیل مدافع، قضات، کارکنان محاکم و سارنوالی و زنانی که در اردوی ملے و یولیس کار می کردند و توانستند به کشورهای همسایه پناه ببرند هنوز هم تحت تعقيب و تهديد قرار دارند و در وضعيت اسفبار و ناگواری به سر می برند.

همچنان حکومت طالبان تغییرات عمده، اساسی و فوری را بر نظام تحصیلی که زحمات چندین سالهٔ آکادمسین ها و نخبه های افغانستان بود به وجود آورده، استنداردهای آموزشی را درنظر نگرفته و تعبیرهای خود از دین ؛ یعنی انتحار و تندروی و خانه نشینی زنان را به وجود آورده، عملی می نمایند.

سیاست اصلی طالبان همانا ضدیت با زنان است که در حال حاضر مورد هدف قرار گرفته اند، آنها دین را بهانه قرار داده، زنان و دختران را در گردابی از هلاکت و نابودی غوطه ور می

سازند. در زمستان سرد و سخت امسال، مردم نه تنها با حوادث طبیعی دست و پنجه نرم می کنند بلکه کمک های بشری هم به صورت عادلانه برایشان توزیع نمی شود. از این رو بیکاری و فقر گسترده و دامنگیری به وجود آمده و تعداد زیادی از مردم به ویژه - کودکان و نوزادان - به علت سرما و عدم دسترسی به مواد سوختی جان هایشان را از دست داده و تعدادی هم به علت کمبود امکانات و عدم دسترسی به دارو و خدمات صحی لازم به امراض صعب العلاج دچار شده اند. تا آن جایی فروشند. طالبان از زمان تسلط شان در افغانستان حتا کتابخانه ها و آبدات تاریخی و فرهنگی ما را به آتش کشیده و نابود ساختند و کشور را به زندان برگ بشر به ویژه - زندان زنان - تبدیل نموده و مردم را با بحرانی بی و سابقه

فقر سواد، فرهنگ، اقتصاد و صحت ... مواجه ساخته اند. طالبان با نظام تحمیلی و نامشروع بر مردم افغانستان حاکمیت می نمایند و تمام خواسته های نامشروع شان را بر آنها تحمیل می نمایند.

امید همهٔ مردم افغانستان در سراسر دنیا به یاس، ناامیدی، درد و ناراحتی های متواتر مبدل شده است. ما اعضای اشتراک کنندهٔ کنفرانس ویانا، بر اصل منشو رسازمان ملل متحد كه براى نخستين بار احترام به حقوق بشر را با حفظ صلح و امنيت بين المللي پيوند داد و تأمين أن را يكي از وظايف خويش خواند، متعهد مي باشيم. هم اكنون اين شرط و پاية تأمين صلح و امنيت بين المللي توسط حكومت طالبان به صورت علني مورد بی حرمتی قرار گرفته و زیر پا شده است. ما، تمامی اعمال این گروه را مطابق با نظرداشت این اصل حیاتی، تقبيح و محكوم ملى نماييم. امروز ما زنان برون مرز در این کنفرانس به این نتیجه رسیدیم که برای احیا و اعادهٔ حقوق زنان و دختران و آینده ای روشن در افغانستان باید به حرکت های بزرگ و عملی (نه حرکت های نمایشی) اقدام نماییم. کنفرانس کنونی به تعقیب س_ال كنفرانيس

۲۰۲۲ که در ویانا بر گزار شد و ما را مصمم تر ساخت تا فعالانه به مبارزه علیه هرگونه تبعیض جنسیتی، نژادی، قومی، مذهبی، زبانی، ادامه دهیم و مصرانه از سازمان های بین المللی می خواهیم که از چنین فجایع در کشور ما جلوگیری شود تا در آینده هیچ ملت و گروهی در منطقه و در سراسر دنیا شاهد چنین فجایع ناگوار نشوند.

في المار الله

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

هستند و معتقد براین هستند تا دختران شان زیر سلطهٔ طالبان و بر اساس ایدیولوژی ها و تفکر طالبانی به مکتب نروند، وگرنه زن و مرد این سرزمین تروریست پرورش می یابند، ازاین رو، باید مکاتب و دانشگاه ها به روی زنان و دختران مطابق نورم و استندردهای قبول شده ی بین المللی (دو دههٔ اخیر) باز شود؛ و درجهت توانمندسازی و ارتقای ظرفیت های زنان نیز کار شود. همچنان زمینهٔ فعالیت های علمی، تحصیلی و پژوهشی رایگان به صورت آنلاین با پرداخت هزینه ها و ایجاد سهولت های دسترسی به انترنت به کمک سازمان های معتبر خارجی برای زنان و دخترانی که از تعلیم و تحصیل بازمانده اند، فراهم شود.

۶- سازمان های حمایت کنندهٔ اقتصادی جهت جلوگیری از بحران فقر و اقتصاد در کشور به افراد بیکار به خصوص- زنان سرپرست خانوار- زمینهٔ آموزش های خانگی را فراهم نموده، در جهت خودکفایی هرچه سریع تر آنها تلاش و کمک نمایند.

۲- در اتریش و سایر کشور ها، با وجود حمایت و کمک های انسان دوستانهٔ همیشگی شان از مهاجران زن، متأسفانه اکنون شاهد دریافت جواب منفی تعداد زیادی از زنان معترض پناهنده از محاکم هستیم، از مسؤولان اداره های محترم مهاجرت صمیمانه تقاضا داریم با توجه به شرایط کنونی افغانستان، جهت حل مشکلات این زنان و ادغام هرچه سریع تر آنها در جامعه، توجه جدی مبذول داشته و تجدید نظرشان را در این زمینه خواستاریم.

۸- سازمان های بیت المللی که در راستای پذیرش مهاجران فعالیت دارند، مدافعان و فعالان حقوق بشری واجد شرایط را که در کشورهای همسایه ی افغانستان در وضعیت اسفبار زندگی می کنند، هرچه سریع تر زمینهٔ دسترسی شان به امکانات اولیهٔ زندگی را فراهم نموده و زمینهٔ انتقال شان را به کشورهایی که کیس پناهنده گی دارند، فراهم سازند.

۹- زنان شرکت کننده در این کنفرانس خود را موظف می دانند تا در ایجاد ارتباطات منظم با سایر زنان بیرون مرز و زنان افغانستان و سازمان های مدافع حقوق زنان در سراسر جهان پیوند ها و شبکه های گسترده ای را ایجاد نموده و برای تأمین حقوق و آزادی های انسانی شان تلاش همه جانبه نمایند.

زنان اشتراك كنندة كنفرانس ويانا- اتريش ۱۱ مارچ ۲۰۲۳

ما از حقوق زنان و دختران در بند طالب، در مقابل تهدیدها، محدودیت ها و قتل فعالان مدنی قاطعانه دفاع کرده و اعلام مینماییم که تحصیل، تعلیم، آزادی های مدنی، کار و برخورداری از زندگی سرشار از آرامش و سالم حقِ مشروع آنهاست.

متأسفانه و با دریغ و درد باید گفت: تاکنون هیچ کشور و سازمانی در مورد حذف سیستماتیک زنان افغانستان از جامعه و ظلم و ستم بر آنها به صورت عملی واکنش از پارلمان های جهان تاکنون سکوت اختیار نموده اند. به همین دلیل ما زنان افغانستان که از کشورهای مختلف در این کنفرانس گرد هم آمده ایم، از همهٔ ابرقدرت های جهان و جوامعی که از دموکراسی و حقوق بشر دفاع می کنند و همچنان از سازمان ملل، می خواهیم تا از مردم ما به خصوص - زنان و دختران کشور ما - پشتیبانی همه جانبه نموده نکات ذیل را هرچه سریع تر عملی نمایند:

۱- حکومتی همه شمول، مردمی و نظامی مشروع به اساس رأی مردم با مشارکت سیاسی زنان ایجاد گردد و زمینهٔ دسترسی مردم به خصوص- زنان و دختران- به حقوق اساسی و آزادی های مدنی که حق شهروندان کشور است فراهم گردد و عدالت اجتماعی نیز تأمین شود.

۲- سازمان ملل و سایر سازمان های بین المللی مدافع حقوق بشر و حقوق زنان و کودکان، جهت بررسی قضایای خشونت، ظلم و ستم طالبان بر زنان و دختران در افغانستان هیأت هایی را به صورت متواتر و منظم؛ جهت نظارت از امور طالبان به افغانستان بفرستند. یافته ها و گزارش های آنها به دسترس رسانه های بین المللی قرار گیرد و به کمک مردم نیازمند بشتابند همچنان محدودیتهایی که در مقابل زنان وجود دارد، فررا برداشته شود و همسو و همنوا با مردم افغانستان باشند.

۳- فعالان مدنی که در زندان های طالبان به سر می برند، هرچه سریع تر آزاد شوند. به اختطاف، ترور، شکنجه و قتل های مرموز خاتمه داده شده، اجرا کننده گان و عاملان این جنایات شناسایی شوند.

۴- قدرت های بزرگ جهان از صدور اعلامیه ها و خواهش ها صرف نظر نموده، دست به دست هم داده از برخوردهای دوگانه با افغانستان خودداری نموده و در دفاع از حقوق بشر و حقوق زنان و کودکان این سرزمین گام های عملی و واقعی بردارند.

۵ - با توجعه به اینکه در حال حاضر تعداد زیادی از خانواده ها مخالف رفتن دختران به مکاتب و دانشگاه ها

فسلكمها

اشرادشای نگان اظالس دادیا

نوروزجشـن کـه انـکارش مصـادف اسـت باانـکار طبیعـت. نـوروز در خودش ویـژه گـی مردمـان را بـه نمایـش میگـذارد کـه در مقابـل تیـره گـی و سـیاهی بـا دسـته هـای گل بـه پیشـواز نـور ، زیبایـی و روشـن دلـی از کابـل تادوشــنبه،از بخـارا تـا خجنـد، ازبلـخ تـا تهـران و از شـیراز تـا سمرقند، از غزنه تا نیشاپور هر سال برگذار میشود

جشن نوروز ازمیله ها ی بهاری گرفته تا خانه تکانی ، تهیه هفت میوه و پختن انواع خوردنی ها و شیرینی ها تا پختن نذ رسمنک، بردن نوروزی برای نامزد ها، حنا زدن بر دست دختران، تخم جنگی و نوای خوش دف و سروده های بهاری

و غیره ، همه وهمه رنگ و رونق این سال را بیشترمی ساخت.

میله سمنک پزی از همان مراسمی است که هم نذر است وهم نوعی از میله های بهاری. همچو میله نوروز یا میله گل سرخ، جشن دهقان، جشن گل ارغوان ، جشن گل نارنج و غیره برگذار میگردد که خویشاوندان

ودوستان گردهم جمع می شوند وبا ساز و سرود به نواختن دایره و خواندن و رقص وپا کوبی از سرشب تا صبح به شادمانی می گذرا نند و درچنین روزی مطابق رسوم نیاکان ما هزاران سال است که مردمان به دامنه های کوه ها، کشتزار ها، دشتها و جنگلها رفته با خنده و شادی و ترانه سرایی میپرداختند که خوشبختانه تاکنون با همه کوشش های دژخمیان و دشمنان فرهنگ سرزمین زیبایی ما افغانستان برای از میان بردن و فراموش شدن این فرهنگ و جشن های باستانی کهن دیار ما داشته اند، که به جایی نرسیده اند.

نوروز در افغانستان پیشینه وتاریخی طولانی دارد. از گذشته های دوردراین کشور جشن نوروز به مناسبت سال نو وبهار نو برگزار می شود. آغاز بهار وسال نو در افغانستان که نوروز نامیده می شود همه ساله با شکوه خاصی برگزار می گردد.

روز سه شنبه ۲۱ مارچ ۲۰۲۳ م که مطابق است به اول حمل سال ۱۴۰۲ خورشیدی ، شروع فصل زیبای بهار و نوروز باستانی است .

درین روز اکثریت کشور های جهان بخصوص کشور های آسیای میانه مانند افغانستان،تاجکستان، ازبکستان، قزاقستان ،ایران، عراق و سوریه و غیره کشورهای مختلف جهان و هزاران نفر در سرتاسر منقطه و جهان آغاز این فصل جدید را جشن می گیرند.

اینجا در اروپا هر نوع رسم و رسوم و فرهنگ و عنعنات از کشور های مختلف جهان آورده شده است و مردمانش آن را بطور کلتوری و عنعنوی به نمایش میگذارند. جای بسا خوشی و احساس لذت و آزادی به انسان میدهد. که از آن جمله مردم افغانستان نیز مستثنی نیستند.

اینجا در قلب اروپا پایخت کشور اتریش، ما خانم های افغان نیز جشن نوروزی و میله سمنک را مطابق رسوم و عنعنات کشور ما

افغانستان برگذار کردیم این برنامه با هفت میوه،غذا های محلی افغانی،موسیقی و سروده های بهاری شماری از اشتراک کننده گان همراه بود. بعضی از اشتراک گننده گان گفتند که برای اولین بار است که دور از وطن یعنی در عالم مسافری، دور هم نشسته هفت میوه میخورند و باهم سمنک می پزند. البته این برنامه خاطرات محافل سمنک پزی وطن را زنده ساخت . در ضمن ایشان فرمودند که این محفل همخوانی با جشن های بهاری به مناسبت سال نو در کابل و دگر ولایات کشور ما را داشت که همه دور هم جمع میشدند و خوشحالی و شادی میکردند.

اینجانب معصومه صفاعضو فعال کانون فرهنگی اکیس، منحیث نهاد بر گذار کننده یی جشن نوروزی امسال و میله سمنک ، خواستم این برنامه را با بقیه خانم های همکار از کانون اکیس به اشتراک بگذارم تا همه از آن مستفید شوند.این جشن فرصتی خوبی شد تا با دوستان خود پس ازسالها دوری از وطن ، دوری خانه و کاشانه آبایی و اجدای ما ، دور از خانواده و عزیزان با دوستان بعد از مدت طولانی باهم بنشینیم و سال نو را تجلیل کنیم. ناگفته نماند که اشتراک در همچو برنامه ها زمینه آشنا شدن بیشتر هموطنان ما را درتمام کشور های جهان بخصوص کشور اتریش را فراهم میسازد.

البت ه ه دف از برگذار کردن ایـن جشـن در دیار غربت ، بیشـتر خوشـی و شاد بودن زن ها بود .

محفل با سرودن مکرر اهنگ قدیمی افغانی ، سمنک در جوش، ما کفچه زنیم، دیگران در خواب، ما دفچه زنیم! شعری از قدیم که زنان با خواندن آن و پختن سمنک از نوروز استقبال میکنند پایان یافت.

حضور خانم ها که درین محفل گردهم آمده و با دف و آواز خوانی محفل را به پایان رسانیدند ، هدف آن ها از زنده نگهداشتن آداب و رسوم گذشتگان است، که سالیان سال از نوروز استقبال کرده بودند.

امید داریم به اجابت بهار ،الهی که خنده هایمان دوباره گل کند و زندگی یک رونق دیگری بخود گیرد تا بتوانیم یکبار دگر در کنار خانواده ها و عزیزان ما درکشورخود ما جشنهای عیدی و نوروزی را تجلیل کنیم و از دور همی ها و داشته های زندگی لذت ببریم. برگذار کننده:معصومه صفا

. اشـتراک کننـده هـا: بخـش بانـوان کانـون فرهنگـی اکیـس شـهر ویانـا کشور اتریش

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

افغانسانده عباللر موسقه سي

بيـز نينـگ عزيـز وطنيميـز حلـى هم سـنت لـر و عـرف-عادت لرگه باغله نيب قالگن يـورت دير. دنياده و قۇشنى مملكتلرده علم-فن و تخنيـك رواجلنلگن كوْپ جايلرده قانون اورنيـده عرف-عادتلـر حكم سـوريب، جمعيتيميـز و آدملـر تقديرينـى باشـقهر مدى. اعتقاد و عنعنهلرنـى اوزگرتيريـش جـوده قييـن و كـوْپ وقت طلب اېتهديـگان ايش دير. شو سببلى، اولرنـى مودرنيـزه قيليـش، گلوبللشـتيريش و قانونيلشتيريش تامان حركتينـى تېزلشتيريش اوچـون كوچ يا كه باسيم بيلن اوزگرتيريب بولمهيدى.

جمعیتیمیز نینگ موسیقهگه بؤلگن تفکری و قرمشلری هم خلق نینگ اعتقاد و عنعناریدن کېلیب چیقادی و افسوس که، بو اعتقاد و عرف عادتلر موسیقه نی اونچالیک معقول بیلمایدی، حال بو که اوزاق اوتمیشده، یعنی 700-500 ییل و اوندن آلدینگی دورلر ده بو یورتده موسیقی حقیده بوندهی تصور یوق اېدی.

فردوسی نینگ ‹‹شاهنامه››، نظامی، امیر خسرو و امیر علیشېر نوایی نینگ ‹‹خَمسه››لری، مؤلانا جامی نینگ ‹‹هفت اورنگ›› اثرینی کوزدن کېچیر مدیگن بؤلسک، بو خطه نینگ هر کوی و کوچه سیده دف، نی، چنگ قوبوز و تورلی چالغولر سېسی جر هنگلب تورگنی گه گواه بؤلهمیز. پادشاهل ، امیرلر و بایلر سر ایلرینی استاد سازندهلر، پاریم و یاقیملی سېسلی خوانندهلر ، ماهر رقاص و رقاصهلر و شیرین سخن شاعرلرسیز تصور قیلیب بؤلمهیدی.

بخارا پادشاهی کوَپ وقت بخارا دن انچه اوز اقده جایلشگن شینم بیلاق ده قالگن اېدی و کمیده ینه اوچ آی قالیشنی ایسته گن اېدی. شونده اوَز یورتی، خاتین و باله لرینی ساغینگن امیرلر و وزیرلر رودکی دن بیرار چاره تاپیش نی التماس قیلدیلر. رودکی «بوی جوی مولیان» شعرینی کویلب، چنگ چهلیب، موسیقه و شعر اویغونلیگی بیلن سامانی پادشاهنی شونچه لیک مفتون اېتدی که بیر ایاغیگه اېتیک کییب، باشقه ایاغیگه اېتیک کیدیریشلری گه قره مه ی، کیب، باشقه ایاغیگه اېتیک کیدیریشلری گه قده مه ی، حکایه بار. ینه رودکی، سامانیلر سر اییده اوز شعرلرینی و باشقه شاعرلر، جملهدن، دری شعریتی نینگ بیرینچی خانیمی «رابعه بلخی» شعرلرینی چنگ و چغانه خانیمی «رابعه بلخی» شعرلرینی چنگ و چغانه تاریخلرده اوقیگنمیز.

«خسرو و شیرین» قصهسیده ایکی موسیقه چی «نکیسا و

المان المحافظ المحالما

يازووچى: دكتور شفيقه يار قىن دىباج

باربد» حقیده سوز یوریتیله دی. بو قصه اساسیده پیل کونلری سانیگه تبنگ فصللر، آیلر، کبچهلر و کونلر گه او یغون بؤلگن حالده قوشيقلر يرمتكن مشهور بستهكارلر بارليكي، فرشتهار نينگ أوازيگ، اؤخش، محن سحرلي تاووشلري بيلن كيشيلر يور مكاريني ضبط ابتووجي سازنده و خوانندطر بار بؤلگني گه گواه بؤله ميز. تبموریلر دوری، اینیقسه، یورتیمیز نینگ ابنگ مدنیتلی و اولو غوار شاهلريدن بيرى بؤلكن سلطان حسين ميرزا بايقرا حكمر انليكي دوريده موسيقي نينگ رواجله نيشي حقيده کوپ تاريخلر ده یازیلگن. جمله دن اوشه دور شاعری، رسّامی و یازووچیسی زین الدين محمود واصفى نينـگ «بدايـع الوقايـع» كتابيده شعر و موسيقى بزملری حقیدہ کوپ واقعہ لر تیلگہ آلینگن. میر علیشہر نوایی مشهور تاریخی کتاب «بابرنامه» ده قید ابتیلگذیچه، سلطان حسین میرز ابایقرا و اونینگ امیر و وزیر لری نینگ سر ایلری، خصوصاً رعيت پرور، عدالتچي و شاعر نوايي نينگ اوييده هېچ بير کېچه شعر، موسيقى و رقص بز مى سيز اؤ تم مكن.

بابرشاه، دنیا نینگ دبیرلی برچه مهم تیللریگه کوپ یوله ترجمه قیلینگن «بابرنام»» اثریده تیموریل سراییده مشهور بولگن صنعتکارلر، شاعرلر، یازووچیلر، عالملر و اینیقسه، موسیقه، رقص و قوشیق صنعتکارلری نینگ آتی و خصوصیت لرینی یازه دی. اورنگاوچون قوییدمگیلرنی تأکیدلشیمیز ممکن:

امير عليشُېر نوايى نينگ موسيقه صنعتيده استاذى خواجه يوسف بر هان، ماهر شاعر همده موسيقه و ادوار علمى نينگ مكمل استادى مولانا صاحب بلخى، عود و غيزك چاليش بؤييچه تېنگداشى بؤلمه گن استاذ قل محمد شبر غانى، ادوار علمى، موسيقه و خطاطليك صنعتيدن يېترلى بيليمگه اېگه بؤليشدن تشقرى، اوز دوريده «قانون» چالغوسينى چاليشده هم بى تكرار بؤلگن خواجه عبدالله صدر. ابولوفاى خوارزمى، محمد على غريبى، مولانا سالمى، مولانا شيخى، پهلوان محمد كشتى گير، مولانا شربتى و باشقار، اينيقسه، مولانا كمال الدين عودى و رقص ده جانبالى چيقيشلرى و حركتلرى تكرارلنمس و هر دايم ينگى بؤليب كېلگن مشهور رقاص

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

<u>شیلی فران اطاف آلی هادها</u>

فسلنكمها

میر بدر.

هرات، شیبانیلر قۇلیگه اۇتگچ، صنعت نینگ تورلی ساحلاری استادلری خصوصاً، موسیقه چیل هندوستان گه بابری لر سلطنتی نینگ اساسچیسی، سخاوتلی، عالم و صنعت سبور پادشاه ظهیر الدین محمد بابر شاه سراییگه کؤچیب بار دیلر هندوستان دیاری نینگ رقاصلری، خوانندهلری، موسیقه فرزندلری و بستهکارلری هم بولرگه قۇشیلدیلر. بابرشاه و فرزندلری حمایتی آستیده برچه صنعت لر شو تدر تېز و برقرار رواجلندی که، 550 پیل وقت او زمان دن اؤتگن بولسه ده، حاضر گچه سقلنیب تورگن اولر نینگ مدنی میراث لری، یازگن و ترجمه قیلگن کتابلری و قالدیرگن پارلاق ایزلری شرق و غرب خلقاری نینگ حیرتینی اویغاتهدی.

امير تېمور و اونينگ فرزندلرى و نېور طرى نينگ سراييده، يعنى اۇشه هرات تېموريلرى و هندوستان بابرى لرى سراييده بۇلگن شعر و موسيقه، تېمورى و بابريلر حرميگه هم يۇل آچگن اېدى. تېمورى و بابرى ملكالر نه فقط اۇزلرى شعر و موسيقهاۇرگەنرديلر و كويلرديلر، بلكه صنعتكارلر و شاعرلرنى

کبینچەلیک بو صنعتسبور ا<u>ؤلکەدە موسیقەگە نسبتاً</u> يېسىمىستىك قرمش استە-سېكىن يىدا بۇليب، أدملر اۇزلرى نینے شادلیک دور ملریدہ و تؤیلری<u>دہ خراباتیلے نینے ساز و</u> آواز يعنى قۇشىقارىدن فايدەلنسەلر هم، اولرگە يست نظر بىلن قر مشر ابديلر. اينيقسه، عياللر موسيقهسيگه ا<u>ؤرين يۇق ابدى.</u> کابـل ر ادیوسـی نشـر اېتيلـه باشـله گنـده، کـؤپ وقتلر گچـه هيـچ بيـر عيال باشلاو چيليک قيليش يا اشوله- ق<u>ۇشيق أيتيش گه جرأت</u> قیلالمسدی. میرمن پرویـن حیر تلنرلـی جسارتی و ددیللیگی بیلـن بو افسوننی بوزیب، ایلک بار ق~~ۇشىق كويلب، يۇلنی رخشانه،~~ ژیلا، سار از لاند، آزاده، جلوه (افسانه)، ملینا، قمرگل و باشق<mark>ه</mark> لرگه اچيب بېردي. البته، پروين خانيم جمعيت نينگ يوقاري طبقەسىيگە منسوب اېدى. اونينىگ أتبە سى بدخشان نينىگ اتاقلى و عزت- حرمت و اعتبارگ اېگ بۇلكن باشلىقلرىدن بۇلىب، اؤشہ زمان حکومتی تمانیدن بوتون عایلہ سی بیلن کابل گہ سورگون قیلینگن اېدی. مملکت باش وزیری نینگ اؤ غلی احمد ظاهر اؤزى نينى قۇشىغى بىلن جمعيت نينىگ موسىقەگە بۇلگىن قرەشىينى اۇزگرتىرگنىدېك، پرويىن خانيىم ھىم جمعيىت نينگ موسيقهگه بۇلگن قر مشينى اۇز گرتير دى.

1357 ييلده ثور اۇزگريشى بيلن بيرگە ينگى توزوم اۇرنە تيلدى. حيات نينگ تورلى ساحلاريدە سېزيلرلى اۇزگريشلر يوز بېرگنيدېك، موسيقەدە ھم اۇزگريشلر يوز بېردى. بير تاماندن، محلى و اتنيك صنعت جماعەلرى اۇز خلقى و اۇلكە سى موسيقە صنعتى نينگ اېنگ اصل و ينگى نمونلارينى موسيقە بير مملرى و كنسرت لردە خلققە تقديم اېتسە، ايگينچى تاماندن، ھر بير وزيرليك و تشكيلات، حتا ليسه لردە موسيقى گروھلرى تشكيل اېتيلدى و بو گروەلر، اېنگ گۇزەل وطنيرورليك

و ليريك قۇشىقلرنى اۇشە دور تلويزيون و راديوسيدەيازيب قالديرديلر. بو قۇشىقلر حاضر ھم كۇنگوللرنى قووانتيريب، خلققە كوچ- غيرت بغيشلب، ملى تويغولرينى اويغاتيب كېلماقده. خصوصاً، عياللر موسيقەسى رواجله نيب، عياللر نينىگ اېنىگ گۇزەل اتنى بيرينچى مرتە تلويزيوندەيازيب آليندى.

1991نچى ييل دن كېين افغانستان ده حيات نينگ برچه ساحه لريده، اينيقسه موسيقى و هنر و ادبيات ساحه سيده تور غونليک دورى باشلندى. جهادى گروهلر نينک اۇز ارا اوروشلرى برچه اقتصادى، اجتماعى و مدنى ساحلارگه توزەتيب بۇلمەيديگن ضرر يېتكردى. اينيقسه، طالبلر نينگ بيرينچى نيدا بۇليشى مملكت نينگ يوكسەليشى و رواجلنيشى گه هر تاماندن كته تۇسيقلر يرەتگنى بيلن موسيقەگه ابنگ كته اؤتيب بۇلمس تۇسيقنى يسه دى. راديو و تلويزيون دن نەفقط قۇشيقلر ترقه تيلمه ى قالدى، بلكه بازارلىر و پاركلر دە چالغو اسبابلرى، ترانزيستور راديولىر و تلويزيونلر مانيتورى دارگه آسيلدى و يينچيب تشلندى و موسيقه بوتونلەي تعقيقلنگن.

طالبان نینگ مغلوبیتی، وقتینچلایک حکومت، اوتیش دوری و سیلنگن حکومتلر نینگ اورنه تیلیشی مملکت موسیقهسی اوچون ینه بیر باشلنمه بولدی، اما ینگی حکومت، خلقارا هم جمعیت و ناتو کوچلری کمکی ده کېلگن بولسهده، لېکن بری بیر اوشه قورقوو و دهشت سازنده و خواننده لرنینگ وجودی و روحیده حاکم اېدی. افغانستاندن تشقریده یشه گن افغانستانلیک عیاللر اوزلرینی افاده اېتیشگه جر أت قیلسه ده، افغانستانده گی عیاللر یوزلرینی آچیشگه هم جر أت اېته آلیشمه دی.

مؤقت حکومت و اؤتیش دوری حکومتی نینگ دستلبکی آیلریده خاتین-قیزلر ایشلری وزیرلیگیده وزیر اؤرینباسری بؤلیب ایشلهگنیمده مشاعره و موسیقه تؤگرهکلری، ادبی-بدیعی تؤگرهکلر فعالیتینی یؤلگه قؤییب، شعر و موسیقه نینگ جیمجیت آلاوینی قیته یاقیشگه حرکت قیلدیم. ایتالیا نینگ peace wives NGO سی یاردمیده نینگ peace wives NGO سی یاردمیده ایتالیا نینگ تورلی شهرلریده افغانستان موسیقه فستیوالی نی یؤلگهقویدیم. بو فستیوال Afghanistanback نینگ to the music رسمی آچیلیشی نینگ بیرینچی کېچه سیده

*اشرادیشکی ن*کان الخانران ه العا

5

مطفی تیموری

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

شب آرام جاری ست شب آرام برای بی سببـی آغوش تو و من، جاری ست

چه های ریبایی تو قدم بر می دارم ابدیت جاری می شود و

همنشینی خدا، آواز.

شب آرام با بال و پر وقارگونه اش به گذرمان در آینه می تابد و بودن را در بازتاب حقیقت عریان به آتش می سپارد ترانه می خروشد اندیشه می خرامد و منِ چشم در چشم می آرامد.

> شب آرام همچنان جاری ست در شب همواره چیزی، چرایی، نوایی نامریی هست

که دلتنگی های زلال تو و من را به هم بپیوندد تا سخن بگوییم رها شویم سکوت اختیار کنیم.

شب آرام همچنان جاری ست

همچنان جاری ست

در شب، زمین از مرز آسمان رهایی می یابد عشق رنگ پناگاه حضور می گیرد شب رنگ آشنای رستن است شب رنگ آشنای گسستن است. شب رنگ آشنای آراستن است.

مملکتیمیز نینگ حرمتلی و مشهور صنعتکاری مهوش خانیم و کبینگی کېچهلرده آذربایجان، لاتین امریکا، ایتالیا، افریقا و باشقه مملکتلر نینگ تنیقلی عیال صنعتکارلری چیقیش قیلیشدی

فصلنامها

اؤشه فستيوالده اوشبو فستيوالدن توشكن در أمدني موسيقه صنعتر، اينيقسه، افغان عياللري موسيقه سے و افغانستان نینے ر<mark>سمی موسیقه مکتبینے</mark> جانلنتیریشگه صرفلش و بونینگ اوچون تورلی دونرلر باردمینی جلب قیلیش کبی قرارلر آلیندی، اما جهادی وزیرلے مصلحتی بیلن خاتین لر ایشلری وزارتی نینگ معینیتی دن چبتل و تیلگنیم طفیلی بو لایحه اوز ثمر مسینی بېرمدی. «طلوع» تلويزيونے تامانيدن <u>15 ييلدن بويان</u> یولگه قوییلگن ‹‹افغان یولدوزی- ستاره افغان و ابر ستاره» موسيقه مسابقه سے و موسيقه ملے انستیتونی نینگ بنیاد ابتیلگنی یور تیمیز پاشلری و عياللرى موسيقه صنعتى نينك يوكسهليشيكه كته تأثير كۇرستدى. كېينگى ييللردە صحنەدە ينگيچە مهارت، بیلیم و تجربهگه ابگه بؤلگن موسیقه یولدوزلری بیدا بؤلدی و موسیقه صنعتی ابسه استه-سـبکین اؤزی نینے قدر قیمت و موقعینے افغانستان ایچیده و تشقر ی سیده تیکلندی.

لېكن قيزيغى شونده كه، شاهليك دورى و داوود جمهوريتى، حتا جهاديلر و بيرينچى طالبلر دوريده هم افغانستان نينگ شماليده كى فارياب، بلخ، سرپل ولايت لريده عيال قۇشيقچى لر بار بۇليب، اولر عياللر دورەسينى قيزديركنلر. مزار شريفده كى عياللر دورەسينى قيزديركنلر. مزار شريفده كى ملينا خانيم، سرپلده كى ماهرو خانيم، اندخويده كى سبزه كل خانيم شولر جملهسيدن دير. البته، هرات، ننگر هار، قوندوز و باشقه ولايتلرده عيال صنعتكارلر بۇلگندير، لېكن حاضرچه اولر نينگ اسملرى اېسيمده يۇق.

افسوس كه ينه هم ايكينچى طالبلر دورى باشلندى و موسيقه حرام قيليندى. شو بيلن موسيقه، هنر، ادبيات، فرهنگى ايشلر تاختب قالدى. قاچه آلالگن برچه موسيقه چيلر اؤلكه دن قاچيب، چېت ايللر گه آواره و مهاجر بؤلديلر. قالگنلرى قۇرقوو بيلن ياشينيب يشه ماقده ديرلر. بو احوال قچانگچه دوام اېتيشى تنگرى گه معلوم. ينگى بير دموكراتيك توزوم اۇرنه تيليشى گچه فقط گينه افغانستان دن تشقريده اؤز هنرلرينى دوام اېتيره ديگن قۇشيقچى، كمپوزيتور و چالغوچيلريميز گه اميد باغلب قاله ميز.

شب آرام

ا المرادشة المان المانوان المانوا

تاج از فرق فلك برداشتن حاودان آن تاج بر سرداشتن در مهت آرزوره مافتن هرنفس شهدى به ساغرداشتن روز در انواع تعمت دو ناز شب بتی حون ماہ دربر داشتن صبح، ازمام جهان چون آفتاب روى كيتى رامنور داشتن سامکه، حون ماه روما آ فرین نازىر افلاك واخترداشتن حون صبادر مزرع سنرفلك بأل درمال كبوتر داشتن خشت وحاد سلمان بافتن ثوكت وفرسكندر داشتن تاامدد اوج قدرت زيستن ملك بستى رامتخر داشتن

اولىن سالكرد سفر جاودانه موجود آسانى

«مادرم»

ملک، می دستروبسن برتوارزانی که ماراخوشتراست: لذت یک لحظه مادر داشتن

فريدون مشيرى

اشرادشای نگان اظائران والعا

تصلنكمهماني

شارو ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

خواننده گان گرامی فصلنامه وزین بانو! بی نهایت خرسندم کـه در فصـل جديـد فصـل کـه آغـاز بهـار را بمـا مـژده ميدهـد، بازهم منحيث متصدى صفحه كودكان ونونهالان مطالب ويا گزارش چندی را برای این شماره تهیه بدارم .

در این شماره خواستم گوشه ی از وضعیت کودکان افغانستان در حاکمیت طالبان را به شما انعکاس بدهم: خواننده گان عزيز!

باوجود تمام بدبختی های که دامنیگر زنان افغانستان شده است ، مشکلات اطفال و کودکان نیز، کمتر از ان نمی باشد. سازمان حفاظت از کودکان، گزارش تازهای را که از وضعیت کودکان افغانستان زیر حاکمیت طالبان منتشر کرده، نشان میدهـد كـه دختـران و برابـر پسـران از مشـكلات افسـردگی و

گرسنگی رنج میبرند و در انزوا قرار گرفتهاند. این خبر به همه معلوم است وامروزاین در سطح جهان معلوم است ، همچنان نشان میدهد که ۹۰ درصد دختـران بـه مكتـب نميرونـد، در حالـي كـه ايـن أمـار در بيـن

پسران به ۴۰ درصد میرسد. بر اساس مصاحبه هایی که در این گزارش صورت گرفته، ۸۰ درصد دختران در مقایسه با ۵۶ درصد پسران به مشکل افسردگی مواجه هستند و همچنان ۷۰ درصد دختران در مقایسه با ۳۰ درصد پسران در اضطراب و ناامیدی نسبت به آینده یشان به سر مىبرند.

گزارش افزوده است که ۹۷ درصد خانوادهها در افغانستان با مشکل غذایمی مواجمه هستند و در خانوادهها، دختران نسبت به پسران کمتر غذا میخورند.

در گزارش بیان شده است که حدود ۸۰ درصد مصاحبه شوندگان گفتهاند در جریان ۳۰ روز گذشته شبانه غذا نخوردهاند و گرسنه به خواب رفتهاند. بر اساس این گزارش، کودکان دختر دو

برابر کودکان پسر هستند که شبانه گرسنه به بستر خواب مىروند.

گـزارش افـزوده اسـت کـه از هـر ۱۰ دختـر، ۹ تـن آنهـا گفتهاند کے طے یک سال گذشتہ وعدہ مای غذایے آن ما کا مش یافته و از این بابت نگران هستند؛ چون آنها وزن خود را از دست داده و نیز انرژی برای مطالعه و بازی برایشان نمی ماند..

صليب سرخ: سوءتغذيه كودكان در افغانستان به ۹۰ درصد افزایش یافته است:

کمبود موادغذایی، پیامدهای سنگینی بر سلامت جسمی و روانی کودکان بـر جـا میگـذارد و آینـدهی آنهـا را تهدیـد مي کند.

با حاکمیت طالبان سیستم اقتصادی و صحی افغانستان از هم فروپاشید. میزان بیکاری و گرسنگی افزایش یافته است.

علاوه بر آن، طالبان بر اساس برداشت سخت گیرانه ی خود از اسلام و سنت قبیلهای خود، محدودیتهای شدیدی را علیه دختران و زنان وضع کرده و مکتب را به روی دختران بسته است.

خوش بختانه مجل هبانو وكانون فرهنك افغانستان توانسته است تا وظیف ایمانی ووجدانی خود را در مقابل مردم افغانستان ادانموده براى تعداد زياد كودكان ووالدين ايشان مواد خوراكه وهمچنان لباس گرم زمستانی توزیع نمودیم جا دارد تا از احساس شریفانه ریس کانون فرهنگ افغانستان در اتريش ،بنيانگذاروصاحب امتياز فصلنامه بانو جناب میے تشکری نمودہ کے ایشان در ہیچ حالتے دست از معاونت برای بی بضاعت ها بخصوص اطفال کشور كوتاهي ننموده اند.

اشرادیشہی فکان اظالی صالحا

شارو ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

Resolution 28.05.2022 Wien, Österreich

Nach Angaben des Welternährungsprogramms (WFP) ist mehr als die Hälfte der afghanischen Bevölkerung von Ernährungsunsicherheit betroffen. Das Land steht am Rande des wirtschaftlichen Zusammenbruchs, weil das Bankensystem nicht funktioniert und das Land zu sehr auf internationale humanitäre Hilfe angewiesen ist. Mehrere hunderttausend Afghanen waren gezwungen, das Land zu verlassen und in den Nachbarländern und im Ausland Zuflucht zu suchen. Die Errungenschaften der letzten 20 Jahre im Bereich der menschlichen Entwicklung sind in den letzten neun Monaten verschwunden. Seit die Taliban im August 2021 an die Macht zurückgekehrt sind, haben sie die Diskriminierung und geschlechtsspezifische Gewalt gegen Frauen und Mädchen in Afghanistan institutionalisiert. Sie haben Frauen von der Beschäftigung im öffentlichen Sektor ausgeschlossen und Mädchen jenseits der sechsten Klasse den Schulbesuch untersagt. Frauen, die "Essen, Arbeit und Freiheit" wollten, wurden unterdrückt. Das Recht auf freie Meinungsäußerung und die Medienfreiheit sind seit August extrem eingeschränkt. Viele afghanische Frauenrechtlerinnen, AktivistInnen der Zivilgesellschaft und JournalistInnen wurden inhaftiert, gefoltert, zum Schweigen gebracht und sind verschwunden. Im Mai haben die Taliban geordnet, dass Frauen sich in der Öffentlichkeit vollständig verhüllen müssen, einschließlich ihres Gesichts. Bei der neuen Vorschrift geht es nicht nur um die Verhüllung des Gesichts, sondern um die Leugnung der Existenz und der Identität der Frauen. Am 28. Mai 2022 versammelten wir, die VertreterInnen der afghanischen Diaspora in Österreich und mehreren europäischen Ländern, uns in Wien, um den Schutz der Grundrechte der afghanischen Frauen auf Bildung, Arbeit, Freizügigkeit und Teilnahme am gesellschaftlichen und privaten Leben zu fordern. Die Veranstaltung "Die Gegenwart und Zukunft der afghanischen Frauen" brachte verschiedene Gruppen der afghanischen Diaspora aus Europa zusammen, um die Herausforderungen zu diskutieren, mit denen afghanische Frauen in Afghanistan konfrontiert sind, und um zu erörtern, wie die afghanische Diaspora in Europa sich für sie einsetzen kann, um den Schutz für Afghanen im In- und Aus-

land zu stärken. Führende afghanische JournalistInnen, AkademikerInnen, ehemalige und aktuelle AktivistInnen und MusikerInnen einigten sich bei der von AKIS organisierten Veranstaltung auf mehrere zentralen Empfehlungen zur Bewältigung einiger der größten Herausforderungen für Frauen in Afghanistan.

Wir fordern die europäischen Regierungen, die politischen Entscheidungsträger, insbesondere die österreichische Seite, sowie die UN, internationale Organisationen und andere relevante Akteure auf, die Taliban für ihr brutales Vorgehen gegen das afghanische Volk zur Verantwortung zu ziehen.

1. Die Taliban nicht anerkennen, bis die De-facto-Machthaber die grundlegenden Menschenrechte des afghanischen Volkes anerkennen.

2. Aufstockung der humanitären Hilfe und Sicherstellung, dass die Taliban keinen Nutzen davon haben. Einbeziehung der afghanischen Diaspora in die Planung und Bewältigung der humanitären Krise in Afghanistan.

3. Nutzung der diplomatischen und finanziellen Möglichkeiten, um sicherzustellen, dass Frauen und Mädchen in ganz Afghanistan Zugang zu Bildung und Arbeit haben. 4. Gewährleistung eines fairen Asylverfahrens für gefährdete Afghanen und insbesondere afghanische Frauen. Die EU sollte sicherstellen, dass afghanische Frauen und Mädchen sicher durch die Nachbarländer reisen können. 5. Einbindung der aktivsten Diaspora-Organisationen in Europa, insbesondere in Österreich, um die am meisten gefährdete und marginalisierte Bevölkerung Afghanistans mit politischen und finanziellen Mitteln zu erreichen. 6. Wirtschaftlichen und diplomatischen Druck auf Pakistan ausüben, um die Ausbeutung der Afghanen durch Abzocke zu beenden. Pakistan war der Hauptunterstützer der Taliban-Monster und beutet nun die Afghanen durch den illegalen Verkauf pakistanischer Visa aus. Der pakistanische Botschafter im von den Taliban kontrollierten Afghanistan spielt die Rolle eines "Viceroy" in Afghanistan. Die internationale Gemeinschaft und die europäischen

Länder sollten so schnell wie möglich Druck auf die Taliban ausüben, um den Schmerz, die Probleme und die Not der afghanischen Frauen und Mädchen zu lindern. کا رادیشہ ی نکان اظائر کا مدادوا

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

BABANU ERSTEUNABHÄNGIGES AFGHANISCHE FRAUENJOURNAL

Sehr geehrte Damen und Herren!

Der Verein AKIS, Afghanische Kultur, Integration, Solidarität ist stets bemüht Migrantinnen und Migranten in der neuen Heimat zu helfen, sich gut zurecht zu finden und bestmöglich zu integrieren. Aus diesem Grund entstand im Jahre 2000 die Idee, eine Frauenzeitschrift für Afghaninnen herauszubringen. Da Afghanistan ein strikt patriarchalischer Staat mit unfairen kulturellen Geboten Frauen gegenüber ist, die keineswegs mit Werten vereinbart werden können, welche als gerecht angesehen werden, haben wir es zu unserer Mission gemacht, Frauen über ihre Möglichkeiten und ihr Recht in einem Rechtstaat aufzuklären und sie für Ausbildungen, Arbeit, Integration und Sport zu ermutigen. Anbei schicken wir Ihnen die Konzeptualisierung der Frauenzeitschrift Banu. Als non-profit Organisation fällt es uns immer schwerer die Herausgabe der Zeitschrift zu finanzieren. Ungern möchte wir darauf verzichten, Frauen, welche Gewalt ausgesetzt oder in Not sind und keinen Ausweg kennen, durch unsere Zeitschrift zu helfen.

1. Zur Idee von Banu.

1.1 Die Idee und die Anfänge.

Banu ist ein Magazin für afghanische Frauen und Mädchen und wird seit dem Jahr 2000 in Europa und den USA vertrieben. Banu ist ein Persisch-arabisches Wort und bedeutet auf deutsch Frau in einem gehobenen Sinn und vermittelt so auch die Wertigkeit der Frau in unserer Gesellschaft.

Das inhaltliche Ziel ist Frauen Zugang zu Bildungs- und Arbeitsmöglichkeiten in der neuen Heimat aufzuzeigen und sie über Gesetze aufzuklären. Die Zeitschrift ist in Farsi geschrieben und erklärt so die ersten Schritte der Integration in ihrer Muttersprache.

Herr Mir Ghousuddin (geborener Afghane mit österreichischer Staatsbürgerschaft und Wohnsitz in Wien) ist Gründer und Obmann des Vereins AKIS, Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in Österreich. Für diesen Verein ist Banu ein wichtiges sozialpolitisches Kommunikationsinstrument. Es erfasst die Problemstellungen der Frauen aus Afghanistan. Mit der Beschreibung von kulturellen Events hat Banu auch eine kulturpolitische Aufgabe. Die thematische Gestaltung der Zeitschrift ist beispielgebend und von großer Bedeutung. 1.2 Selbstbestimmt in Wien: Banus Hauptschauplatz.

Die Intention ist, das Selbstbewusstsein und die Lebenstüchtigkeit afghanischer Frauen und Mädchen zu stärken. Zentrum der Auseinandersetzung mit diesen Lebensrealitäten bildet Wien, der Sitz des Vereins für Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in Österreich und der Banu-Redaktion ist.

Das Hauptaugenmerk der Redakteurinnen von Banu liegt dabei auf der Förderung der Eigenständigkeit von Frauen und Mädchen innerhalb ihrer Möglichkeiten.

1.3 Menschen für Banu, bei Banu.

Die Mädchen- und Frauenzeitschrift wird von 60 Redakteurinnen getragen, die Artikel zu allen Lebensbereichen in ihrer Muttersprache schreiben. Die Chefredakteurin von Banu lebt in den Niederlanden. Mir Ghousuddin zeichnet in seiner Funktion als Vorstand des Vereins für Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in und zu Österreich, für Koordination, Vertrieb und Finanzierung.

1.4 Finanzierung.

Die Zeitschrift wird wegen der begrenzten finanziellen Mittel bis zu 400 Exemplaren aufgelegt. Die Produktionskosten einer Zeitschrift (Layout, Redaktion, Material und Druck) sind ca. 17 $\in$ pro Stück, also in Summe 3000 bis 3800 $\in$. Innerhalb Österreichs wird Banu zum Preis von 10 $\in$ /Stück verkauft. Um aber vor allem ärmere Frauen, Mädchen und besonders Flüchtlinge zu erreichen wird sie meist gratis abgegeben. Es ergibt sich dadurch ein Defizit von ca.

تصلكابهطاك

2000 bis 2500 € pro Auflage.

Die Zeitschrift wird auch in andere Länder Europas und USA versandt. Die anfallenden Versandkosten tragen die Abonnentinnen selbst.

2. Themen.

2.1 Die Rechtslage für Frauen in Österreich.

Das Leben der Frauen in Afghanistan ist, aufgrund einer stark patriarchalisch geprägten Gesellschaft, nicht selbstbestimmt. Das für Frauen aus Afghanistan am meisten bewegende Thema ist ihre Rechtslage in der neuen Heimat und den vielen Möglichkeiten, die sich daraus ergeben. Banu vermittelt Frauen in ihrer Muttersprache ihre neuen Möglichkeiten und macht klar, dass sie sich Wege zur finanziellen Unabhängigkeit erarbeiten können.

2.2. Gesundheit und frauenspezifische Fragen.

Durch ihre mangelhaften Sprachkenntnisse finden sich Frauen im Gesundheitssystem nur schwer zurecht. Banu vermittelt Frauen Informationen zu spezifischen Gesundheitsthemen, wie zum Beispiel der Brustkrebsvorsorge, Antikonzeptiva, Hygiene, etc. Sie werden dadurch nicht nur informiert, sondern auch ermutigt zur ihren individuellen Ansprüchen, aber auch ihrem Recht auf Gesundheitsversorgung zu stehen.

2.3. Bildung & Integration

Banu ermutigt Frauen, sich zu Sprachkursen und Schulausbildung anzumelden und unterstreicht die Notwendigkeit, dass Frauen auch an der Gesellschaft teilnehmen.

2.4. Gedichte – in der afghanischen Kultur ein gängiges Mittel zur Thematisierung aller, auch innerfamiliärer Probleme und Gewalt.

In Gedichtform nähern sich die Autorinnen von Banu dem heiklen Thema von innerfamiliärer Gewalt an. An dieser Stelle sei auf ein Gedicht verwiesen, dass die Migration als eine Wandlung vom Traum zum Albtraum beschreibt: Eine junge Afghanin war ihrem frisch vermählten Ehemann nach Österreich gefolgt, der sich als im Westen erfolgreicher Geschäftsmann darstellte. – In Österreich angekommen, zeigte sich, dass der Ehemann arbeitslos und gewaltbereit war. Eine Scheidung als Lösung würde aber die Familie in Afghanistan nicht akzeptieren.

2.5. Schlichtungsstelle und Betreuung

Banu informiert und vermittelt Links zu öffentlichen Einrichtungen wie Frauennotruf und Frauenhäusern. Es werden auch Beispiele und Fakten über diese Einrichtungen kommuniziert.

2.6. Beauty & Fitness

Die meisten Afghaninnen haben nie Schwimmen und selten Radfahren gelernt. Neben Sport- und Freizeitangeboten informiert die Redaktion von Banu auch über diese Möglichkeiten.

شاره ۵۶ مارچ ۲۰۲۳

Liebe Freunde und Kulturbegeisterte!

Ich freue mich Ihnen/Euch die Erscheinung der 65. afghanischen Frauenzeitschrift "BANU" bekannt zu geben.

Es ist der Versuch Frauen aufzuklären und sie dazu zu bewegen aktiv zu werden und an der Gesellschaft teilzunehmen.

In der Zeitschrift BANU werden Themen wie Lifestyle, Mode, Ernährung, Gesundheit, Frauenrechte, Integration, interessante Nachrichten und vieles mehr aufgezeigt.

Damit wollen wir die afghanischen Frauen über vieles informieren, aber auch für vieles interessieren. Das ganze Leben spielt sich nicht nur zu Hause ab, sondern es gibt noch eine Welt außerhalb, wo auch viele interessante Dinge geschehen. Dieses den afghanischen Frauen zu zeigen ist eines unserer großen Ziele in der Zeitschrift.

Auch wollen wir die jungen afghanischen Frauen anspornen, über sich hinauszuwachsen und sich somit ihr Bild auf der Titelseite unserer Zeitschrift zu verdienen.

Die Zeitung ist komplett in der persischen Sprache geschrieben, aufgrund der verschiedenen Nationalitäten unserer Käufer, welche sich in ganz Europa, in den USA, in Kanada und in Afghanistan befinden.

Das BANU Team ist stets bemüht, dass das Frauenjournal alle 3 Monate mit interessanten und aktuellen Themen erscheint.

In den 23 Jahren konnten wir die Zeitschrift ohne Unterstützung herausbringen. Nun jedoch brauchen wir Hilfe, um unser aufklärerisches Werk fortsetzen zu können.

Wir hoffen, dass Sie uns in dieser Richtung weiterhelfen können.

Mit freundlichen Grüßen Ghousuddin Mir Inhaber und Gründer der Zeitschrift Und Obmann des Vereins AKIS (Afghanische Kultur, Integration, Solidarität)

Ein besonderer Dank für die Zusammenarbeit geht an:

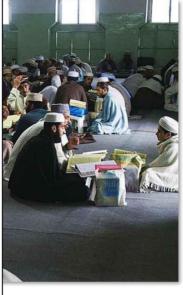

ک رادشای نگان افاتر کی مانوا

<u>Pakistan's Patronage of</u> <u>Radical Islamist Groups: A</u> <u>Threat to Global Security</u>

The recent arrests of Pakistani nationals in Greece over planned anti-Semitic attacks and the dismantling of the Gabar Group, a well-structured terrorist cell led by young Pakistanis, in Italy last year, have raised concerns about Pakistan's role in spreading radicalization and operating sleeper cells in Europe. The Greek police arrested two young Pakistanis of Iranian origin over planned anti-Semitic attacks in central Athens, and Israel accused Tehran of being behind the plot. The Mossad helped untangle the intelligence of the network, its operational methods, and ties to Iran. The mastermind of the cell was a Pakistani who lives outside Europe and coordinates terror activities in other countries. In September 2020, two people were randomly stabbed by Zaheer Hassan Mahmood, a young Pakistani man who had spoken of

dreams and premonitions. At the time, the West had largely attributed the violence to lone wolves and cultural differences. However, subsequent investigation revealed that

Mahmood was part of a wellstructured terrorist cell known as the Gabar Group. This cell was made up of young Pakistanis living in various European countries, primarily Italy. In June, 14 Pakistani citizens living in Italy were arrested by the Genoa police, intelligence, and counter-terrorism department in what was called a "maxioperation". The operation involved coordination between the Spanish Comisaria General de Informacion and the French counter-terrorism wing under the European Counter-Terrorism Center. The individuals were charged with criminal association with the aim of international terrorism.

الم الديشة الى أطاق المحاسم المعا

Months before the attack, some of the arrested individuals had taken a selfie with Mahmood under the Eiffel Tower and posted it on social media with the caption "Be patient, we'll be back soon ... see you on the battlefields". The Gabar Group was led and coordinated by Yaseen Tahir and Nadeem Raan, both Pakistani nationals. Nadeem, also known as "The Peer", was the leader of the group and the driving force behind its initiatives. He was iailed in France, but still had a smartphone and remained in constant contact with Yaseen. Yaseen, who had previously been arrested for smuggling illegal immigrants from Italy to France, was the "brains" of the group. According to Italian police, all members of the group were actively spreading violent religious doctrines and had a strong anti-Western stance. They were in full adherence to the line of preachers who incite the killing of those who commit blasphemy. The Gabar Group was also found to be practicing rehearsals of stabbing and slaughtering during their meetings. Intelligence sources suggest that the Gabar Group is ideologically and perhaps even practically linked to the Tehreek-e-Labbaik Pakistan, a transnational network of jihad apologists with strong roots in Pakistan and the

Pakistani establishment. This reveals a wider, coordinated effort with money, ideological, and physical training and support involved in the spread of terrorism. Pakistan has long been accused of providing safe havens and financial and logistical support to terrorist groups, including the Taliban, al-Qaeda, and the Haggani network. The country has also been criticized for not taking enough action against Islamic extremists and allowing them to propagate their ideologies and carry out terrorist activities. The political use of Islam by the State has promoted an aggressive competition for official patronage within various sects. Pakistan's government, society, and military are at ideological crossroads, and

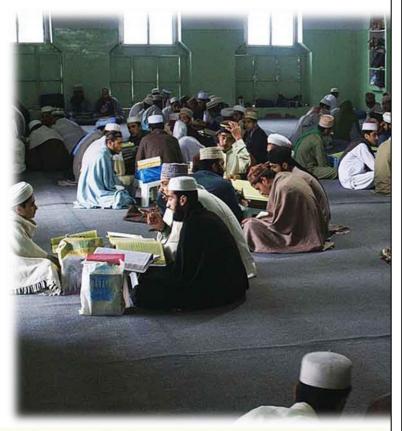
فصلنام والك

this has affected the country negatively in all areas that define a functional modern state. Military dictatorships in Pakistan have depended on religious parties to gain legitimacy from the masses. Unfortunately, the transition to democracy in Pakistan after long periods of military rule brought these religious parties to power with a confrontational agenda against the West. Most of these groups have criticized the West as anti-Islam, responsible for the exploitation of Muslims. Successive governments have

۲ (ایشهای نگان انگانگان ه اموا

relied on these groups to ensure their success in the parliament. Weak political governments have been unable to initiate any policy measures against the radicals, for fear of retaliation, and fear that the religious parties would exploit the situation against them. Further, the deteriorating economic conditions, unemployment, and lack of freedom of expression in society are all factors responsible for the growing number of radicals in Pakistan. With the patronage of Pakistani army, many of the extremist religious groups have become financially independent and all-powerful. With the active support of the government, they were able to circumvent the

international sanctions and generate funds for their radicalisation activities. With young population in Pakistan completely discontented with the State due to the lack of opportunities, they continue to fill the ranks of the jihadi organizations. When they travel out of -Pakistan, they export the same to the West and act a sleeper-cells in Europe. The rise of the militant Islamist Jamaat-e-Islami under Savvid Abul Ala Maudidi led to an increase in "Indophobia" or anti-Indian sentiment in Pakistan. Radical Islamist leaders in Pakistan have advocated violence against India for decades, while Pakistan supported and nurtured the

۲ (اید ۲۵ فکان الثان ال الداروا

"Mujaheedins". The Sustainable Development Policy Institute conducted a study on ideologically driven school textbooks and found that since the 1970s, Pakistani textbooks have systematically promoted hatred towards India and Hindus. The ideology of Pakistan has been used to generate this hatred, with the existence of Pakistan defined solely in relation to Hindus. Therefore, Hindus are portrayed in as negative a light as possible to uphold the ideology of Pakistan.

Pakistan's geographical location and its role as a frontline state in the US-led war against terror have made it a breeding ground for terrorists. The Federally Administered Tribal Areas in the northwest and the Federally Administered Northern Areas in the northeast have turned into sanctuaries for sectarian and international terrorists or nonstate actors and centers of arms and drug trade. The political disenfranchisement and total neglect of these regions have contributed to the rise of militancy in the society.

The threat of terrorism from

Pakistan to the Western world is real and should be taken seriously. The radicalization of youth in urban areas, the lack of freedom of expression, and the deteriorating economic conditions are factors that contribute to the rise of terrorism in Pakistan. The international community must keep pressure on Pakistan to take more concrete and consistent measures to combat terrorism and extremism, including cracking down on extremist groups and their funding sources.

هيلنا يرابح

Banu. Erstes unabhängiges afghanisches Frauenjournal

